

SINDIKALNI

LIST

**hrvatskih službenika
i namještenika**

godina XVIII. ožujak 2013. broj 64

ISSN 1331 1 1379

SOCIJALNI DIJALOG NA KUKURIKU NAČIN

DAVORIN MLAKAR

BIVŠI MINISTAR UPRAVE, SABORSKI ZASTUPNIK HDZ-A

Smanjenje plaća od tri posto sigurno nije egzistencijalno pitanje za sve ljudi, ali je nepošteno i uvredljivo

Obračun kod RTL kanala

Piše: Siniša Kuhar

Od prvog ožujka bruto plaće službenika i namještenika u državnim i javnim službama manje su za tri posto.

Tako je odlučila Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 28. veljače 2013. godine, a donošenje odluke najavili su njihovo premijersko veličanstvo Zoran Milanović na RTL televiziji 19. ožujka.

Osim što su se time **Zoran Milanović** ukazali cijeloj naciji, a ne samo tamo nekim sindikatima, pokazali su, davanjem prednosti jednoj privatnoj televiziji, što njihova Vlada misli o ulozi javne televizije na području informiranja.

Milanović su ponovno bili bez dlake na jeziku, surovo realistični i nezainteresirani za sve što se događa oko njih.

Oni su odlučili govoriti istinu o svemu i svačemu pa će ih narod možda jednom pamtitи

Njihovo premijersko bogojavljanje kao da poručuju: ‘Život je neuhvatljivi trenutak, u kojem dana riječ i obećanje predstavljaju tek treptaj krila jednodnevног leptira’

kao Vladu kojoj je bilo važnije stvari plastično opisati nego li ih promijeniti.

Naprosto, sve što se događa - događa se.

Vlada promjene uredno registrira i prilagodava im se, a njezin premijer zbog toga ne osjeća nelagodu. Riječ koju su dali kad su potpisivali kolektivne ugovore, da plaće neće smanjivati i službenike otpuštati, više ne vrijedi. Danas je novi dan u kojem je stvarnost pogazila riječ, a ne Vlada i Zoran Milanović.

Ljudi naprsto moraju shvatiti da je život neuhvatljivi trenutak, u kojem dana riječ i obećanje predstavljaju tek treptaj krila jednodnevnog leptira.

I zato, ako sutra bude gore nego danas, to nije krivnja Vlade, već prokletstvo vremena u kojem živimo.

A ako sami niste svjesni u kakvom vremenu živate, naš će Vam premijer to opisati u svoj svojoj surovoj ljepoti, kada nam se ponovno ukaže...

Vladi RH dodijelili 'kiseli ženski osmijeh' na Dan žena

autor: tli/VLM

(VEĆERNJI LIST, 8. Ožujka 2013.) U povodu Međunarodnog dana žena Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH odlučio je dodijeliti 'kiseli ženski osmijeh' Vladi Republike Hrvatske zbog niza spolno osviđenih inicijativa i pojedinačnih postupaka njezinih dužnosnika.

SDLSN obavještava da je po redoslijedu važnosti na prvo mjesto smjestio prijedlog ministra uprave **Arsena Bauka** da se problem viška zaposlenih u državnim službama riješi Zakonom o državnim službenicima na način da žene koje po prijelaznim odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju mogu (ali ne moraju) otici u starosnu mirovinu prije 65 godine života, više ne mogu raditi u državnoj službi jer bi im ona, po Baukovom prijedlogu, trebala prestati po sili zakona.

Druga "ženska" inicijativa Vlade je, za razliku od Baukove, i provedena u Ministarstvu obrane, čiji je ministar **Ante Kotromanović** donio odluku o otpremninama, kojom je ženama zaprijećeno da pod istim uvjetima kao i muškarci ostvare pravo na uvećanu otpremninu. Odluka je i dalje na snazi premda je Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova na 19 stranica ministru obrane pokušala objasniti da "model poticajnih otpremnina MORH-a predstavlja izravnu diskriminaciju temeljem spola suprotnu jamstvu jednakih plaća za rad jednakve vrijednosti žena i muškaraca".

Treća inicijativa pojedinačnog je karaktera, ali pokazuje da i žene u Vladi **Zorana Milanovića** imaju jednaki smisao za razumijevanje položaja žena u društvu. Za nju je zasluzna potpredsjednica Vlade i ministrica nadležna za obitelj **Milanka Opačić**, koja je u prijedlogu Pravilnika o

unutarnjem redu Ministarstva socijalne politike i mladih ukinula klizno radno vrijeme, uvedeno u doba njezina stranačkog kolege **Davorka Vidovića**, kao mjere kojom se roditeljima, a prije svega majkama s malom djecom, omogućava raniji odlazak s posla kako im djeca ne bi "zaglavila" na dežurstvu u vrtiću, bez svojih "teta" na koje su navikla.

Za šećer na kraju pobrinula se ministrica kulture **Andrea Zlatar Violić**, koja je pokazala kako žene u aktualnoj Vladi mogu "muški" kršiti zakone i propise, zaposlivši u svom kabinetu izvjesnog D.K. bez natječaja i odmah ga rasporedila na službeničko radno mjesto izvan kabineta, premda to Zakon o državnim službenicima izričito zabranjuje. Sve ove promišljene i improvizirane inicijative članova Vlade Zorana Milanovića, nisu ostavile mnogo prostora razmišljanju o tome kome dodijeliti "kiseli ženski osmijeh" za postignuća na području promicanja ženskih prava u državnoj službi te je on stoga dodijeljen jednoglasno.

→ Sindikati državnih i javnih službi u akciji

Vilim Ribić
Nezavisni sindikat znanosti i Matica hrvatskih sindikata
18.000 kuna

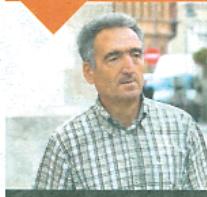
■ Vatreni zagovaratelj socijalnih prava, više puta u žaru rasprave bio i na rubu fizičkog sukoba. Plaću prima kao šef NSZ-a, a naknadu u Matici

Siniša Kuhar
Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika
12.000 kuna

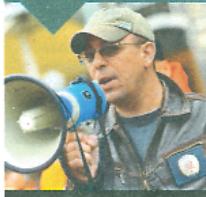
■ Autor hodograma s radikalnim prijedlozima, redovito oštari u kritikama kako ove tako i prošlih vlasti. Ne libi se, direktnat je i prodoran

Boris Pleša
Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika
14.000

■ Kuharov šef u sindikatu, radije se drži sjene i znatno je odmjerjeniji u izjavama. "Referendum je legitimno sredstvo kojim se može rušiti vlast", kaže

Dubravko Jagić
Sindikat policije Hrvatske
6000 kuna

■ Kao i svaki policijac, ne otkriva sve karte, a ni kolege ne mogu sa sigurnošću reći dokle bi išao u mogućim opcijama

Branimir Mihalinec
Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama, Matica
14.000 kuna

■ Ribićev zamjenik, iako je sjevernjački hladnokrvan, ne bježi od direktnih sučeljavanja ni od bilo čega iz sindikalnog arsenala

Večernji list

Ribićev mig Lesaru, Jurčiću i D. Kosoru

“U slučaju prijevremenih izbora oni su naš izbor jer su HDZ i SDP potrošeni”

Građani znaju da u slučaju rušenja vlade HDZ nipošto nije opcija, jer HDZ i SDP pokazali su se kao dvije potpuno jednake politike koje su potrošene. Kao treću opciju koju bismo podržali vidimo Ljubo Jurčića, Hrvatske laburiste i HSLS, oni imaju što za reći, kazao je za Večernji list Vilim Ribić.

Prirodna poveznica

Iako ništa nije pregovarano ni s kim, takva promišljanja dijele u Ribićevoj obrazovnoj vertikali, a koja je na svoj prošlotjedni sabor upravo predstavnike tih triju opcija pozvala kao jedine goste iz političkog miljea.

Ljubo Jurčić nije mogao doći, kaže, zbog predavanja, ali priznaje da imaju slične ideje i poglede na gospodarska pitanja.

- Planiram se kandidirati na državnim izborima, okupit ću ljudi, ali ni o kakvoj koaliciji nije bilo riječ. Za to je prerano niti sam s ikim pregovarao. Ovakva podrška ide u prilog toj namjeri - kaže Ljubo Jurčić.

Dragutin Lesar ističe da je izuzetno važno što su se oko definiranja stanja u državi i aktivnosti s tim u vezi ujedinili sindikati realnog i javnog sektora.

- Potpuno se slažem s tvrdnjom da Vlada vodi promašenu gospodarsku politiku i pravo je sindikata da rade priti-

sak kako bi se ta politika promijenila - veli Lesar.

Darinku Kosoru drago je što se u sindikalnim redovima HSLS vidi kao alternativa jer "HDZ-ova je vlast bila loša, a ova je katastrofalna". Na primjedbu da HSLS ima najmanje dodirnih točaka sa sindikalnim stajalištima, Kosor podsjeća da je njegova stranka u zadnjem štrajku podržala Sindikat znanosti i da je u stranci potpuno nova garnitura članova.

- Mi smo socijaloliberalna, a ne neoliberalna stranka, i prirodna smo poveznica s obzirom na činjenicu da je upravo intelektualna elita iz znanosti, prosvjete, zdravstva i javnih službi bila naše

biračko tijelo - navodi Kosor.

Hodogram sindikalnih aktivnosti, koji je jučer podigao prašinu jer kao krajnji cilj navodi prijevremene izbore, nije tajni plan za rušenje Vlade, kaže Ribić, već draft prvog prijedloga koji je sastavio **Siniša Kuhar**, glavni tajnik državносуљбеничког sindikata, i taj je prijedlog bio korigiran. Bilo je različitih mišljenja, a o svemu će konzultirati članstvo.

- Ni o čemu tamo navedenom nismo se mogli složiti, osim o prvosvibanj-

skom prosvjedu. Sljedeći sastanak ćemo idući tjedan - kaže jedan od planera sindikalnih akcija, kojima je povod nedavna odluka Vlade o smanjenju plaća u državnim i javnim službama od tri posto, ali stvarni je razlog, ističu, rastakanje socijalne države i pogrešne gospodarske mjere koje ne vode izlasku zemlje iz krize, već produbljuju opće siromaštvo. Siniša Kuhar, autor prvog drafta u kojem se spominje izazivanje slike kaosa i konfuzija u javnoj upravi, objašnjava da ne predlaže ulične nemiri,

već uspostavu mehanizma smjenjivosti vlasti putem referendumu.

Arsenal mjera

- Motiv nije politički, već da građani mogu, ako treba i usred mandata, reći da više ne žele tu vlast. Na prijevremenim izborima mogu opet isti doći na vlast, ali ako jedni padnu jer lažu, drugačije će se postavljati svi - uvjeren je Kuhar.

Pravo je sindikata boriti se za socijalna prava, slažu se svi političari.

- Arsenal mjera koje njima stoje na raspolaganju jesu i javni prosvjedi, legalno organizirani, premda ja više volim socijalni dijalog - rekao je predsjednik **Ivo Josipović** i najavio: - Moramo poduzeti sve da kao solidarno društvo probleme građana ublažimo. Izači ću s nekoliko vrlo preciznih mogućih mjera za raspravu u javnosti: Vladu, sindikatima, oporbi, svima, da razmisle o njima. Za **Gordana Marasa** je zahtjev za raspisivanje prijevremenih izbora "dosta neuobičajen" te ih upućuje da se obrate Saboru.

- Socijalni će se dijalog nastaviti, problemi se mogu riješiti - poručuje **Mirando Mrsić**, dok je **Željko Jovanić** kazao da su korekcijom koeficijenata u korist zaposlenih u školstvu pokazali da im je obrazovanje na prvom mjestu.

Planiram se kandidirati na državnim izborima, okupiti ću ljudе oko zajedničke ideje, ali rano je za koalicije

Ljubo Jurčić

Mi smo socijalno liberalna, a ne neoliberalna stranka i prirodna smo poveznica sa Sindikatom znanosti

Darinko Kosor,
HSLS

Vlada vodi promašenu gospodarsku politiku i pravo je sindikata da ih pritišću

Dragutin
Lesar,
laburisti

Poslovni dnevnik

Sindikati: Građani hoće rušenje Vlade, ne mi!

Bacili se u politiku Prvo hoće referendum s pitanjem građanima o prijevremenim izborima

Hrvatski sindikati uz masovne prosvjede i štrajkove planiraju, kažu, srušiti Vladu. Kako je Poslovnom dnevniku objasnio Siniša Kuhar, glavni tajnik Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještnika, koji je jedan od koautora više ne i tako tajnog plana za "državni udar", cijeli će scenarij iznijeti građani, a ne sindikalisti.

"Prvo ćemo provesti referendum sa samo jednim pitanjem: Jeste li za prijevremene izbore?, a onda ćemo zatražiti i

promjenu Ustava prema kojem većina u Saboru može raspisati izbore ako je ta želja građana potvrđena referendumom",

“

SINDIKATI SE PRVO MORAJU DOKAZATI U PROSVJEDIMA, ONDA MOGU MISLITI O RUŠENJU VLADE

Goran Čular
politolog

objasnio je Kuhar. Na naš upit kakvu to vladu oni žele vidjeti na čelu države nakon što se riješe Milanovićeve, on odgovara kako sindikatu nije bitno hoće li građani opet izabrati SDP, što on niti ne isključuje.

"Nije bitno hoće li nakon toga doći SDP-ova, HDZ-ova ili neka treća vlasta, samo neka bude sposobna potaknuti proizvodnju i potrošnju, te olakšati teret krize za javne službe", kaže nam drugi autor sindikalnog pamfleta Branimir Mihalinec iz Sindikata srednjih

škola. Vilim Ribić, čelnik Matice sindikata javnih službi, kaže da sindikati neće biti ti koji će rušiti Vladu, već isključivo građani jer je to, napominje, njihova želja.

"To žele naši članovi, a ako oni imaju ambicije, imamo i mi", kaže nam Ribić.

Politolog Goran Čular ističe da sindikati svoju snagu prvo moraju dokazati na ulici, štrajkovima i prosvjedima, a tek nakon toga mogu promisljati o radikalnijim potezima poput rušenja Vlade. kp

Prvo veliki štrajk, a potom rušenje vlade?

PLAN Za jesen je predviđen generalni štrajk te rušenje vlade na referendumu za raspisivanje prijevremenih izbora

Romana Kovačević Baristić
romana.kovacevic@vecernji.net

Poziv na rušenje vlade - dosad najžešća prijetnja iz sindikalnih redova stavljen je na papir mogućeg hodograma akcija sindikata državnih i javnih službi, koji su se u utorak okupili i razgovarali o opcijama kojima će odgovoriti na smanjenje plaće od tri posto.

- Cilj nam je osporiti Vladinu odluku o smanjenju koeficijenta za plaće u državnim i javnim službama od tri posto. Izgledno je da ćemo pozvati gradane da izraze nezadovoljstvo sačasnijim načinom vladanja, da za početak ne podrže ovu vlast prvo na lokalnim izborima - kaže jedan od predstavnika sindikata.

Iskoristiti nezadovoljstvo

Hodogram predviđa svesindikalni sabor do kraja ožujka, prosvjed ili jednodnevni štrajk upozorenja između 10. i 20. travnja, kako bi se iskoristilo nezadovoljstvo nakon nakon prve umanjenje plaće, a 1. svibnja pokretanje akcije prikupljanja potpisa za referendum s dva referendumska pitanja: o izmjeni Ustava koja će omogućiti sazivanje prijevremenih izbora ako to zatraže gradani na referendumu te raspisivanje referenduma za prijevremene izbore. Od 25. svibnja do 10. lipnja to bi bili cirkularni štrajkovi, u vrijeme zaključivanja ocjena i maturi, "s ciljem stvaranja konfuzije i slike kaosa u javnoj upravi na način da se štrajkovi najavljaju u minimalnom zakonskom roku i da se ne zna što kad radi". S takve bi pozicije sindikati odbili pregovarati o regresu, božićnici i jubilarnoj nagradi za 2014. godinu dok se ne vrati oduzetih tri posto. Za jesen je predviđen generalni štrajk javnog sektora te rušenje vlade na referendumu za raspisivanje prijevremenih izbora. Minimalistički cilj bio bi vraćanje koeficijenta na razinu prije smanjenja od tri posto i dogovor do kraja mandata o materijalnim pravima, dok bi maksimalistički bio rušenje vlade i pregovori s novom vladom u ozračju mogućnosti rušenja vlasti do strane sindikata i građana.

Prosvjetna vertikala sindikata okupljenih u Matici hrvatskih sindikata Vilima Ribića, još je prošlog tje-

na najavila štrajk u javnim službama, pa se u hodogramu prepoznaže Ribićev izričaj. Na sastanku su prisustvovali i čelnici sindikata policije, carinika, porezne uprave, državnih službenika i namještjenika, te medicinski i kulture.

Dio sudionika tog sastanka ne krije bijes zbog vladinih poteza i spremnost na bugarski scenarij, dio se nuda kako će već ovim probnim balonom poluciti uspjeh, a dio ih tvrdi da uopće nisu

sastančili u tako radikalnom ozračju.

- Podržavamo sve akcije koje ćemo zajednički dogovoriti, bili to neredi, referendum o ustavnim promjenama, generalni štrajk ili nešto drugo, ali generalni je cilj osporiti odluku o smanjenju od tri posto koju je vlast donijela bez konzultacija sa socijalnim partnerima. Vladu ne mogu rušiti sindikati, to mogu samo gradani - kaže jedan od sindikalaca, dodajući da će odlukama prethoditi još barem četiri do pet sastanaka.

IDU DO KRAJA

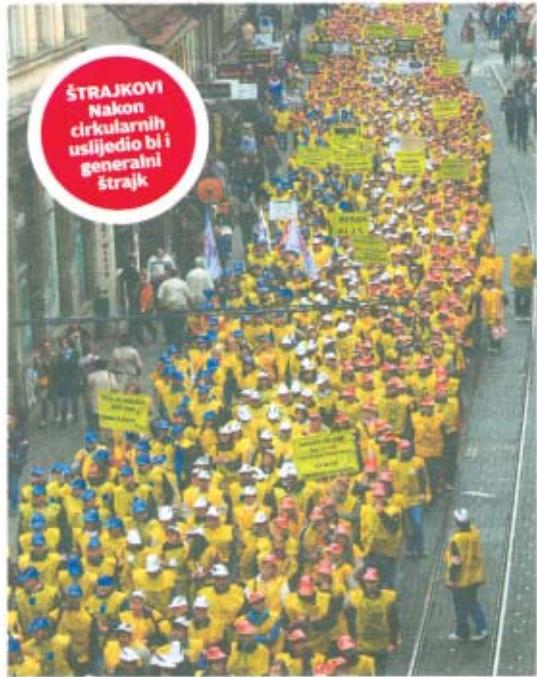
Hodogram akcija sindikata

1. **Do 31. ožujka** • Sazivanje svesindikalnog sabora
2. **Od 10. do 20. travnja** • Prosvjed ili štrajk
3. **Praznik 1. svibnja** • Pokretanje akcije prikupljanja potpisa za referendum s dva referendumska pitanja
4. **Od 25. svibnja do 10. lipnja** • Provedba cirkularnih štrajkova
5. • Odbijanje pregovora o regresu, božićnici i jubilarnoj nagradi za 2014. dok se ne vrati oduzetih 3%
6. • Generalni štrajk javnog sektora na jesen
7. • Rušenje Vlade na referendumu za raspisivanje prijevremenih izbora

Samo popis prijedloga

- Neke će reakcije na smanjenje plaće svakako biti, ali što, to tek treba dogovoriti, kao i tajming. Nismo ništa potpisali niti se dogovorili, riječ je o popisu prijedloga, a opet ćemo se sastati sljedećeg tjedna kako bismo razgovarali o mogućim koracima - kaže Boris Pleša, predsjednik Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještjenika.

Anica Prašnjak iz sindikata medicinskih sestara i tehničara tvrdi da na sastanku nije čula nikakve prijetnje ni rušilačke namjere, već da je riječ tek o zaštiti dostanjstva zaposlenih u državnim i javnim službama i o prvosvibanjskom svesindikalnom prosvjedu, te da je rečeno kako prvi prijedlog hodograma treba revadirati.

1

SVIBNJA

Zagreb, Jelačić plac
nastupa grupa
**NEZADOVOLJNI
GRAĐANI**

**PRILAZ
BESPLATAN**

NOVI LIST
www.novilist.hr
UTEMELJEN FAKTOM, NARUDŽBA IZDABA

ZAHTEV SLUŽBENIČKOG SINDIKATA
Rezanje plaća od tri posto na ocjeni ustavnosti

ZAGREB Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještjenika (SDLSN) podnio je Ustavnom судu prijedlog za ocjenom ustavnosti Uredbe o izmjenama Uredbe o nazivima radnih mјesta i koeficijentima složenosti poslova u državnoj službi, kao i Uredbe koja se odnosi na javne službe. Tim dokumentima koeficijenti za obračun plaća zaposlenih u državnim i javnim službama umanjeni su tri posto.

Sindikat, među ostalim, u obrazloženju prijedloga navodi vrijeme objave spornih Uredbi u Narodnim novinama. One su stupile na snagu danom objave, 28. veljače. Takvim određenjem stupanja na snagu osporavanih uredbi -izravno se povreduje odredba Ustava o stupanju propisa na snagu najranije osmih dana od dana njegove objave-, navodi SDLSN obrazlažući kako nisu niti poznati niti obrazloženi bilo kakvi osobito opravdani razlozi zbog kojih bi bilo potrebno da osporavane uredbe stepne na snagu danom objave. Među ostalim, u objašnjenju sindikat navodi i kako u postupku donošenja uredbi nije postavljana zakonska obveza o savjetovanju sa sindikatom koji je dužan mišljenje dostaviti u roku od 15 dana. Sindikatu su uredbe u elektronskom obliku dostavljene 26 minuta prije sjednice Vlade na kojoj su usvojene, što se ne može smatrati dovoljnim vremenom. »Pitanje koeficijenata složenosti poslova u državnoj i javnoj službi je svakako pitanje koje ulazi u djelokrug rada Sindikata«, ističe SDLSN među ostalim u svoja dva prijedloga za pokretanjem ocjene ustavnosti. (G. Ga.)

SINDIKALNI DRŽAVNI UDAR

RUŠIMO VLADU I STVARAMO KAOS AKO NE VRATE 3%

VILIM RIBIĆ
Matica hrvatskih sindikata

SINIŠA KUHAR
Sindikat drž. službenika i namještenika

BORIS PLEŠA
Sindikat državnih službenika i namještenika

ZDRAVKO LONČAR
Nezavisni sindikat dje- latnika MUP-a

BRANIMIR MIHALINEC
Nezavisni sindikat srednjih škola

ŽELJKO STIPIĆ
Sindikat Preporod

LJUBICA PILIĆ
Hrvatski sindikat dje- latnika u kulturi

ANICA PRAŠNJA
Sindikat med. sestara i tehničara

PIŠE GORDANA GALOVIĆ

Čelnici osam sindikata javnih i državnih službi u tajnosti pripremaju sindikalni udar na Vladu s dva cilja. Prvi, kako ga sami nazivaju minimalistički, vraćanje je koeficijenata za plaće zaposlenih u javnim i državnim službama na razinu od prije nedavnog smanjenja od tri posto.

Drugi, maksimalistički cilj je rušenje Vlade i pregovori s novom! U tom dijelu maksimalističkih ciljeva sindikalci samouvjereni najavljuju kako bi se ti pregovori vodili u ozračju mogućnosti rušenja vlasti od strane sindikata i građana.

Žestoki odgovor

Sindikalci su to dogovorili na tajnom sastanku koji je održan u utorak u Radničkom domu. Na uvijek burnom sindikalnom sastanku sudjelovala je većina šefova sindikata iz javnih i državnih službi koji pregovaraju s Vladom o plaćama. Za stolom na drugom katu u Radničkom domu sjedili su Boris Pleša i Siniša Kuhar iz Sindikata državnih

službenika i namještenika, Vilim Ribić iz Matice hrvatskih sindikata, Branimir Mihalinec iz Nezavisnog sindikata srednjih škola, Željko Stipić iz sindikata Preporod, Zdravko Lončar iz Nezavisnog sindikata dje- latnika MUP-a, Edin Sarajčić iz Sindikata policije, Anica Prašnjak iz Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara-medicinskih te- hničara i Ljubica Pilic iz Hrvatskog sindikata dje- latnika u kulturi. Cijela sindikalna akcija smišljena je kao žestoki odgovor na Vladino rezanje bruto plaća za oko 240.000 zaposlenih u javnim i državnim službama za tri posto od ožujka, a još se uvijek dogovara u tajnosti. Sindikalni šefovi na

prvom su sastanku, dozajemo, sastavili konkretan hodogram sindikalnih aktivnosti koje kreću sazivanjem svesindikalnog sabora već tijekom ovog mjeseca.

Radna verzija

Planiraju iz mjeseca u mjesec jačati pritisak na Vladu i mobilizirati zaposlene u javnom sektoru, ali i sve ostale gradane organiziranjem prosvjeda po gradovima te jednodnevnih štrajkova upozorenja. Plan im je odbiti mogućnost bilo kakvih pregovora s Vladom o regresu, božićnici i jubilarnoj nagradi za 2014. te u konačnici organizirati i generalni štrajk javnog sektora na jesen ove

godine. Ne uspije li na taj način pritisak na Vladu u radikalnoj verziji planiraju rušenje Vlade na referendumu za raspisivanje prijevremenih izbora!

- Rijeće je o radnoj verziji hodograma naših aktivnosti koju nismo još planirali objaviti jer smo tu naveli koje su nam sve mogućnosti djelovanja, dakle i one najradikalnije. Što će se u konačnici od toga svega dogoditi doista je prerno govoriti - ističe jedan od sudionika tog sastanka.

Mogućnost rušenja vlade kao zadnjeg, najradikalnijeg koraka ipak ostaje.

Neprihvatljiv čin

- Naš cilj nije političko nego sindikalno djelovanje čak i u tom posljednjem mogućem koraku. Nama nije cilj rušenje vlasti pod svaku cijenu ili da HDZ dođe na vlast. Jednostavno želimo reći i pokazati da vlast ne može lagati. Mi smo potpisali kolektivni ugovor i smanjenje prava s obećanjem da neće biti smanjenja plaća i otpuštanja i sada se pokazalo da su nam lagali. To je neprihvatljivo - poručuje jedan od sindikalnih čelnika. ●

Jutarnji list posjeduje Hodogram sindikalne aktivnosti, načrt plana rušenja Vlade

PROTIV MILANOVICA

TAJNI PLAN U SEDAM TOČAKA:

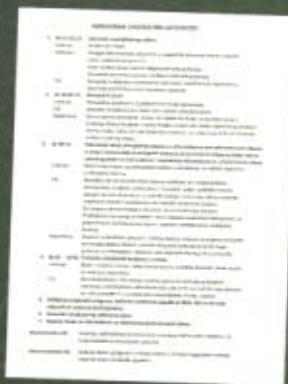
1. Do 31. ožujka:

Sazivanje svesindikalnog sabora
CILJ: Usvajanje hodograma aktivnosti

Nema pregovora o regresu, božićnici i jubilarnoj nagradi dok se ne vrati oduzetih 3 posto

2. 10. do 20.

travnja:
Prosvjed ili štrajk
CILJ: Iskoristiti nezadovoljstvo nakon isplate prve umanjene plaće

3. 1. svibnja:

Prikupljanje potpisa za referendum
DVA
REFERENDUMSKA PITANJA:
o izmjeni Ustava koji će omogućiti sazivanje prijevremenih izbora i raspisivanju referenduma za prijeveremene izbore

4. 25. svibnja

do 10. lipnja:
Cirkularni štrajkovi
CILJ: Stvaranje konfuzije i slike kaosa u javnoj upravi (štrajkaju škole u vrijeme mature, pojedine državne i javne službe u različite dane...)

5. Ljeto:

Odbijanje pregovora

6. Jesen:
Generalni štrajk javnog sektora

RUŠENJE VLADE NA REFERENDUMU ZA RASPISIVANJE PRIJEVREMENIH IZBORA

MINIMALISTIČKI CILJ:

Vraćanje koeficijenata na razinu prije smanjenja tri posto i dogovor do kraja mandata o materijalnim pravima

MAKSIMALISTIČKI CILJ:

Rušenje Vlade i pregovori s novom vladom u ozračju mogućnosti rušenja vlasti od strane sindikata i gradana

NOVI LIST

VLADA

Smanjili plaće, slijedi tužba

ZAGREB » Vlada je donijela sedam uredbi i četiri odluke koje će omogućiti da od danas bruto plaće u javnom sektoru padnu za tri posto. Tako će državnim službenicima i namještencima, te većini zaposlenih u javnim službama u travnju biti isplaćene niže plaće za ožujak.

Učiteljima, nastavnicima i srednjoškolskim profesorima koeficijenti će prvo biti povećani u prosjeku za šest posto, pa će im se onda obraćunati linearno smanjenje za tri posto, pa će u prosjeku dobiti bruto plaće veće za 2,82 posto, računica je koju je iznio ministar uprave Arsen Bauk. Za tri posto smanjena je i osnovica za obračun plaće državnih dužnosnika, koja će iznositi bruto 4.491 kuna, te osnovica za plaće sudaca u bruto iznosu od 4.727,6 kuna.

Odmah po Vladinoj odluci stigla je i reakcija Sindikata državnih službenika i namještnika koji najavljuje da će Ustavnom судu predložiti pokretanje postupka za ocjenu zakonitosti ove Uredbe. Kao argument navode činjenicu da su plaće državnog službenika, odnosno koeficijenti za njihov izračun, umjesto zakonom određeni uredbama, koje su trebale biti samo prijelazno rješenje, a da to prijelazno rješenje traje već osam godina. Napominju da je Uredba jučer promijenjena 24. put u posljednjih osam godina. Zamjeraju Vladi da nije poštivala proceduru, odnosno da im je uredbu na mišljenje dostavila 24 minute prije početka sjednice, iako bi im morala dati 15 dana da iznesu mišljenje.

J. Ma.

Odlukom Vlade Republike Hrvatske bruto plaće u javnom sektoru padaju za tri posto

Zbog smanjenja plaća sindikati idu na Ustavni sud

ZAGREB - Vlada je donijela sedam uredbi i četiri odluke koje će omogućiti da već od danas bruto plaće u javnom sektoru padnu za tri posto. Tako će državnim službenicima i namještenicima te većini zaposlenih u javnim službama u travnju biti isplaćene niže plaće za ožujak. Učiteljima, nastavnicima i srednjoškolskim profesorima koeficijenti će prvo biti povećani u prosjeku za šest

posto, pa će im se onda obračunati linearno smanjenje za tri posto, što bi u konačnici značilo da će oni u prosjeku dobiti bruto plaće veće za 2,82 posto, računica je koju je iznio ministar uprave Arsen Bauk. Uz to, za tri posto smanjena je i osnovica za obračun plaće državnih dužnosnika, koja će iznositi bruto 4.491 kuna, te osnovica za plaće sudaca i ostalih pravosudnih dužnosnika u bru-

to iznosu od 4.727,6 kuna. Odmah nakon Vladine odluke stigla je i reakcija Sindikata državnih službenika i namještenika koji najavljuje da će Ustavnom судu predložiti pokretanje postupka za ocjenu zakonitosti ove uredbe. Kao argument iz Sindikata navode činjenicu da su plaće državnog službenika, odnosno koeficijenti za njihov izračun, umjesto zakonom određeni uredbama,

koje su trebale biti samo prijelazno rješenje, a da to prijelazno rješenje traje već osam godina. Napominju i to da je Uredba promijenjena 24. put u posljednjih osam godina. Zamjeraju Vladi da nije poštovala proceduru, odnosno da je uredbu Sindikatu na mišljenje donstavila 24 minute prije početka sjednice, iako bi im morala dati 15 dana da iznesu to svoje mišljenje. J.Marić ■

ODLUKA VLADE NOVE UŠTEDE U PRORAČUNU Od danas na snazi: plaće državnih i javnih službenika niže tri posto

Državni službenici, poreznici, carinici, policajci, diplomati i zaposleni u javnim službama u travnju će primiti plaće za ožujak koje će biti manje od dosadašnjih.

Posljedica je to jučerašnje Vladine odluke o rezanju bruto plaća u državnim i javnim službama za tri posto, što u Banskim dvorima objašnjavaju teškom gospodarskom situacijom u zemlji i potrebom daljnjih ušteda u proračunu.

Rezanje plaća Vlada je ne-

davno najavila, a namjeru operacionalizirala jučer usvojivši sedam uredbi i četiri odluke. Gore od državnih i

javnih službenika prošli su čelnici brojnih agencija, čiji sustav plaća dosad nije bio uskalđen s onim u drugim državnim službama. S druge strane, jučerašnje smanjenje plaća ne odnosi se na učitelje i nastavnike. U Sindikatu državnih i lokalnih službenika i namještenika Vladine su odluke ocijenili kao "silovanje pravnog poretka", te su najavili da će pred Ustavnim sudom pokrenuti postupak za ocjenu zakonitosti. •A. M.

SDLSN:

Donošenjem Uredbe o koeficijentima Vlada je „silovala“ hrvatski pravni poredak

Zakonom o državnim službenicima Uredba o koeficijentima, prijelaznim odredbama ostavljena je "na snazi" kao privremeno rješenje dok se ne doneše zakon o plaćama. Ovo „privremeno“ stanje traje već osmu godinu, a postavlja se i pitanje može li se takva „zatečena“ uredba uopće mijenjati.

(SDLSN, 28. veljače 2013.) Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske će danas donijetu Uredbu o izmjenama Uredbe o nazivima radnih mesta i koeficijentima složenosti poslova u državnoj službi, kojom će plaće državnih službenika i namještenika umanjene za tri posto osporavati u sudskim postupcima po nekoliko osnova, a sam način njezina donošenja ocjenjuje kao „silovanje“ hrvatskog pravnog poretka.

Idući dani Sindikat će Ustavnom судu RH predložiti pokretanje postupka za ocjenu zakonitosti ove Uredbe, budući da je prijelaznim odredbama Zakona o državnim službenicima iz 2005. godine utvrđeno da u odnosu na državne službenike prestaje važiti Zakon o državnim službenicima

i namještenicima i na temelju njega doneseni provedbeni propisi, osim odredaba kojima su uređene njihove plaće, koje ostaju na snazi do dana početka primjene posebnog zakona kojim će se urediti plaće i druga materijalna prava državnih službenika.

"Prijelazno" rješenje koje traje već osmu godinu

To znači da do dana stupanja na snagu posebnog zakona, kojim će se urediti plaće i druga materijalna prava državnih službenika i uredbi, kojima će se urediti klasifikacija radnih mjeseta i plaće namještenika, ostaju na snazi odredbe članka 108. do 112. Zakona o državnim službenicima i namještenicima i Uredba o nazivima radnih mjeseta i koeficijentima složenosti poslova u državnoj službi, koju je danas Vlada promjenila po 24. put, od trenutka kada je „ostala na snazi“.

Naime, formulacija „ostaje na snazi“ znači da je Uredba u trenutku donošenja Zakona o državnim službenicima „zamrznuta“ u stanju u kojem je zatečena, kao nomotehničko „pomagalo“ do donošenja posebnog zakona o plaćama državnih službenika, odnosno uredbe o plaćama namještenika.

Ovакво „zakonodavno“ rješenje trebalo je omogućiti kratkoročno punjavanje pravne praznine do donošenja posebnog zakona i uredbe o plaćama službenika i namještenika, koje sada već ulazi u osmu godinu i dokaz je nekonistentnosti pravnog poretka u Republici Hrvatskoj. Iz činjenice da je sporna Uredba ostavljena na snazi do donošenja posebnih propisa o plaćama proizlazi i nemogućnost njezina mijenjanja, što će biti i osnov za pokretanje postupka njezine zakonitosti pred Ustavnim sudom.

Zanemaren postupak donošenja

Ukoliko se pak polazi od pretpostavke da se Uredba može mijenjati, bez obzira što je ostavljena na snazi u zatečenom stanju u trenutku donošenja Zakona o državnim službenicima, onda je upitan način, odnosno procedura njezina donošenja.

Naime, odredbom članka 109. Zakona o državnim službenicima i namještenicima, koja je također ostala na snazi, utvrđeno je da vrijednosti koeficijenata složenosti poslova radnih mjeseta utvrđuje uredbom Vlada te da se prijedlog takve uredbe dostavlja na prethodno mišljenje Stručnoj službi Hrvatskoga sabora, Stručnoj službi Ustavnog suda Republike Hrvatske, Stručnoj službi Vlade, Stručnoj službi Ureda pučkog pravobranitelja, Državnom uredu za reviziju, Uredu predsjednika Republike Hrvatske, Ministarstvu financija, ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa koje daje mišljenje za pravosudna i kaznena tijela, ministarstvu nadležnom za poslove opće uprave koje daje mišljenje za sva ostala državna tijela i sindikatu.

Nadalje, utvrđuje se da su državna tijela i sindikat dužni dostaviti svoje mišljenje u roku od 15 dana, a ako pojedino državno tijelo ili sindikat ne dostave mišljenje u tom roku, smatra se da je dano pozitivno mišljenje.

Dakle, pri donošenju Uredbe, a donošenjem se smatra i svaka njezina izmjena, Vlada je dužna zatražiti prethodno mišljenje, između ostalih, i sindikata, što se u konkretnom slučaju dogodilo tako što je nacrt Uredbe dostavljen na mišljenje sindikatima 24 minute prije sjednice Vlade na kojoj je donijeta, iz čega je razvidno da sindikatima nije omogućeno da se uopće očituju na prijedloge uredbi a posebice ne u roku od 15 dana kada je u pitanju Uredba o koeficijentima u državnoj službi.

Stoga će Sindikat pred Ustavnim sudom Uredbu osporavati i sa stajališta povrede procedure njezina donošenja. Stupanje na snagu utvrđeno suprotno odluci Ustavnog suda.

I na kraju, Uredba je donijeta na način koji je u suprotnosti sa stajalištem Ustavnog suda od 23. siječnja ove godine, kojim se zakoni i propisi ubuduće ne mogu pisati tako da stupaju na snagu danom donošenja, a ako već trebaju stupiti na snagu prije proteka vakačijskog razdoblja to može biti samo prvi dan nakon njihove objave u Narodnim novinama.

Podjećamo, danas donijeta Uredba sadrži odredbu prema kojoj stupa na snagu dan nakon donošenja - 1. ožujka, odnosno prije njezine objave u Narodnim novinama.

Naravno, osim dugotrajne pravne bitke koja slijedi, Sindikat će na Vladino zakonodavno nasilje u idućim danima i tjednima odgovoriti i sindikalnim sredstvima.

S. Kuhar

TRI POSTO Samo dva sindikata kod ministra

Mrsić: Ovo je zadnje rezanje plaća u javnim službama!

OTPUTSTITE IH S. Avberšek traži da se otpusti 8000 ljudi dovedenih u zdravstvo

Romana Kovačević Baršić
romana.kovacevic@vecernji.net

Postigli smo cilj, i smanjenja mase plaća više neće biti, kazao je ministar rada i mirovinskog sustava Mirando Mrsić jučer nakon tzv. konzultacija sa sindikatima.

Premijeru, zaposli ministre

Pozvao ih je 17., a odazvala su se dva. Ustvrdio je da su sindikati i prije znali za nužnost dalnjih ušteda, rečeno im je, kaže, kako je ostvareno oko 800 milijuna ušteda, a potrebno je ukupno 1,7 milijardi kuna.

- Vlada uređuje politiku plaća i odlučila je od 1. ožujka smanjiti bruto plaće u javnom sektoru tri%. Bila je i opcija otpuštanja 10.000 ljudi u državnom i javnom sektoru, ali to nije dobro u vremenu kada treba čuvati svako radno mjesto - kazao je Mrsić dodavši da predstoji usklajivanje granskih kolektivnih ugovora s temeljnim kolektivnim ugovorom za državne službe.

Spomenka Avberšek iz Samostalnog sindikata zdravstva i socijalne skrbi, koja je ondje bila s Jadrankom Ivezic iz Sindikata socijalne skrbi, uzvratila je da nisu konzultacije kad im se post festum priopći da plaće idu

dolje. – Premijeru poručujem, neka zaposli svoje ministre jer neće riješiti dugove dok ministarstva ne počnu s reformama. Sindikati šest godina govore kako novac u sustavu curi na sve strane, a ministar to može zaustaviti. Da, pritom će se zamjeriti mnogima, ali to nije moj problem – kazala je Avberšek. Na novinarsko pitanje zašto se ne ide u strukturne reforme u javnom sektoru, Mrsić je kazao da se reforme rade i da su na dulji period te da otpuštanja nisu prvi korak.

Po svim linijama

– Zašto ne?! Imate zeleno svjetlo od sindikata, ali ne za otpuštanje onih koji rade! I mi i vi znamo da je u sustav zdravstva po svim linijama ušlo 8000 ljudi nezdravstvenog profila. Kako su ušli, tako neka odu! I onog tko ih je doveo pritom ne stavljajte na drugo ravnatelsko mjesto, nego neka i on ode jer je napravio štetu sustavu! – oštro je odvratila S. Avberšek.

Avberšek: Ovo je zadnje? A ja sam mislila prošli put da je bilo zadnje!

REVOLT ZBOG KRESANJA PLAĆA Ministru rada

PREVARENİ I IZIGRANI službi najavili tužbe p

Gabrijela GALIĆ

Umjesto da se riješi problem prekobrojne administracije, režu plaće onima koji "krvavo rade", kaže Avberšek

ZAGREB - Prevareni smo i izigrani, poručuje to većina sindikata državnih i javnih službi najavljivajući tužbe, ali i sindi-

kalne akcije zbog najavljenе uredbe kojom će Vlada srezati koeficijente za tri posto u svim djelatnostima, osim u osnovnom i srednjem školstvu. Većina sindikata državnih i javnih službi nije se odazvala jučerašnjem sastanku u Ministarstvu rada i mirovinskog sustava. Umjesto toga održali su konferenciju za novinare. Nekoliko sati poslije i resorni ministar Mirando Mesić obratio se javnosti, i to nakon sastanka na koji su došla samo dva od 17 pozvanih sindikata - Samostalni sindikat zdravstva i Sindikat socijalne skrbi.

Da su prevareni i izigrani ustvrdio je Boris Pleša, predsjednik Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještnika. Podsjetio je da je Vlada prilikom lanjskih potpisivanja kolektivnih ugovora za državne službenike i javne službe tvrdila da neće dirati plaće. Sindikate je posebno pogodilo to što ih Vlada o namjeri rezanja koeficijenata nije izvjestila na primjeren način već preko medija. Stoga su i Pleša i ostali sindikalisti ponovili tvrdnju da Vlada fingira socijalni dijalog, a tome služe konzultativni sas-

tanci poput jučerašnjeg kojemu se nisu odazvali. "Vlada za socijalni dijalog nije stručno potkovana ni spremna", ustvrdio je Pleša.

Sindikati ne spore da Vlada ima pravo samostalno donijeti uredbu o smanjenju plaća. S druge strane, istaknuo je Vilim Ribić, predsjednik Maticе hrvatskih sindikata, oni imaju pravo na štrajk jer se zaposlenicima u državnim i javnim službama ugrožavaju socijalni i ekonomski interesi. Resorni ministar, pak, ponavlja kako će koeficijenti biti umanjeni jer se sa

Željko Pulek, Vladimir Milošević, Zdravko Lončar, Boris Pleša, Vilim Ribić, Anica Prašniak

Mrsiću se odazvala dva od 17 sindikata

Sindikati javnih rotiv Vlade RH!

sindikatima nije mogao postići dogovor o ukidanju dodataka od 4,8 i 10 posto koji teže oko 800 milijuna kuna godišnje. Ministar Mrsić ističe kako su sindikati znali za opciju smanjenja koeficijenata, jer im je na sastancima u siječnju rečeno da je opcija za zadržavanje dodataka ili smanjenje koeficijenata ili otpuštanje 10 tisuća ljudi iz državnih i javnih službi.

- Cilj nam je sačuvati radna mjesta i ne otpuštati ljudе - kazao je Mrsić ponavljajući kako nakon smanjenja koeficij-

nata već na plaći za ožujak koja se isplaćuje u travnju u ovoj godini neće biti zadiranja u plaće državnih i javnih službi. No, Spomenka Avberšek iz zdravstvenog sindikata u to ne vjeruje izražavajući bojazan da će za četiri-pet mjeseci opet biti gorova o rezanjima. U zdravstvu, ističe ona, sredstva za primjenu novog kolektivnog ugovora nisu osigurana, a riječ je o 850 milijuna kuna godišnje, sredstvima koja bi mogla biti naplaćena preko leda svih u državnim i javnim službama. Ona je, veli, spremna na akcije s ostalim sin-

dikatima, no pita se je li pružena ruka zajedništva iskrena. Premjeru je, pak, poručila neka napokon zaposli ministre i neka krenu sredavati, svaki svoj sustav. Samo bi se u zdravstvu moglo uštedjeti milijardu kuna, kazala je podsjecajući na podatke HZZO-a otprije nekoliko godina prema kojima je u tom sustavu administracija nabujala za osam tisuća radnika, koji ne rade ništa jer nemaju što raditi. "Umjesto da se njih riješi, Vlada reže plaće onima koji su potrebni sustavu i "kravu rade", kazala je Avberšek. ■

D. JELLINEK

Spomenka Avberšek i Mirando Mrsić

MIROVINE ĆE BITI USKLAĐENE I NA VRIJEME ISPLAĆENE

Mirovine će se isplaćivati na vrijeme, a njihovo usklajivanje bit će provedeno, ističe Mrsić navodeći kako će prve uskladene mirovine za ožujak biti isplaćene u travnju, zajedno s razlikom za siječanj i veljaču. Izvjestio je i kako je resorno ministarstvo izdalo upute HZMO-u vezano uz ovrhe mirovina, koje ne smiju prelaziti trećinu mirovina, bez obzira na to što su neki umirovljenici potpisivali ugovore kojima pristaju na pljenidbu cijele mirovine. O tome će razgovarati i s predstavnicima banaka.

NOVI LIST

UVODNIK

Piše
Denis ROMAC

U očekivanju zombija

Odluka o linearnom smanjenju koeficijenata za sve korisnike proračuna za tri posto zapravo nije ništa posebno, pogotovo kada je smješten u šire europsko okružje. Budimo iskreni, ovdje je riječ o – u odnosu na zemlje koje su sličnoj finansijskoj kondiciji – blagom rezu. Evo, recimo, u susjednoj je Sloveniji Janez Janša predlagao linearno kresanje plaća za čak 15 posto, iako se ne jegovje škare onda zadovoljili upola manjim iznosom, premda ne smiju zanemariti da mijere štednje u Sloveniji nisu poštedjele skoro nijednu društvenu skupinu ili sektor: umirovljenike, zdravstvo, obrazovanje, kulturu...

U drugim je državama – kako bankrotiranim državama europskog juga, tako i bivšim tranzicijskim državama odavde do Baltika – bilo slično, ako ne i gore. Smanjenje plaća za tri posto zaciјelo nije drastična mjeru.

Nopak postoji nešto po čemu će ova odluka Kukuriku vlade ući u anale recesijske Europe. Iako su, dakle, mnoge europske vlade posegnule za sličnom mjerom, samo je hrvatska vlada donijela takvu odluku i ne pokušavši dobiti suglasnost socijalnih partnera.

Čak se i otvoreno neoliberala slovenska vlada tjednima natezala sa svojim sindikatima ne bi li ih uvjerila u opravdanost rezanja plaća. U ostalim europskim zemljama jednostavno je nezamislivo da vlade posegne za takvom mjerom bez ikakvih konzultacija sa sindikatima i poslodavcima, a kamoli bez ozbiljnih pregovora u kojima bi se sindikate pokušalo uvjeriti u neizbjegljivost rezanja plaća. U Njemačkoj, recimo, vlada Angele Merkel nedavno je u mukotrpnim pregovorima morala potražiti suglasnost sindikata čak i za odluku o šestostotomu povеćanju plaća. Slični standardi vladaju i drugdje.

No Hrvatskoj očito vrijeđe neki drugi uzuzi. Kukuriku je vlada još jednom iskazala otvoreni animozitet prema ideji socijalnog dijaloga i konsenzusa, premda bez tog konsenzusa nema ni izlaska iz krize. Komesarški poručišći kako se radi »o odluci vlade o kojoj se ne pregovara«, Banski su dvori svjesno zanemarili razorne posljedice što bi ih jednostranoz ova odluka mogla imati na ionako mizernu kulturu socijalnog dijaloga u ovoj zemlji, tim više što nas očekuju nove slične odluke. Kobna se spirala štednje u nijednoj europskoj zemlji još nije zaustavila samo na ovome...

S toviše, ne samo da vlada od sindikata nije zatražila suglasnost, nego je, naprotiv, optužila sindikate da su sami krivi za smanjenje koeficijenata? U tim optužbama prednjači Mirando Mrsić, ministar koji je lani obećavao da smanjenja plaća neće biti. Uprava je Mrsić sa sindikatima trebao pregovarati o već ukalculiranim proračunskim uštedama i izmjenama kolektivnih ugovora, no onda se vlada, prije no što se Mrsić i pokrenuo, odlučila za jednostrani akt. Mrsić sa ponovno obećava da je ovo zadnji put, no Milanovićeva se vlada ovdje susreće s ozbiljnim problemom svoje vjerodostojnosti, jer tko još uopće vjeruje ministru Mrsiću i njegovim obećanjima?

Iako takve mjeru obično vode k javnom buntu i produbljuvanju krize, Vlada zasad ne očekuje prosvjede. Prosvjede nije očekivao, u to se možemo kladići, ni Janša, koji sada ipak broji svoje zadnje dane u premijerskom uredu dok mu zombiji, kako ih je nekidan nazvao, uporno borbaju pod prorozom, podsjecajući ga da je vrijeme isteklo. Na prosvjedu sigurno nije računao niti bugarski premjer Bojko Borisov, u što se premijer Milanović prije nekoliko dana prilikom svog posjeta Sofiji mogao i osobno utvrditi. No Borisov već danas više nije premijer.

MINISTAR POGAZIO OBEĆANJE

Mirando Mrsić - političar zadatka

Iza lanjskog obećanja da se ljećnicima, policajcima, carinicima, profesorima i ostalim državnim i javnim službenicima više neće uzimati, resorni ministar rada i mirovinskog sustava Mirando Mrsić stao je i vlastitim autoritetom uglednog stručnjaka domaće medicine i humanitarnog rada. Tko mu ne bi povjerovao? Vili Ribić i sindikati javnih službi! No, Mrsić je sada to obećanje prisiljen pogaziti jer su premijer Zoran Milanović i ministar financija Slavko Linić odlučili drukčije, zacijelo bez konzultacija s ministrom rada. Odraz je to realnih odnosa moći u Vladi i u SDP-u kojima se Mrsić zbog teško razvidnih razloga uvijek povinjuje.

Kada je postalo izgledno da će SDP doći na vlast, bio je kandidat za ministra zdravstva. Milanović se odlučio za Rajka Ostojića, ili je predsjedniku SDP-a tako nametnuto, kako god. Onda je Mrsić viđen za ministra obrane, već se počeo pripremati za taj posao, da bi, nakon izbora, osvanuo u resoru Ministarstva rada i mirovinskog sustava. Dodijeljen mu je, među ostalim, dijalog sa sindikatima čiji lideri imaju puno više utakmica u nogama od ministra koji je dobio resor u '12 i 5'. Što će ministar rada sada dati u zalog dogovora s državnim službenicima? Javne službe već ga bojkotiraju... Mrsić se ispostavlja političarom zadatka, a takve politika uvijek brzo potroši i odbaci.

VEDRAN MARJANOVIC

Sindikalno gundjanje ili sindikalna grmljavina?

(Dalje.com, 21. veljače 2013.) Šok koji je izazvala Vladina najava smanjenja plaća od 3 posto zaposlenima u državnim i javnim službama, kao posljedica političke odluke da se sa sindikatima više ne pregovara, trebao bi idućih dana i tjedana rezultirati odgovorom sindikata javnog sektora.

Sindikati sada imaju priliku pokazati predstavljaju li organiziranu snagu 240.000 zaposlenih u javnoj upravi ili ne. Ukoliko predstavljaju, trebala bi uslijediti sindikalna grmljavina, a ako ne, dogodit će se sindikalno gundjanje. Neki sindikalni istupi već su pokazali da je sindikalno gundjanje već počelo, a neki da se razmišlja o sindikalnoj grmljavini.

No, preuvjet za nju je napuštanje sindikalne retorike u kojoj prevla-

dava dokazivanje zbog čega se najavljeni smanjenje plaće ne bi trebalo dogoditi baš određenim dijelovima službeničkog sustava, što implicira da bi eventualno proširenje izuzetaka od smanjenja plaće zadovoljilo takve sindikate odnosno da oni nemaju ništa protiv da se drugima smanje plaće ako njihovu ne diraju, kao i „sindikalno“ zamjeranje vlasti na prekomernom zapošljavanju u pojedinim službama.

I Milanovićeva Vlada računa sa sindikalnim pomanjkanjem solidarnosti i (ne)mogućnošću prevladavanja službeničkog jala kad su u pitanju druge i bolje plaćene službe, a potvrđila je to i „klinom“ koji je zabilježen između zaposlenih i sindikata u obliku „spina“ kako jedino učitelji neće osjetiti smanjenje plaće, premda im je ona već smanjenja ukidanjem dodataka, po uzoru na Račanovu Vladu koja je pri rezanju plaća istovremeno povećala koeficijente visokoj stručnoj spremi.

Mogući sindikalni odgovor mogao bi se kretati u rasponu od kakofonije pojedinačnih sindikalnih „krikova“ zbog svemirske nepravde koja se sručila na glave zaposlenika koje predstavljaju, konkretnih sindikalnih akcija u obliku masovnih prosvjeda ili štrajka ili pak građansko-sindikalnih inicijativa usmjerenih ka rušenju vlasti po uzoru na Sloveniju.

No, bilo koju ozbiljniju akciju, izuzev sindikalnog gundjanja, sindikati ne mogu provesti bez podrške svoga članstva, a ono je dodatno zaplašeno Linićevim prijetnjama o smanjenju dozvoljenih minusa po tekućem računu i otkazima kao alternativi najavljenom smanjenju plaće. U svakom slučaju, sindikalna odgovornost je velika, a vremena je malo, poručuju iz Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH.

Sindikati: Milanovićeva logika o rezanju plaća je 'konobarska'

Prvo smanjiš plaće učiteljima, zatim smanjiš plaće ostalima, pa kažeš učiteljima da jedino njima nisi smanjio plaće jer ih posebno „cijeniš“, istaknuli su sindikati

Piše: Đurđica Sarjanović

(24sata, 20. veljače 2013.) Logika premijera Zorana Milanovića prema kojem će Vlada smanjiti bruto plaće službenicima i namještenicima u državnim i javnim službama, ali ne i učiteljima i nastavnicima primjer je "konobarske" logike koja izgleda otprilike ovako - prvo smanjiš plaće (dodatak) učiteljima i nastavnicima, zatim smanjiš plaće ostalima, pa kažeš učiteljima i nastavnicima da jedino njima nisi smanjio plaće jer ih posebno "cijeniš", izvestili su iz Sindikata državnih i lokalnih službenika.

- Vlada je nesposobna. Pogazila je svoju riječ danu sindikatima prilikom potpisivanja kolektivnih ugovora prošle godine - plaće nećemo dijeliti - istaknuli su sindikati u utorak navečer.

Vili Ribić, predsjednik Matice hrvatskih sindikata, kazao je da 'premijer govori gluposti'.

- Mi smo od početka krize prije četiri godine prvo dali šest posto plaće, pa smo se odrekli božićnica i regresa - istaknuo je Ribić.

MILANOVIC ZA RTL DANAS

Ekskluzivno: Smanjit ćemo bruto plaće u javnom sektoru

U ekskluzivnom razgovoru s voditeljem RTL-a Danas premijer Zoran Milanović otkrio je što sve donosi najavljeni rebalans proračuna, kao i poteze kojima namjerava pokrenuti posrnulo gospodarstvo

(RTL, 19. veljače 2013.)

Nakon što je druga po redu od velikih kreditnih agencija srušila hrvatski kreditni rejting, najavljen je rebalans proračuna. Gdje je taj posao došao? Jeste li već nešto isplanirali?

"Nema to veze s agencijom. Vidjeli ste da ih je i američka vlada tužila. Kad su nam prvi put digli rejting, onda sam rekao više puta bez euforije: Neće se ništa promijeniti bitno, na bolje nije. Onda su nam dvije agencije korigirale, odnosno, smanjile rejting, dakle prema dolje. Opet se nije ništa promijenilo i Hrvatska se danas zadužuje uz manju kamatu nego ikad u zadnje dvije godine, što je dobra vijest, ali je loša vijest što se zadužujemo. Peglala se kartica na najjače zadnje tri godine, troškovi države su ogromni i nema to veze s rejting agencijama. Evo vidite, nakon ovog zadnjeg Standard & Poor's izvješća, naši troškovi zaduživanja su ostali potpuno isti. Oni su relativno povoljni u odnosu na ono što je bilo ranije - bilo je grozno. Od početka 2011. kada smo preuzeли Vladu, bez rasta naprsto ne možemo, dakle bez gospodarskog rasta mi ne možemo održavati troškove i karticu koja se, kako kažem, peglala zad-

nje tri godine jako puno. Deficit je bio 15 milijardi 2011., mi smo ga smanjili na deset i u okviru tog deficita se želimo držati. Dakle, troškovi države stalno rastu, mi nismo otpuštali ljudi. Smatram da to u ovoj situaciji ne bi bilo dobro, nego se više oslanjam na prirodni odljev ljudi. Međutim, morat ćemo gađati neke mete kada je u pitanju proračunski deficit i morat ćemo se stisnuti unutar 10 milijardi deficit. I za to se opet treba zadužiti i tako možete nekoliko godina, dok rastete. Kad stagnirate ili slabo rastete, onda ne možete", rekao je Milanović.

Idete li u rebalans proračuna i što njime planirate?

"Idemo i morat ćemo na stavki plaća napraviti neke korekcije. U Hrvatskoj se tu u odnosu na većinu Europe radilo jako malo. Morat ćemo smanjiti bruto plaće za tri posto za sve zaposlene u javnom sektoru, od predsjednika Republike i mene pa do činovnika i službenika javnih službi što je na neto plaći nešto manji postotak. Tu moram izuzeti učitelje i nastavnike u osnovnim i srednjim školama kojima ćemo povećati koeficijent pa će imati malo veće plaće", kazao je Milanović.

Jedino će učitelji i nastavnici imati više plaće?

"Malo više, kao što će svi dobiti, ali svi malo manje. Oni koji imaju najviše plaće će ostati bez par stotina kuna. To je, nažalost u ovom trenutku jedino moguće i odgovorno ponašanje. Rekao sam da ću ljudima govoriti istinu i u stvari sam pogriješio i pogriješili smo što to nismo napravili prvog dana. Alternativa su otkazi."

Spomenuli ste koeficijente? To ćete radi putem koeficijenata?

"Smanjit ćemo koeficijente, ali nećemo dirati osnovicu. Očekujemo razumijevanje svih zaposlenih u javnom sektoru. Ovako ne možemo dalje."

Spomenuli ste otkaze. Bojite li se da će oni to shvatiti kao ucjenu?

"Kao ucjenu? Ne, to je naprosto realno. To je jedina alternativa. Mi se moramo držati ciljeva, ne smijemo prelaziti određene plafone deficit. Lako za rejting agencije, ali ako probijemo plafon deficit, onda će možda reagirati, a to ne smijemo dopustiti."

Što se promijenilo od studenog ili prosinca, kada ste donosili proračun u kojem je deficit povećan za milijardu? Zašto to niste napravili onda?

"Trendovi nisu dobri što znači da su manje loši nego u susjednim državama, ali nisu dobri. Nitko ne raste. Cijela Europa stagnira."

Do sada ste vjerovali da će biti bolje?

"Vjerovali smo, ali vjera nije dovoljna. Radimo, ali očito niz stvari je tu, zadan je niz, zacementiran je niz tih stvari i ako se ove godine budemo pomicali u rastu iako na svoje susjede, to će biti jako dobro za nas. Međutim, dok god je Italija već treću, četvrtu godinu de facto u recesiji, ima vrlo stabilne financije, ali de facto je u recesiji. Ona je naše najveće izvozno tržište i ne može ni Hrvatska biti puno bolja. Dakle, bitno je da nam je u tom statističkom pogledu nešto bolje nego njima, ali to je mala utjeha. Mnoge države su u Europi isle na početku krize s puno ozbiljnijim smanjivanjem plaća u javnom sektoru, mi nismo uopće."

Rekli ste da ćete uvijek govoriti istinu, a da Vam je možda žao da neke stvari niste napravili prije. Zašto ste okljevali?

"Nisam okljevalo, rekli smo da to nećemo raditi. To je kolektivna odluka. Možda bi bilo najbolje da smo na samom početku smanjili plaće u javnom sektoru. Nismo, to radimo sada, te korekcije su male i u cilju su održanja proračunske stabilnosti Hrvatske. Naša odricanja su u ovoj krizi bila mala, kad govorim o javnom sektoru, i određena razina solidarnosti s određenim ljudima u privatnom sektoru."

Kad bi to terminski bilo?

"Vrlo brzo, u sljedećih nekoliko tjedana."

Znači na plaći od 1. travnja?

"Vjerojatno. To je vijest koja nije dobra. Odnosi se samo na zaposlene u javnom sektoru, ne na sve, ali na većinu, na učitelje i zaposlene u osnovnim i srednjim školama se ne odnosi. Oni će dobiti nešto veće plaće jer su inače bili dramatično podcijenjeni. Na te plaće ću, dok sam premijer, uz još neke zaposlenike javnog sektora gledati da budu valuzirani na pošten način. To su važni ljudi. O njima previše stvari ovisi."

Kad ste njima smanjili plaće, rekli ste da se ispričavate. Namjeravate to napraviti i sada?

"Mislite da bih trebao? Govorimo od 240.000 ljudi, to je jedna šestina zaposlenih u Hrvatskoj. Ukupan broj zaposlenih u Hrvatskoj je premali, ključna kategorija je broj zaposlenih. U Hrvatskoj prema ljudi radi, to je problem. I meni je plaća također smanjena. Meni je plaća veća, ali

„Mijenjamo Zakon o radu. Tu imamo pristojnu razinu suglasnosti sa sindikatima, ne apsolutnu pa će vjerojatno biti protesta. Hrvatska će biti i dalje zemlja s vrlo visokom razinom zaštite radnika, tu postoje egzaktni indeksi. Hrvatska je iznad prosjeka EU

mi je i odgovornost veća.“

Rekli ste da očekujete razumijevanje sindikata. Kakvu reakciju očekujete?

"Nećemo razgovarati putem ucjena. Do sada su te reakcije bile ratoborne, ali razumne. Jasno je njima koliko je sati."

Njihov argument je - tada nam je rečeno, potpišite ovo, neće biti rezanja plaće.

"Živimo u istom društvu i svi plaćamo porez."

Riskira li Vlada time tužbe?

"Ovdje ne, to je zakonska ovlast Vlade. To je politička odluka. One se nisu donosile sve ove godine, a mi ih donosimo od prvog dana, zbog čega se zamjeramo jednom broju ljudi."

Ne bojite se nekih većih prosvjeda?

"Ja sam političar. Tu sam da mijenjam stvari. Da se bojim, ne bih radio ovaj posao."

Prije dva tjedna ministar financija je rekao plaća i mirovine ostaju iste, nema rezanja.

Što se promijenilo?

"Govorimo o smanjenju 3 posto bruto plaće. Projekcije i trendovi nisu onakvi kakve smo očekivali. Vlada ne može direktno otvarati radna mjesta. Očekivali

smo da će nam rast biti pet puta veći nego talijanski, no nije. S time se moramo uskladiti. Vlada ne može otvarati nova radna mjesta. Može stvarati uvjete, može donositi zakone, može poboljšavati poduzetničku klimu. Sve to naravno svakodnevno nailazi na otpore, to vidimo, ali nećemo posustati. Jer znamo da radimo s dobrim namjerama, što nije dovoljno, ali radimo proračunato i to su sve stvari koje su već viđene. Mijenjamo Zakon o radu. Tu imamo pristojnu razinu suglasnosti sa sindikatima, ne apsolutnu pa će vjerojatno biti protesta. Hrvatska će biti i dalje zemlja s vrlo visokom razinom zaštite radnika, tu postoje egzaktni indeksi. Hrvatska je iznad prosjeka EU. Međutim, neke nove oblike radnog vremena i sve ono što moderno tržište rada zahtijeva to Hrvatska nema, a na tome radimo. To su strukturne reforme. Tri posto na bruto plaću nije strukturna reforma, to je paljativna mjera od danas do sutra."

Njima režete. Što radimo dalje da bi ostvarili gospodarski rast?

"Živimo u Europi, borimo se za svaku investiciju, pokušavano dovesti investitore. Ja sam umjereni optimist. Mi moramo

paziti da u reformama ne odemo predaleko, da se ne pretvorimo u zemlju trećeg svijeta. Ali mi radimo sve da se barijere miču, da se porezno rasterećuje gospodarstvo. Dakle manje opterećenje rada i manje opterećenje poreznog poduzeća."

Poslodavci kažu da sve to nije dovoljno da su barijere i dalje prevelike, da je cijena previsoka?

"Mi govorimo o tome da smo mi prvi koji su pokrenuli promjene. Dosad ih nije bilo. Smanjeni su doprinosi. Ja ne tražim priznanje, to je činjenica."

Svi kažu da to nije dovoljno.

"Moraju se i oni malo uključiti, malo preuzimati rizika. Moj cijeli život je rizik. Da više ulazi u sebe, da se borimo za sebe - svatko za sebe i svi zajedno za zajednicu u kojoj živimo." Neće država sve napraviti. Gledajte, Švedska je u 20 godina postotak javne potrošnje kao udio GDP-a sa 67 posto smanjila na 47 posto i dalje je socijalna država, pravedna i dobro uređena, ali ima manju razinu javne potrošnje nego Velika Britanija koja se obično smatra jako liberalnom državom. Dakle, ljudi se mijenjaju. Po sposobnosti da se mijenjaš i da sačuvaš ono bitno, leži sva pamet uspjeha i neuspjeha."

Hoće li sve skupa biti dovoljno?

"Vjerujem da hoće."

Vidite li Vi ovo kao poraz? Rekli ste da neće rezati plaće, pa sad rezete. Koncept investicija koji je više išao na državne smo zaokrenuli i rekli očekujemo više od privatnih. Što je sad taj novi put?

"Izbori su svake četiri godine u pravilu, u većini demokracija ili pet godina. Ovo je jedno turbulentno putovanje na kojem imamo određena pravila i prometne znakove. Katkad malo usporimo, malo ubrzamo, katkad naprsto malo izgubimo koncentraciju, katkad smo jako koncentrirani. To je sve normalan dio posla. Dakle, ja ne mogu ljudima prodavati maglu kao što se to radilo ranije. Neću to raditi, onda radije neću ovaj posao. Mi sa svoje strane dajemo maksimum, tu ima više znanja nego u bivšoj Vladi, ima jako puno energije. To sve skupa na kraju ne mora biti dovoljno. Nema jamstva uspjeha u politici. Na kraju svaka velika politička karijera završi razočaranjem, svaka! Nema te koja nije", zaključio je premijer.

KAKO VLADA VLADA

Mrsić postao ministar opće prakse

Sindikat predlaže Vladi da pored prvog i ostalih potpredsjednika Vlade uvede i funkciju ministra opće prakse, s ovlastima predlaganja propisa iz djelokruga po njegovom izboru. Ukoliko slučajnu državu pretvorimo u pravilo, ponovno ćemo postati pravna država.

(SDLSN, 31. siječnja 2013.) Iako je izjava premijera Zorana Milanovića o Hrvatskoj kao slučajnoj državi naišla na kritike, ona se u praksi svakoga dana sve više potvrđuje.

Da nije slučajna država, njezini ministri ne bi Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave utvrđen djelokrug državnih tijela doživljavali kao slučajni zakon, a njime utvrđene „granice“ i ovlasti kao „preporuke“ kojima ne treba robovati.

U uređenoj državi ministri ne „šaraju“ po tuđim resorima i ne predlažu zakone iz djelokruga ministarstava koja imaju „svoje“ ministre.

No, Hrvatska u Vladi ima ministre „specijaliste“, koji se unutar vlastitog ministarstva bave samo njegovim manjim djelokrugom i ministre „opće prakse“, koji se bave djelokrugom svog i drugih ministarstava.

Jedan takav „ministar opće prakse“ je ministar rada i mirovinskoga sustava **Mirando Mrsić** koji ovih dana uređuje resor državne uprave, predlaže zakone kojima se uređuje radnopravni položaj u državnoj upravi i govori o tome kako se „u Ministarstvu“ radi na uredbi kojom bi se vrednovala kvaliteta rada.

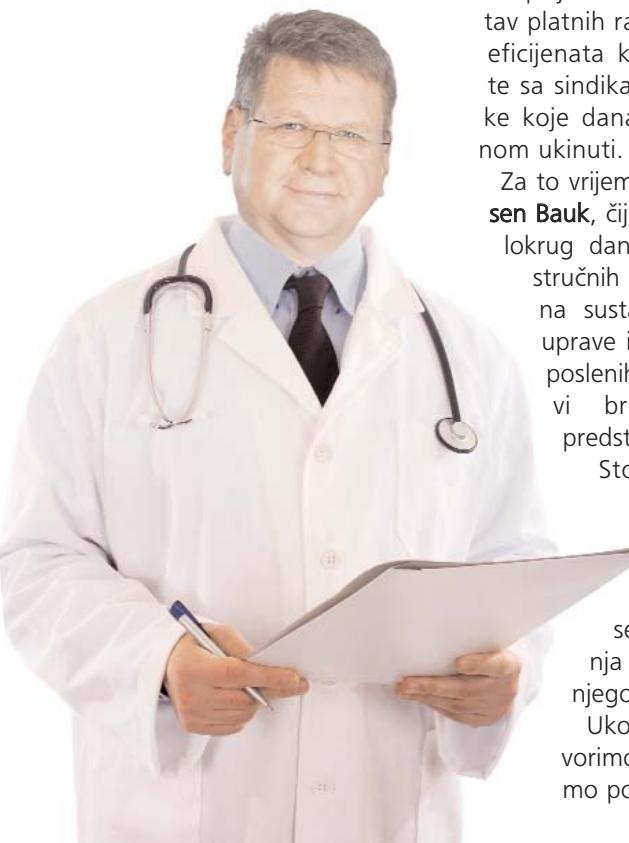
Mrsić predlaže i uvođenje platnih razreda, kao državnoj upravi primjerenog modela plaća, premda je upravo SDP-ova opcija 2000-te godine ukinula sustav platnih razreda i uvela sustav koeficijenata kakav danas poznajemo te sa sindikatima dogovarala dodatke koje danas Mrsić predlaže zakonom ukinuti.

Za to vrijeme se ministar uprave **Arsen Bauk**, čijem ministarstvu je u djelokrug dano obavljanje upravnih i stručnih poslova koji se odnose na sustav i ustrojstvo državne uprave i radnopravni položaj zaposlenih u državnoj upravi, bavi brisanjem birača pred predstojeće lokalne izbore.

Stoga Sindikat predlaže Vladi da pored prvog i ostalih potpredsjednika Vlade uvede i funkciju ministra opće prakse, s ovlastima predlaganja propisa iz djelokruga po njegovom izboru.

Ukoliko slučajnu državu pretvorimo u pravilo, ponovno ćemo postati pravna država.

S. Kuhar

SDLSN:

Kolektivni ugovor braniti pod svaku cijenu

hina.hr ZAGREB, 24. siječnja 2013. (Hina) - Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika (SDLSN) je svojim predstavnicima u razgovorima i pregovorima s Vladom uskratio pravo na dogovaranje novih smanjenja materijalnih prava i plaća zaposlenih, odnosno obvezao ih na obranu standarda iz Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike i njegova dodatka potpisanih u kolovozu prošle godine, priopćio je SDLSN.

Taj je zaključak donijelo Glavno povjereništvo SDLSN-a na današnjoj izvanrednoj sjednici, kojoj je povod bio nacrt prijedloga izmjena i dopuna Zakona o državnim službenicima, kojim Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava namjerava ukinuti dodatke za zaposlene s 20 i više godina staža u državnoj službi od 4, 8 i 10 posto.

Sindikat podsjeća da su Kolektivnim ugovorom već dogovorena smanjenja materijalnih prava u obliku odricanja od isplate božićnice, regresa, jubilarnih nagrada, dnevnicice, a posebice smanjenja naknade za prijevoz te da je to zadnja crta obrane iza koje sindikat više nema pravo na uzmak.

SDLSN upozorava na povećanje broja dužnosnika i njihovih plaća, neracionalne rashode i raslojavanje zaposlenih u državnoj upravi na dužnosničku elitu i službeničku i namješteničku sirotinju kao i na pritiske Vlade koja, kako tvrdi, svakih mjesec - dva od službenika traži "pozajmicu" od stotinjak do milijardu i više kuna, u vidu novih uskrata materijalnih prava ili smanjenja plaće. Na to se mora odgovoriti svim raspoloživim sredstvima, uključujući i "slovenski scenarij", smatraju u SDLSN-u.

**POD SVIJEĆAMA
BURZE RADA**

Piše **Gabrijela GALIĆ**

gabrijela.galic@novilist.hr

Gašenje požara sjekirom

Početkom ovog tjedna obilježen je Dan socijalnog partnerstva. Datumičkoj je Hrvatski sabor prije šest godina, na prijedlog Gospodarsko-socijalnog vijeća (GSV), uveo u kalendar obilježavanja. Naime, dvadeset i prvi dana siječnja 1994. godine Vlada, poslodavci i sindikati postigli su dogovor o institucionalnom socijalnom dijalogu, odnosno tada je dogovoren tekst sporazuma o osnivanju GSV-a, njegovoj nadležnosti i djelovanju. Stoga se dan obilježava kao dan začetka tripartitnog dijaloga u Hrvatskoj. Dakle, on postoji institucionalno. No, njegova je praktična primjena upitna. Danas, ako se pita sindikate, više nego u godinama iza nas.

U jednu u kojem se obilježava uspomena na početak tripartitnog dijaloga u zemlji, sindikati i poslodavci tek bi trebali dobiti neke konkrete smjernice sveobuhvatnijih izmjena Zakona o radu. I to nakon što su dva partnera, na poticaj resornog ministarstva, sjela za stol i porazgovarala o toj, kako je sindikati nazivaju, radničkoj bibliji. I sindikati i poslodavci, po prirodi stvari sukobljene strane, u ovom su se slijedu ujedinile. Na neki su način odbile bila kakve daljnje rasprave o ZOR-u a da prije toga od predstavnika vlasti ne doznaju što je njihov konkretan plan. Pa taj plan iščekuju. Kako će se održavati daljnji razgovori, uglavnom je predvidivo.

NOLIST Sindikati i poslodavci teško će se složiti oko pitanja koja se nazivaju interesnim, a ona bi po svemu sudeći trebala biti sukurs radno-zakonodavnih izmjena, odnosno vjerojatno izrade posve novog zakona. Koja će uslijediti nakon zakonskog usklađivanja s direktivom o europskim radničkim vijećima. A kako će sindikati i poslodavci u bipartitnim razgovorima oko interesnih pitanja teško doći do dogovora, jer su im stavovi dijametralno suprotni, resorno će ministarstvo u konačnici presuditi. Kao što je presuda donesena i u slučaju Zakona o reprezentativnosti koji je izazvao totalnu zbruku. I da ne bi bilo zabune, u slučaju tog zakona l sindikati i poslodavci ukazivali su na nelogičnosti i pokušavali sprječiti

njegovo donošenje »preko koljenja«, ali bez uspjeha. S pozicije vlade kaš poslodavcu, kao i s pozicije poslodavaca u privatnom sektoru, zakon o reprezentativnosti sa svim njegovim nelogičnostima i manjkostima, zapravo je »zakon«. Jer on u pregovorima otvara mogućnost da manjina »pođe« većinu. Što poslodavcima može ići na ruku. I to segment tog socijalnog dijaloga.

A on bi uskoro mogao postati stvarna uspomena. Vlada je već jednom intervenirala u prava zaposlenih u javnom sektoru zakonom. Ta intervencija se čak i mogla pravditi. Sada, pak, kreće u novu zakonsku intervenciju kojom će ukinuti određene dodatke u državnim i javnim službama. Istovremeno i zabraniti mogućnost da se ti dodaci ispregovaraju kolektivnim ugovorima. E, to se zove socijalni dijalog i socijalno partnerstvo.

Vlada kao da namjerivo širi frontne nezadovoljnika. Zaposlenima u državnim i javnim službama nešto je obećala kada su se odricali dijela materijalnih prava. A onda su ih iza ugla dočele zakonske izmjene. To je baš mudra politika. Laške je zakonom odrezati, nego sjesti sa sindikatima i uveriti ih zbog čega nešto valja napraviti i s kojim posljedicama. A da sa sindikatima treba razgovarati, odnosno da je odavno trebalo započeti ozbiljne razgovore o sustavnoj politici plaće, vjerojatno je jasno i samim sindikatima. No, za takav razgovor valja imati čvrste i jasne argumente i sliku što se želi postići. Da toga nema i da se i dalje politika plaće vodi po principu gašenja požara, pokazuje nastavak prakse zakonskog reguliranja prava ugovorenih kolektivnim ugovorima. A socijalni dijalog i dalje će biti privjesak za povremeno pokazivanje.

NOVI UDAR NA SLUŽBENIKE

Ukidaju se dodaci na plaće nakon 20 godina radnog staža

Ukinulo bi se uvećanje koeficijenata za 4, 8 i 10 postotnih poena nakon ostvarenih 20, 30 i 35 godina radnog staža. Vlada je digla ruke od socijalnog dijaloga i namjerava plaće rješavati u Saboru gdje ima većinu, poručuje Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika

NOVI LIST ZAGREB Vlada u poslojeće kolektivne ugovore, ponovo, namjerava intervenirati zakonom. Nakon što je u prosincu prošle godine zakonom zabranjena isplata božićnice i regresa, sada se zaposlenima u državnim i javnim službama, opet zakonom, namjerava ukinuti uvećanje koeficijenata za 4, 8 i 10 postotnih poena nakon ostvarenih 20, 30 i 35 godina radnog staža.

Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, ukidanje tog povećanja koeficijenata, namjerava provesti kroz izmjeđe i dopune Zakona o državnim službenicima, odnosno Zakona o plaćama u javnim službama.

O sadržaju tih izmjena početkom idućeg tjedna trebaju razgovarati članovi Povjerenstva Gospodarsko-socijalnog vijeća za politiku plaće, porezni sustav i životni standard.

Zakonodavna represija

“Ugovor o radu, pravilnik o radu, sporazum sklopljen između radničkog vijeća i poslodavca, kolektivni ugovor, zakon, odnosno drugi propis kojim se uređuje dodatno uvećanje plaće, odnosno koeficijent složenosti poslova radnog mjesta mora se uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku naj-

kasnije do 31. prosinca 2013. godine”, navodi se zakonskim prijedlozima kojima Vlada, u osnovi, guši kolektivno pregovaranje.

Naime, za vladu sporni dodaci, ugovorenih su kolektivnim ugovorima za pojedine djelatnosti. Stoga bi bilo i logično da se o njihovom eventualnom ukidanju pregovara sa sindikatima u javnim, odnosno državnim službama.

Tim više jer se kolektivni ugovori u javnim službama trebaju otvoriti kako bi se uskladili s u prosincu potpisanim Temeljnim kolektivnim ugovorom. Između socijalnog dijaloga i, kako bi neki sindikalisti ocijenili, “zakonodavne represije”, vlast se odlučila za goru varijantu, ukidanje dodataka silom i potpunu diskreditaciju kolektivnih ugovora i socijalnog dijaloga.

Dok se zakonska uskrata božićnice i regresa, s ograničenim rokom, mogla pravdati ekonomskom situacijom, u ovom slučaju to nije tako. Uvećanje koeficijenata od 4, 8 i 10 postotnih poena nakon ostvarenih 20, 30 i 35 godina zakonskim bi se rješenjem ukinulo trajno.

Ti su dodaci uvedeni prije desetak godina mahom zbog činjenice da su tadašnjom uredbom o koeficijentima u državnim i javnim službama dijelu radnika plaće značajno smanjenje. Gubitak se nastojalo ublažiti uvođenjem dodatka, odnosno uvećanjem koeficijenata nakon 20, 30 i 35 godina staža.

“S obzirom da na troškove rada, koji su u Hrvatskoj osjetno viši od troškova rada zemalja članica Europske unije, utječu mnogobrojna materijalna prava i dodaci zaposlenih u državnim i javnim službama, kojima pravni izvori nisu posebni zakoni već kolektivni ugovori, potrebno je preispitati sva dodatno ugovorena materijalna prava za službenike i namještenike u

Usklađenost s EU zakonodavstvom

Vlada u svom objašnjenju ukidanja dodatka propituje i njegovu usklađenosnost s europskim zakonodavstvom, odnosno s člankom 2. i 3. Direktive 2000/78/EZ Europskog parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja opći okvir za jednako postupanje u zapošljavanju i odabiru zvanja. Službenički sindikat je još jednom resorno ministarstvu rada podsjeto kako niti dodatak za minuli rad od 0,5 posto, kao ni dodatno uvećanje dodataka radnicima s 25 i više godina staža, primjerice, Slovensku nije kočio pri ulasku u EU.

državnim i javnim službama i njihovu razinu izjednačiti”, među ostalim se navodi u objašnjenju prijedloga izmjena zakona o državnim službenicima i plaćama u javnim službama.

“To se osobito odnosi na isplate dodatnog, odnosno postotnog uvećanja vrijednosti koeficijenata složenosti poslova, kojim se, uz povećanje plaće za 0,5 posto, uvećava iznos plaće po istoj pravnoj osnovi, odnosno temeljem broja godina radnog staža”, navodi se u dokumentima izraženim u ministarstvu rada i mirovinskog sustava.

Socijalni nemir

Pritom se objašnjava kako se uvećanje koeficijenta za 4, 8 i 10 postotnih poena različito obračunava u različitim službama. Na primjer, u srednjoškolskom obrazovanju, socijalnoj skribi i kulturi uvećanje ovisi o ukupno ostvarenom radnom stažu.

S druge strane, u državnim službama, osnovnoškolskom obrazovanju, znanosti i visokom obrazovanju i zdravstvu, to uvećanje ovisi o radnom stažu u državnim tijelima, odnosno ustanovama pripadajuće djelatnosti.

Vlada je očito digla ruke od socijalnog dijaloga i ubuduće namjerava plaće zaposlenih u javnom sektoru rješavati u Saboru, gdje ima zakonodavnu većinu, a ne za pregovaračkim stolom, služeći se pri tome prijevarom i lažnim “argumentima”.

Istovremeno, sindikatima, koji o pravima svojih članova koja su ugovorili s Vladom više ne mogu pregovarati, preostaje jedino socijalni “nemir” kao odgovor na takvu politiku i jedina “sabornica” koja im je na raspolaganju - ulica”, poručio je jučer Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika.

SDLSN:

‘Mrsiću se više ne može vjerovati’

Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske (SDLSN) optužio je danas Vladi da zakonom uzima ono što je ugovorila kolektivnim ugovorom, a za ministra rada i mirovinskog sustava Miranda Mrsića iz tog sindikata kažu da je načrtima prijedloga izmjena i dopuna Zakona o državnim službenicima i Zakona o plaćama u javnim službama pokazao da mu se “više ne može vjerovati i dokazao da nije pregovarao u dobroj vjeri”.

LIDER (Lider.hr, 17. siječnja 2013.)

Iz SDLSN-a napominju da je Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava načrtima izmjena zakona o državnim službenicima i plaćama u javnim službama odlučilo intervenirati u važeće kolektivne ugovore na području državnih i javnih službi, na način da odredbe kolektivnih ugovora, kojima je ugovoren uvećanje dodatka za staž za starje radnike postanu nezakonite, odnosno da se u budućnosti više ne mogu ugovarati kolektivnim ugovorima, pravilnicima o radu ili drugim aktima kojima se reguliraju prava zaposlenika.

Ovime se prošle godine ugovoreni Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike, Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama, kao i svi granski kolektivni ugovori u javnim službama mijenjaju silom zakona, a ne za pregovaračkim stolom, ističe se u priopćenju SDLSN-a.

Po ocjeni tog sindikata “Vlada ovakvim zakonodavnim intervencionizmom pokazuje da provedenim kolektivnim pregovorima nije pristupila u dobroj vjeri, već s namjerom da lažnim obećanjima o tome kako neće dirati u plaće,

od socijalnih partnera iznudi ustupke na području reguliranja naknade prijevoza, božićnice, regresa i jubilarne nagrade, kako bi u drugoj fazi zakonskim izmjenama ograničila ili ukinula prava o kojima se dosad kolektivno pregovaralo, a koja su sastavni dio plaće”.

Pri tome u SDLSN smatraju da je neuvjerljivo obrazloženje Vlade kako multipliciranje prava po istoj osnovi (staž) nije u skladu s europskim zakonodavstvom jer dovodi u pitanje načelo jednakosti plaće za jednak rad, posebice stoga što se ukidanjem dodatka od 4, 8 i 10 posto za zaposlenike s 20, 30 i 35 godina staža dodaci za staž i dalje kumuliraju u vidu dodatka od 0,5 posto za svaku godinu staža i jubilarne nagrade kojima se radnici s više staža nagradjuju više od onih s manje godina staža, tj. ukidanjem jednog od tri vrste dodataka za staž ne ukida se “diskriminacija po dobi”, koju Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava navodi kao razlog za brisanje dodatka od 4, 8 i 10 posto.

SDLSN podsjeća i kako europska pravna stičevina nije bila prepreka za članstvo Slovenije u EU, usprkos činjenici da je zakonom i kolektivnim ugovorima imala utvrđen dodatak za staž od 0,5 posto i dodatno uvećanje dodatka za minuli rad za radnike s 25 i više godina staža u visini od 0,25 posto za svaku godinu iznad 25-te godine staža.

U tom sindikatu zaključuju kako je Vlada očito digla ruke od socijalnog dijalogu i ubuduće namjerava plaće zaposlenih u javnom sektoru rješavati u Saboru gdje ima zakonodavnu većinu, a ne za pregovaračkim stolom, služeći se pri tome prijevarom i lažnim “argumentima”.

POD SVIJEĆAMA BURZE RADA

Piše Gabrijela GALIĆ
gabrijela.galic@novolist.hr

»Prčkanje« po plaćama

Prijedlog kojim Vlada namjerava u popis dužnosnika uvrstiti ravnatelje, zamjenike ravnatelja i pomoćnike u nekoliko državnih zavoda i agencija te istovremeno dijelu njih povećati plaće, izazvao je poprišnici buru u javnosti. Sindikati, pa i neki političari traže ostavku ministra rada i mirovinskog sustava, cijelog Vladi poručuju kako je bahata i nemoralna. Samo povećanje dijela plaće novonomenovanih dužnosnika, za sindikate predstavlja praksu dijeljenja radnika na dobro plaćenu elitu i stoku sitnog zuba. Takva reakcija sindikata, prije svega predstavnika radnika upravo u ustanovama u kojima se rukovodećim kadru primanja namjeravaju korigirati na bolje, posve je očekivana. Jer, nije prošlo niti mjesec dana od kada su zaposlenima u tim istim zavodima plaće smanjene. I naravno da se potez vlasti može tumačiti kao svojevrsna dodjela nagrada ravnateljima koji su sudjelovali u »rečanju« plaće radnika kroz kućne kolektivne ugovore. Negativne reakcije javnosti, istina, nisu dugo trajale. No, vlast ih je u potpunosti zasluzila jer je njen potez korekcija plaće u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, REGOS-u, SAFU-u i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, tipičan primjer ponašanja slika u staklnari.

Tijekom prošle godine Vlada je višeskratno usvajala odluke o korekciji koeficijenata u različitim segmentima državnih i javnih službi. Niti jedna od tih odluka kojima su i plaće dijela višepozicioniranih službenika rasle, nije izazvala revolt poput prve ovogodišnje odluke vlasti.

Naprotiv, te su odluke donesene u »boljim« vremenima. U međuvremenu, svi su radnici čije se plaće financiraju direktno iz proračuna, ostali bez dijela materijalnih prava privremeno ili su im neka prava trajno umanjena. U ustanovama s kućnim ugovorima, pak, krenulo se u njihovo redefiniranje. Naprosto, te su odluke donesene u »boljim« vremenima. U međuvremenu, svi su radnici čije se plaće financiraju direktno iz proračuna, ostali bez dijela materijalnih prava privremeno ili su im neka prava trajno umanjena. U ustanovama s kućnim ugovorima, pak, krenulo se u njihovo redefiniranje. I na domaćoj burzi rada, a i u mirovinskom osiguranju kućni su kolektivni ugovori lomljeni preko koljena. Gungula koja je nastala nakon Vladina prihvatanja prijedloga zakona kojim se dijelu ravnatelja te njima najbliži suradnici u zavodima i agencijama povećavaju plaće, pokazala je da Vlada uopće nije razmisliла niti o trenutku u kojem će taj prijedlog raspraviti, a niti o razumnom objašnjenju svog postupka. Medjusudski je priči totalno zabrijala i onda se još objašnjenjima o povećanju obima posla, odnosno rastu plaće kao antikorupcijskoj mjeri dodatno zakupala. Ustalom, i običnim radnicima koji rade u tim ustanovama rast će obim posla kao i njihovim šefovima. No, niti svim šefovima plaće nisu povećane tako je to iz komunikacijskog sumna što ga Vlada proizveo teško bilo razabrati. Plaće su porasle u mirovinskom i zdravstvenom fondu i SAFU-u, u REGOS-u koji je ranije bio iznad prosjeka svi pale, dok je na burzi rada ravnatelju plaće ostala ista.

Dakle u sastav državnih i javnih službi treba uvesti nitko ne sprije. To uvođenje reda trebalo bi za sobom nositi i jedinstvenu politiku plaće. Pa da se zna, primjerice, da tajnica u uredu ravnatelja mirovinskog osiguranja treba imati istu plaću kao tajnica na istom radnom mjestu u REGOS-u, HZZO- ili HZZ-u. Jedinstvenu politiku plaće vlast, kao, pokušava uvesti. Međutim to ne radi sistematično, već mjesecima »prčka« po sustavu bez neke jasne generalne slike o tome što se namjeravaju napraviti. I pritom navlači bijes radnika kojima je u osnovi poslodavac. Netko tko je ostalo bez božićnice i regresa, dijela putnih troškova pa potom i dijela dodataka na plaću – što znači da su se njegova primanja realno smanjila – ne može blagonaklono gledati na povećanje primanja šefova. Toga je zakonodavac trebao biti svjestan, pa i pripremiti održivo objašnjenje.

SDLSN traži od Mrsića da sadržaj Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika uskladi s njegovim nazivom

(SDLSN, 4. siječnja 2013.) Jučerašnjim usvajanjem Konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika, Vlada Republike Hrvatske ponovno je propustila priliku uskladiti naziv ovog propisa s njegovim sadržajem.

Naime, iako naziv Zakona sugerira da su njime propisane obveze državnih dužnosnika, one su iz njega izbrisane još davne 2003. godine, stupanjem na snagu Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti.

Tako Zakon o obvezama i pravima državnih dužnosnika ne sadrži ni jednu obvezu, već samo prava i posebna prava državnih dužnosnika.

Uočavajući ovu nelogičnost, Sindikat državnih i lokalnih službenika i namješttenika RH još je u listopadu prošle godine zatražio da se ovaj zakon sadržajno uskladi s njegovim nazivom, na način da se njime propisu obveze državnih dužnosnika, ili pak da se iz njegovog naziva izbace, kako svojim imenom ne bi dovodio u zabluđu glede sadržaja njegovih odredbi.

Naravno, Vlada je u žurbi da poveća plaće državnih dužnosnika previdjela ovu nevažnu sitnicu i nastavila je s absurdnom praksom po kojoj hrvatski zakoni u svom nazivu sadrže materiju koja se njima ne uređuje.

Stoga je Sindikat ministru rada i mirovinskoga sustava ponovno uputio svoj zahtjev za odgovarajućom izmjenom Zakona i zamolio ga da pročita pročišćeni tekst Zakona, kako bi se i sam uvjerio u pravnu besmislicu kojoj je koautor.

S. Kuhar

Vlada smanjila plaće službenicima, a povećava dužnosnicima

Poslovni dnevnik

(3. siječnja 2013.) Sindikat smatra da Vlada svojim prijedlogom zaposlene u tim službama dijeli na dobro plaćenu elitu i, kako se navodi u priopćenju SDLSN-a, "stoku sitnog zuba kojoj je oduzela materijalna prava i smanjila plaće".

Vladinom prijedlogu povećanja plaća dužnosnika Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO) i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO) prethodilo je smanjenje plaće zaposlenih u tim službama i ustanovama, upozorava Sindikat državnih i lokalnih službenika i namješttenika (SDLSN).

Sindikat smatra da Vlada svojim prijedlogom zaposlene u tim službama dijeli na dobro plaćenu elitu i, kako se navodi u priopćenju SDLSN-a, "stoku sitnog zuba kojoj je oduzela materijalna prava i smanjila plaće".

Vlada je s prve ovogodišnje sjednice Saboru uputila tri zakona kojima se, među ostalim, povećava koeficijent za izračun plaće ravnateljima zavoda za zdravstveno i mirovinsko osiguranje te njihovim zamjenicima i pomoćnicima.

Dužnosnicima istog ranga postaju ravnatelji Zavoda za posredovanje pri zapošljavanju, Središnje registra osiguranika te Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU i njihovi zamjenici i pomoćnici. Status državnog dužnosnika daje se i predsjedniku Savjeta za nacionalne manjine.

Ministar rada i mirovinskog sustava **Mirando Mrsić** obrazložio je da se povećanje plaće i usklađivanje statusa dužnosnika predlaže zbog značajne uloge ustanova kojima su na čelu i povećanog opsega poslova u predstojećim reformama i obvezama vezanim za ulazak Hrvatske u EU.

SDLSN: Vlada dijeli zaposlene na elitu i stoku sitnog zuba

Vlada je na prvoj sjednici u 2013. u Sabor uputila tri prijedloga zakona kojima bi se povećao koeficijent za izračun plaće ravnateljima zavoda i njihovim zamjenicima

Četvrtak, 03. 1. 2013. u 15:07 Piše: Rosana Stojmenović

Patrik Macek/PKSELL

SDLSN smatra da je upravo Mrsić "zaslužan" za činjenicu da zaposleni u HZZ-u i mirovinskom osiguranju u kolektivnim ugovorima više nemaju dodatak za vjernost poslodavcu koji je iznosio maksimalnih 10 posto. Za rušenje plaće zaposlenika u agencijama pobrinula se upravna inspekcija Ministarstva uprave, dodaju u sindikatu te navode da je odmah potom uslijedila legalizacija bespravnih koeficijenata ravnatelja javnih službi ili njihovo povećanje kroz korekcije uredbe o koeficijentima u javnim službama ili zakona kojim se reguliraju plaće dužnosnika.

SDLSN:

Vlada dijeli zaposlene na elitu i stoku sitnog zuba

Vlada je na prvoj sjednici u 2013. u Sabor uputila tri prijedloga zakona kojima bi se povećao koeficijent za izračun plaće ravnateljima zavoda i njihovim zamjenicima

Piše: Rosana Stojmenović

24 (24sata, 3. siječnja 2013.) Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika upozorio je kako je Vladinom prijedlogu povećanja plaća dužnosnika HZZO-a i HZMO-a prethodilo smanjenje plaće zaposlenih u tim službama i ustanovama, piše HRT.

U sindikatu smatraju kako Vlada tim prijedlogom dijeli zaposlene na dobro plaćenu elitu i, kako navode u priopćenju, 'stoku sitnog zuba kojoj je oduzela materijalna prava i smanjila plaće'.

Vlada je, podsjećamo, na prvoj ovogodišnjoj sjednici Saboru uputila tri prijedloga zakona kojima se povećava koeficijent za izračun plaće ravnateljima zavoda za zdravstveno i mirovinsko osiguranje kao i njihovim zamjenicima i pomoćnicima.

Dužnosnicima istog ranga tako postaju ravnatelji Zavoda za posredovanje pri zapošljavanju, Središ-

njeg registra osiguranika te Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU i njihovi zamjenici i pomoćnici. Status državnog dužnosnika dobiva i predsjednik Savjeta za nacionalne manjine.

Resorni ministar **Mirando Mesić** na sjednici Vlade taj je prijedlog objasnio riječima da se povećanje plaće i usklađivanje statusa dužnosnika predlaže zbog 'značajne uloge ustanova kojima su na čelu i povećanog opsega poslova u predstojećim reformama i obvezama vezanim za ulazak Hrvatske u EU'.

REAKCIJA SINDIKATA

Dobro plaćena elita i 'stoka sitnog zuba'

tportal.hr (T-portal) Vladinom prijedlogu povećanja plaća dužnosnika Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO) i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO) prethodilo je smanjenje plaće zaposlenih u tim službama i ustanovama, upozorava Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika (SDLSN).

Sindikat smatra da Vlada svojim prijedlogom zaposlene u tim službama dijeli na dobro plaćenu elitu i, kako se navodi u priopćenju SDLSN-a, "stoku sitnog zuba kojoj je oduzela materijalna prava i smanjila plaće".

Vlada je s prve ovogodišnje sjednice Saboru uputila tri zakona kojima se, među ostalim, povećava koeficijent za izračun plaće ravnateljima zavoda za zdravstveno i mirovinsko osiguranje te njihovim zamjenicima i pomoćnicima.

Dužnosnicima istog ranga postaju ravnatelji Zavoda za posredovanje pri zapošljavanju, Središnjeg registra osiguranika te Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU te njihovi zamjenici i pomoćnici. Status državnog dužnosnika daje se i predsjedniku Savjeta za nacionalne manjine.

Nakladnik:
Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske

Za nakladnika:

Boris Pleša, predsjednik Sindikata

Glavni urednik:

Siniša Kuhar

Adresa uredništva:

Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2

Tel: 01/46 28 200, 46 55 111/171

Fax: 01/46 28 218, 46 55 092

E-mail: sdlsn-rh@zg.t-com.hr

www.sdlsn.hr

Grafički urednik:

Nenad Pejušković

Grafička priprema: Mala kreativna grafička zadruga, Zagreb

Tiskar:

Tiskara Petravić, Strmec

ŠEFICA POREZNE IM SE ISPRIČALA

Poreznica nam se požalila - plaću čeka 11 dana, a opomene stižu...

Zbog centralnog obračuna plaća čak 30.000 državnih službenika već 11 dana čeka na plaće, zbog čijeg kašnjenja su im počele stizati i opomene. Eto dokaza i da "hrvatski san" rada u "obećanoj zemlji" - državnoj službi - nije bajka

Danas.hr (Danas.hr, 22. veljače 2013.) Naime, redakciji Danas.hrjava se čitateljica (podaci poznati redakciji), inače djelatnica Porezne uprave, koja je primila opomenu od HZZO-a jer joj trajnim nalogom, zbog kašnjenja države da joj isplati plaću, nisu uspjeli naplatiti dopunsko osiguranje.

"Javljam vam se iz obećane zemlje državnih službenika Republike Hrvatske! Radim u Poreznoj upravi, imam kredit, živim u podstanarstvu s plaćom od 4.500,00 kn - živim Hrvatski san. Povod mog javljanja nije gore navedeno, niti to što sam jedna od 30.000 državnih službenika pogodenih uvođenjem nedovoljno testiranog centralnog obračuna plaća, tako da već 11-ti dan čekam plaću bez ikakve isprike poslodavca (Liniču trebao bi se i ti malo posramiti), već je povod opomena od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zbog neplaćene rate dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 83,64 kune, a razlog tog kašnjenja je to što mi se rata dopunskog skida direktno s

plaće prije isplate iste na moj tekući račun. Eto, čak ni banka nije još poslala opomenu", ali je HZZO revno javio problem, kaže naša čitateljica.

"Nije lako uskladiti novi sustav sa starim"

Po najavama šefice Porezne uprave Nade Čavlović Smiljanec, djelatnici Porezne bi danas trebali dobiti plaću. Ravnateljica Porezne se i ispričala službenicima jer nisu dobili plaću, te je nglasila da razlog nisu nedovoljna sredstva u proračunu već novi sustav obračuna plaća (COP).

"Porezna uprava je sustav koji ima više od 4.300 zaposlenika. Od veljače smo na novom sustavu, odnosno na ovoj plaći za siječanj. Porezna uprava je ogroman sustav i nije lako uskladiti novi sustav sa starim da ne bude nikakvih grešaka", kazala je Čavlović Smiljanec za MediaServis.

Plaća još nije sjela, ali stigao na log za prekovremeni rad

Iz Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH je nakon objave ove vijesti stigla još jedna reakcija poreznika: kažu, plaća još nije sjela, ali je stigao nalog za prekovremeni rad.

Naime, šefica Porezne Nada Čavlović Smiljanec je zaposlenima poslala obavijest da će, zbog zaprimanja prijava poreza na dohodak za 2012. godinu, raditi u subotu 23. veljače do 15 sati, te u četvrtak 28. veljače do 19 sati.

Piše Gabrijela GALIĆ

gabrijela.galic@novolist.hr

Odgovornost!?

Ako kolektivnim ugovorom ili ugovorom o radu nije drukčije određeno, plaća i naknada plaće se za prethodni mjesec isplaćuje najkasnije do petnaestog dana u idućem mjesecu. Tako, doslovno, glasi treći stavak 84. članka Zakona o radu koji govori o isplati plaće i naknade plaće. Prije dva dana, dakle osamnaestog dana u mjesecu, nitko nije znao koliko državnih službenika nije dobio plaću. Nikakvo suvislo objašnjenje tim ljudima poslodavac nije dao.

Za koji mjesec, frka bi mogla biti i veća. Za sada, naime, samo je dio proračunske korisnika ušao u sustav centralnog obračuna plaća. I taj COP trenutno je najveći službenički neprijatelj. Naprosto, ako nešto s podacima ne štima - plaću ne pušta. I tako danima. Jednom je problem, primjerice, prevelik broj prekovremenih sati, drugi put je problem stručna spremna koja se ne poklapa s koeficijentom radnog mjestra, onda se kao problem pojavi broj zaposlenih.... I tako redom. Sustav se testira u praksi na ledima zaposlenih koji nervozno, grickajući nokte, čekaju plaću. Od koje žive.

Sustav centralnog obračuna plaća sa svim problemima koji su se prelili preko leđ nepoznatog broja državnih službenika, u osnovi pokazuje koliki nered u zemlji vlada. Odavno znamo da država kao poslodavac ne zna koliko doista zapošljava radnika. Ti podaci pokazali su se velikim, gotovo nemjestivim problemom, ne samo sadašnje administracije. No, ona se barem uhvatila rješavati nedoumnicu. Istina, ne potpuno spremna. Da je bila spremna, onda nepoznat broj službenika i namještenika ne bi plaće čekao danima. Jer, u ovom slučaju namještenika ne bi postojala novca. On je siguran. U ovom slučaju problem je neposložen sustav. I ljudima je odmah, kada su prve isplate plaća odbijene, trebalo priznati. I ispričati se.

estriranje sustava, navodno je provedeno. Međutim, u tom testiranju sustav očito nije dovoljno »izblesirano« kako bi se prije no što se krene prema stvarnim korisnicima, otklonili problemi. Pa su sada državni službenici pokusni kunići. Za nešto vremena, problem će biti puno veći jer će u sustav centralnog obračuna i isplate ući daleko veći broj korisnika. Što će se samo zbivati kada sustav obuhvati zaposlene u sustavu zdravstva i obrazovanja? Tamo postoji i smjenski rad, i dežurstva, i priravnost... Svakojaka »čuda«, odnosno prijetnje sustavu.

COP bi, kad jednom uistinu proradi, napokon trebao dati odgovore na jednostavna pitanja, od broja zaposlenih, preko visine plaće i ukupnih izadataka za plaće po pojedinim tijelima. On bi trebao eliminirati pokušaje »oblidjanja« primanja. Primjerice, ako je u određenom mjesecu teoretski moguće odraditi X prekovremeni sati, onda određenom radniku na plaći ne može biti isplaćena naknada za XXX prekovremeni sati. Ili, ako je netko bio na godišnjem odmoru, onda u tom mjesecu ne može imati više određenih radnih sati no što bi ih imao da je cijeli mjesec proveo na radnom mjestu. Ukratko, sustav bi sve u njemu i oko njega trebao naučiti odgovornosti. Što nije lako.

a pitanje tko je kriv jer COP šteka, odgovor nema. Odnosno, sva objašnjenja koja se se daju, oštircu usmjeravaju prema FIni. Ako je problem u njoj, nekakvo rješenje treba postojati. Nešto valja učiniti. Ako je problem nastao u startu, s prenošenjem podataka u centralni sustav, oper bi trebalo nešto učiniti. Sve se u osnovi svodi na problem postojanja ili nepostojanja odgovornosti. Pa ako je tko službenik u administraciji koja je fini pripremala podlogu zeznau stvar, za to treba odgovarati. Ako je zeznula Fina, ona treba odgovarati. To je više nego jasno.

Osobni dohodak kasnio im tjednima
Nakon otvorenog pisma premijeru, počela isplata plaća

ZAGREB - Krenula je isplata plaće za siječanj državnim službenicima, kojima je isplata kasnila zbog nefunkcioniranja novouvedenog Centralnog obračuna plaće. Neslužbena je to informacija, koju u Ministarstvu finančnica nisu potvrdili, a koja je stigla nakon otvorenog pisma što ga je premijer Zoran Milanović jučer ujutro uputio Sindikatu državnih i lokalnih službenika i namještenika. U pismu su zamolili predsjedniku Vlade, svog poslodavca, da se raspita kada će dobiti plaću i podsjetili ga da zaposljeni u državnoj upravi nisu izvršili svoje finansijske obaveze po kreditima, platili račune za struju, odvoz smeća, dječji vrtić, užinu u školi i slične trivijalne stvari kojima ga ne bi zamarali.

Osim pisma premijeru, za tražili su i službeno očitovanje Ministarstva finančnica.

- S time u svezi molimo vas da se, budući da vaši ministri

o ovome pitanju komuniciraju isključivo s medijima, a sam je ministar Slavko Linić vrlo nervozan kada su u pitanju činovnici i njihove plaće, te da je glavni rizničar Miljenko Fićor sada već davno 8. veljače rekao kako će plaće biti isplaćene sljedećeg tjedna, raspitate u Ministarstvu finančnica o kojem se tjednu radi, kako se državni službenici i namještenici koji još nisu dobili plaću ne bi prerano povezeli", piše u otvorenom pismu što ga potpisuje glavni tajnik sindikata Šiniša Kuhar.

Predsjedniku Vlade, svom poslodavcu, poručuju da razmislí o razlozima zbog kojih nisu dobili plaću, iako su sredstva za to u državnom proračunu osigurana i sugeriraju kako mu možda ministar finančnica i glavni državni rizničar na supitlan način poručuju da su njihove plaće premale za odgovoran posao koji obavljaju.

Media Servis ■

KASNE 'BUŠTE' MINISTAR LINIĆ USTRAJAN NA SREDIŠNjem OBRAČUNU PRIMANJA U SVIM DRŽAVnim SLUŽBAMA

Poreznici bez plaća još nekoliko dana

PODOŠEJK ZA POREZE GRADANA
 ŠALTERI 1 - 16
 POREZNI POREZ NA AUTOMOBILE, DOLATA MOTORNIA VUZILA,
 TUVOLA I ZRANKOPLOVE
 POREZNE KARTICE, PRISILNA NAPLATA
 BUDOSHIM I GOREVSKIM PRISTOJNI I PRENOSAŽNIM KAZNI

Tijekom ponedjeljka još uvek nije bila uplaćena siječanjarska plaća za dio zaposlenih u Poreznoj upravi i Ministarstvu finančnica, te u ministarstvima pravosuda, graditeljstva i poljoprivrede.

Tako se ostvaruje najava Slavka Linića, ministra finančnica, da će iznistrati na tome da se sva ministarstva uskida s novim središnjim obračunom plaća. Podsjetimo, Linić je prošlog tjedna istaknuo kako službenici u nekim ministarstvima očito nisu ozbiljno shvatili odluku Vlade o tome da će sva ministarstva morati

"Zašto nije učinjena 'štih proba' za isplatu plaća preko novog sustava? Tada bi se mogli utvrditi i otkloniti svi problemi", ističe sindikalac Pleša.

uskidati stari model s novim i da sada njihovi kolege snose posljedice.

Boris Pleša, predsjednik SDSN-a, kazao nam je kako su zaposlenici nezadovoljni činjenicom da im nitko na vrijeme nije rekao da se prelazi na novi sustav i da se može očekivati kašnjenje plaća.

Osim toga, napravljena je pogreška i zbog toga što na-

prije nije učinjena "štih proba" za isplatu plaća preko novog sustava, kako bi se vidjelo ima li negativne posljedice.

Tada bi se mogli utvrditi i otkloniti svi problemi", ističe sindikalac Pleša.

zarađuti su svojim radom, ali ako plaću ne dobivaju ni oni kojima je Vlada poslodavac, a u državnom su proračunu sredstva za to osigurana, možda treba razmisliti o uzrocima koji se to događa. Možda Vas ministar finančnica i glavni državni rizničar na supitlan način poručuju da su njihove plaće premale za odgovoran posao koji obavljaju", ironični su u svom obraćanju premijeru sindikalisti.

Očekuju da on kao poslodavac nade rješenje problema te napominju da zaposleni u državnoj upravi koji nisu dobili plaće nisu platili kreditne, račune za struju, odvoz smeća, dječji vrtić, užinu u školi.

Jagoda MARIĆ

SLOBODNA DALMACIJA

CENTRALNI OBRAČUN ■ NOVCA IMA, NALOGA NEMA

NOVI LIST

Nitko ne zna koliko državnih službenika još nije dobilo plaću

Čini se da plaće nisu isplaćene svim zaposlenima u Poreznoj upravi, Ministarstvu graditeljstva i Ministarstvu pravosuda.

ZAGREB ► Koliko državnih službenika još nije dobilo svoju plaću za siječanj, čini se nitko u državi ne zna. Iz Ministarstva finančnica kažu da oni takvu statistiku ne vode, da u Državnoj riznici ima dovoljno novca za isplatu plaće, te da će ona svima biti isplaćena, čim dode ispravan nalog preko Centralnog obračuna plaća. Napominju i da svako ministarstvo vodi računa o unosu podataka o svojim zaposlenima u COP.

Točne podatke o tome koliko činovnika još nije dobilo plaću nemaju ni u Sindikatu državnih službenika i namještenika, nego ih prikupljaju na osnovu onoga što im dojavljuju njihovi članovi. Na osnovu toga, čini se, plaće nisu isplaćene svim zaposlenima u Poreznoj upravi, Ministarstvu graditeljstva i Ministarstvu pravosuda. Iako o tome niko ne želi govoriti u pojedinim ministarstvima za kašnjenje plaća krive i Finu jer je ranije trebala testirati sustav kako se sada u hodu ne bi otkrivale »smitice« koje priječi isplatu za cijela ministarstva.

U Sindikatu službenika i namještenika odlučili su pomoći potražiti kod premijera Zorana Milanovića, jer njegovi ministri o isplati plaća komuniciraju isključi-

Nema plaće, nema plaćanja računa, poručuje sindikat

FINA TEST
 U pojedinim ministarstvima za kašnjenje plaća krive i Finu jer je ranije trebala testirati sustav

vo s medijima. Traže od Milanovića da se raspita kad će činovnici dobiti plaću i kako se ne bi prerano veseли da će biti baš ovaj tijedan.

»Znamo da su Vaša briga prvenstveno oni koji plaću uopće ne primaju ili nemaju priliku zaraditi ju svojim ra-

dovima, ali ako plaću ne dobivaju ni oni kojima je Vlada poslodavac, a u državnom su proračunu sredstva za to osigurana, možda treba razmisliti o uzrocima koji se to događa. Možda Vas ministar finančnica i glavni državni rizničar na supitlan način poručuju da su njihove plaće premale za odgovoran posao koji obavljaju», ironični su u svom obraćanju premijeru sindikalisti.

Očekuju da on kao poslodavac nade rješenje problema te napominju da zaposleni u državnoj upravi koji nisu dobili plaće nisu platili kreditne, račune za struju, odvoz smeća, dječji vrtić, užinu u školi.

Jagoda MARIĆ

zaraditi su svojim radom, ali ako plaću ne dobivaju ni oni kojima je Vlada poslodavac, a u državnom su proračunu sredstva za to osigurana, možda treba razmisliti o uzrocima zbog kojih se to događa. Možda Vas ministar finančnica i glavni državni rizničar na srednjem obračunu primaju kako znaju da su njihove plaće nisu isplaćene svim zaposlenima u Poreznoj upravi, Ministarstvu graditeljstva i Ministarstvu pravosuda.

Inače, SDSN u pondjeljak je poslao i javno pismo premijeru Zorana Milanoviću u kojem napominju kako znaju da su njegova briga prvenstveno oni koji plaću uopće ne primaju ili nemaju priliku

SINDIKAT DRŽAVNIH I LOKALNIH SLUŽBENIKA:

Premijeru, gdje su naše plaće?

INDEX-HR

(Index.hr, 18. veljače 2013.) Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika uputio je otvoreno pismo premijeru **Zoranu Milanoviću** u kojem ga moli da se rasprata kada će državni službenici i namještenici dobiti plaću za siječanj, koju još nisu dobili zbog nefunkcioniranja novo-vedenog sustava Centralnog obračuna plaća...

"S time u svezi molimo Vas da se, budući da Vaši ministri o ovome pitanju komuniciraju isključivo s medijima, a sam je ministar **Slavko Linić** vrlo nervozan kada su u pitanju činovnici i njihove plaće, te da je glavni rizničar **Miljenko Fićor** sada već davnog 8. veljače rekao kako će plaće biti isplaćene sljedećeg tjedna, raspitate u Ministarstvu finansija o kojem se tjednu radi, kako se državni službenici i namještenici koji još nisu dobili plaću ne bi prerano poveselili", piše u otvorenom

pismu što ga potpisuje glavni tajnik sindikata **Siniša Kuhar**.

Predsjedniku Vlade, svom poslodavcu, poručuju da razmisli o razlozima zbog kojih nisu dobili plaću, iako su sredstva za to u državnom proračunu osigurana i sugeriraju kako mu možda ministar finansija i glavni državni rizničar na suptilan način poručuju da su njihove plaće premale za odgovoran posao koji obavljaju.

"Vjerujemo da ćete kao poslodavac pronaći rješenje za ovaj problem, na radost i veselje zaposlenih u državnoj upravi koji još uvijek nisu izvršili svoje financijske obveze po kreditima, platili račune za struju, odvoz smeća, dječji vrtić, užinu u školi i slične trivijalne stvari s kojima Vas ovom prigodom ne bismo zamarali" zaključuje se otvorenom pismu Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika.

Kasni plaća za 1.500 državnih službenika iz Istre

NOVI LIST

(GLAS ISTRE, 15. veljače 2013.) Što bi oni još htjeli od državnih službenika? Svega smo se odrekli. Najavljuju nam otkaze, smanjuju primanja, a ministar **Linić** i dalje se usudi prepotentno govoriti da opstruiramo rad Vlade, traži nekog unutarnjeg neprijatelja. U kojim to vremenima živimo? Pozivajući se na radnike u privredi koji mjesecima ne dobivaju ili im kasne plaće, gospodin Linić daje loš primjer, jer svi imaju pravo biti plaćeni i živjeti od svog rada, a ne od minusa po tekućim računima i peglanja kartica - što činimo jer drugačije ne možemo. Stoga, dragi šefe Liniću, daj nam plaće, poručuje **Denis Buršić**, županijski povjerenik Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika, koji u Istri okuplja 1.200 članova.

Potpričaju nam da državnim službenicima ni danas nisu stigle plaće. Nekima kas-

ne i desetak dana. Riječ je o 17 tisuća zaposlenika u Poreznoj i Carinskoj upravi, pravosudnoj policiji, mnogim sudovima, lučkim kapetanijama. U Istri su to obitelji 1.500 službenika. Kad je Sindikat pravosudnih policajaca najavio tužbe, ministar Linić u srijedu je izjavio da su za kašnjenje plaća državnim službenicima krivi njihovi kolege, "činovnici koji bojkotiraju Vladinu odluku" o centralnom obračunu plaća.

- Ova je Vlada nesocijalna i ne zna voditi dijalog sa socijalnim partnerima. Nekima plaće kasne i jedanaest dana; to su sve ljudi koji žive samo od svojeg rada, nemaju druge izvore prihoda, a imaju djecu, režije, kredite, prijete im hipotekama. Vlada je uvela centralni obračun plaća bez dovoljno pripreme, za njega je obučeno premalo službenika, sustav je komplikiran i obračuni im se vraćaju iz Fine. Što će tek

biti kad se po novom modelu počnu obračunavati plaće za svih 65 tisuća zaposlenih u državnim službama, s javnim službama i 220 tisuća ljudi, pita se Buršić.

Sindikat državnih službenika i namještenika i Sindikat porezne uprave apelirali su na Linića i ministra uprave Arsena Bauka da se plaće isplate po starom načinu obračuna, a da se primjena Centralnog obračuna odgodi i kvalitetnije pripremi, no na taj im zahtjev nitko iz Vlade nije odgovorio. (D. PALIBRK)

Zaposleni u Poreznoj i Carinskoj upravi još čekaju plaću

DALJE.COM

(Dalje.com, 15. veljače 2013.) Preko 6.000 zaposlenih u Poreznoj i Carinskoj upravi još uvijek nisu dobili plaću za siječanj, a prema neslužbenim informacijama, plaći se mogu nadati oko 20. veljače.

U međuvremenu im je isplaćena samo naknada za prijevoz, koja se ne isplaćuje kroz Centralni obračun plaća (COP), priopćeno je iz Sindikata držav-

nih i lokalnih službenika i namještenika.

Do ovoga trenutka plaću nisu dobili ni pravosudni policijaci koji rade na osiguranju sudova, što znači da COP u državnoj upravi ne funkcioniра, posebice kada se uzme u obzir da se kroz njega još uvijek ne isplaćuju plaće za gotovo 30.000 zaposlenih u MUP-u i 19.000 u MORH-u, dodaje se u priopćenju.

Iz sindikata se pitaju jesu li i za to krivi

"činovnici" koji, kako tvrdi ministar **Linić**, sami sebi odbijaju napraviti obračun plaća po novom sustavu, ili ipak nešto ne štimu sa COP-om, pomoću kojeg bi se trebale utvrditi anomalije u sustavu plaća za koje su krivi oni koji su ga i naručili. Odgovor na ovo pitanje će pokazati vrijeme, tvrde iz sindikata, i pritom još jedno podsjećaju da plaća za koju je novac osiguran još uvijek nije isplaćena.

KRIVAC ZA KAŠNJENJE PLAĆA NEDOVOLJNO TESTIRANI SUSTAV

Sindikati Liniću i Bauku: Dopustite isplatu plaća po starom načinu obračuna

Uvažavajući sve moguće razloge i ne ulazeći u njihovu analizu te pronalazak »odgovornih« za neisplatu plaća dijelu državnih službenika, pozivamo vas da kao odgovorne osobe resora zaduženih za rad državne uprave učinite sve da se plaće državnim službenicima i namještenicima isplate bez odgode, stoji u pismu sindikata upućenom Liniću i Bauku

(Novilist.hr, 14. veljače 2013.)
ZAGREB - Sindikat porezne uprave Hrvatske i Sindikat državnih službenika i namještenika Hrvatske apelirali su danas na ministra finansija Slavka Linića i ministra uprave Arsena Bauka da omoguće isplatu plaća državnim službenicima po starom načinu obračuna plaće, a da se s uvođenjem Centralnog obračuna plaća (COP) u državnu upravu paralelno nastavi u predstojećem razdoblju, uz kvalitetniju organizaciju i pripremu.

Uvažavajući sve moguće razloge i ne ulazeći u njihovu analizu te pronalazak »odgovornih« za neisplatu plaća dijelu državnih službenika, pozivamo vas da kao odgovorne osobe resora zaduženih za rad državne uprave učinite sve da se plaće državnim službenicima i namještenicima isplate bez odgode, stoji u pismu sindikata upućenom Liniću i Bauku. Sindikati upozoravaju da je neisplatom plaća ugrožena egzistencija nekoliko tisuća obitelji koji su dovedeni u ozbiljnu opasnost od ovre. Naime, zbog malih plaća gotovo ne

SINDIKAT POREZNE UPRAVE HRVATSKE

SINDIKAT DRŽAVNIH I LOKALNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA RH

U Zagrebu, 14. veljače 2013.

MINISTARSTVO FINANCIJA
RH

n/p ministra g. Slavka Linića

MINISTARSTVO UPRAVE RH
n/p ministra g. Arsena Bauka

PREDMET: Poziv na isplatu plaće državnim službenicima i namještenicima,
- dostavlja se

Poštovani,

uvažavajući sve moguće razloge i ne ulazeći u njihovu analizu te pronalazak "odgovornih" za nastalu situaciju neisplate plaće dijelu državnih službenika i namještenika, **apeliramo i pozivamo Vas da kao odgovorne osobe resora zaduženih za rad državne uprave učinite sve da se plaće državnim službenicima i namještenicima isplate BEZ ODGODE, primjenom starog načina obračuna plaće, ukoliko to trenutno novim načinom nije moguće učiniti, a da se s uvođenjem i ujednačavanjem centralnog sustava obračuna plaća u cijeloj državnoj upravi paralelno nastavi u predstojećem razdoblju uz kvalitetniju organizaciju i pripremu.**

Pri tome imajte na umu da je neisplatom plaće ugrožena egzistencija

postoji državni službenik koji nije kreditno opterećen i u »dužničkom rastvu« prema bankama. Mnogi od njih neće moći podmiriti svoje obveze prema bankama, platiti režje na vrijeme, a da o osnovnim životnim potrebama i ne govorimo, tvrde sindikaci.

Stanje je tim neprihvatljivo jer uzrok kašnjenju nije nedostatak novca u proračunu, već nedovoljno pripremljeni i testirani sustav kojeg su državni službenici i namještenici kolateralne žrtve, ističu sindikati.

Sindikalci također mole ministre da sa državnim službenicima i njihovim sindikatima »komuniciraju izravno i uljedno, a ne putem medija«.

Ako vas je prijetnja štrajkom zbog kašnjenja plaća »ispovocirala«, imajte na umu da je riječ o sustavu u kojem 2.600 zaposlenih obavlja posao predviđen za njih 3.500, te da su zatvorski službenici u 2011. godini ostvarili 351.807 prekovremenih sati, što im daje za pravo tražiti redovitu isplatu plaće, naglašavaju sindikalci.

Sindikat službenika traži od Linića dokaz ili ispriku

SLOBODNA DALMACIJA

(SLOBODNA DALMACIJA
JA, 13. veljače 2013.)

Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske (SDLSN) zatražio je večeras od ministra financija Slavka Linića da dokaže svoju tvrdnju da plaće u državnoj upravi kasne zbog činovnika, ili da se ispriča.

"Tvrđnja ministra financija Slavka Linića kako plaće u državnoj upravi kasne zbog činovnika koji su trebali napraviti obračun plaća po novom sustavu, a u stvarnosti su bojkotirali odluku Vlade, test je vjerodostojnosti ove Vlade i samog ministra Linića", kaže se u večerašnjem priopćenju koje je potpisao glavni

tajnik Sindikata službenika **Siniša Kuhar**.

"Prema Zakonu o državnim službenicima, neizvršavanje, nesavjesno, nepravodobno ili nemarno izvršavanje službenih obveza predstavlja tešku povredu službene dužnosti zbog koje se službeniku može izreći novčana kazna na vrijeme od jednog do šest mjeseci, u mješevnom iznosu od 10 do 20 posto ukupne plaće isplaćene službeniku u mjesecu u kojem je kazna izrečena, premještaj na drugo radno mjesto niže složenosti poslova istog stupnja obravanzanja i prestanak državne službe.

Sindikat stoga očekuje da će se u dr-

žavnim tijelima idućih dana pokrenuti deseci, a možda i stotine postupaka zbog teške povrede službene dužnosti.

Ukoliko se to neće dogoditi Sindikat očekuje ispriku ministra financija", kaže se u priopćenju.

Sindikat napominje i kako ima dojam "da su ministru Liniću uvijek drugi krivi za neuspjeh Vladinih mjera i aktivnosti", navodeći kako je "Linić 2002., kao potpredsjednik tadašnje Vlade, u Donjem Lapcu izjavio kako državni činovnici opstruiraju oporavak zemlje, a u studenome prošle godine optužio poduzetnike bez ideje i programa za pad BDP-a".

SLOBODNA DALMACIJA

MILIJUNSKA UŠTEDE CENTRALIZIRA SE OBRAČUN PRIMANJA 240.000 ČINOVNIKA

Umjesto 180 - samo jedan software za plaće službenika

Centralizirani obračun plaća za sve službenike u državnim institucijama ovih će dana zaživjeti u praksi. Projekt bi trebao na jednomo mjestu objediti računovodstvene izračune plaća 240 tisuća zaposlenika u 2200 institucija i time državnoj riznici uštjeti velike novce. O kojem je iznos riječ u Ministarstvu financija još ne žele izlaziti u javnost, tvrdeći da će "projekt fiskalnog učinka imati nakon što započne produkcija plaća iz sustava Centralizira-

nog obračuna plaća". Ipak, samo činjenica da će se ubuduce, umjesto dosadašnjih 180, koristiti samo jedan software za obračun plaća – onaj koji će imati Fina - državi bi trebala prištredjeti desetke milijuna kuna koji se sada troše za njihovo korištenje i održavanje.

- Slovenci su već uveli jedinstveni model obračuna plaća prenijevši sve ovlasti računovodstava u državnim tijelima na jednu instituciju. To prilično dobro funkcioniра – ističe stručnjak za pro-

računske sustave na Institutu za javne financije dr. **Anto Bajo**. Osnovna prednost ovog modela je jasan uvid u sustav plaća u državnim i javnim službama. Pitanje plaća u državnom i javnom sektoru često se mistificira. Ovaj model omogućava da se jasno vidi jesu li te plaće velike ili male, koliko iznose različiti dodaci na plaću i kakva je zapravo distribucija plaća i prava između zaposlenika različitih institucija – kaže dr. Bajo.

MARINA KARLOVIĆ SABOLIĆ

Koliko to sve košta?

Za informatičko rješenje obračuna plaća Fina je u 2012. dobila 11 milijuna kuna. Ove će godine biti uloženo još 12 milijuna kuna, a 2014. dodatnih 12 milijuna kuna. Novi model mogao bi se isplatiti nakon četiri godine.

DAVORIN MLAKAR

BIVŠI MINISTAR UPRAVE, SABORSKI ZASTUPNIK HDZ-A

Smanjenje plaća od tri posto sigurno nije egzistencijalno pitanje za sve ljudi, ali je nepošteno i uvredljivo

(SDLSN, 11. ožujka 2013.) - Koliko god se trudili i usmjeravali raspravu na bitne stvari, jednostavno smo u situaciji da to ne može doći do građana, jer prijenos sjednice Hrvatskog sabora od 10,00 ujutro većina onih koji rade ne mogu gledati. A rasprave na večernjim sjednicama, u 19 sati, više se ne prenose, pa ono što govorite nema nekog efekta. Zato neke stvari prolaze bez reakcija - odgovara bivši, HDZ-ov ministar uprave **Davorin Mlakar**, na pitanje kako se osjeća u oporbenim klupama, kao je-

dan od saborskih zastupnika koji ne ulazi u polemike da zabavlja javnost, pa da to bude atraktivno za prepričavanje uz kavu idućeg dana.

Kad smo se dotakli medija, bivšem ministru uprave postavili smo logično pitanje: kako gleda na veliku medijsku hajku koja se protiv državnih službenika i javne uprave vodila na početku mandata ove vlasti? Što misli zbog čega su se te priče pojavljivale na takav način, odnosno kakvu je državnu upravu i javne službe ostavila bivša Vlada iza sebe?

- Na što mi to sliči? Najkraće rečeno, na preuzimanje vlasti u vrijeme prve koalicije 2000. godine, kad se nešto slično, ali u nešto manjoj mjeri također događalo. Čini mi se da se takav napad na državnu upravu događa iz nekoliko razloga. Prvo zato što oni koji dolaze na vlast često ne razumiju što je državna uprava. Od 50-ih godina prošlog stoljeća u državnu upravu se moglo ući po "problematičnim kriterijima", što znači da ste za mjesta gdje bi bilo za očekivati da dobijete ljudi sa znanjem, iskust-

vom i stručnom spremom, često na različite načine dobivali ljudi koji mnogim kriterijima nisu odgovarali. Ta nesreća već dugo prati državnu upravu, to nije problem od jučer. Druga stvar je što svi kreiraju svoje službe prema vlastitoj slici. Pa, kad vidite kako je formirana ova zadnja, Kukuriku vlada, onda vam je i to jasnije. Naime, ljudi u toj Vladi nemaju osnovno: iskustvo i znanje kao preduvjet da bi mogli voditi neke resore. Išli su za trivijalnom definicijom da su to političke funkcije, pa da to može raditi svatko. Eksperimenti na državnoj upravi su nas već jako puno koštali, a ovi će koštati još i više.

Na početku mandata SDP-ove vlade bilo je procjena o tome da imamo i do 20.000 ljudi viška u državnoj upravi i javnim službama, govorilo se o poticajnim otpremninama, pa se odustalo... Istodobno, često se govori da nemamo dovoljno stručnjaka koji će moći odgovoriti na zahtjeve koji će se pred upravu postaviti kad uđemo u EU.

- Bilo je čak tako glupih izjava - ispričavam se na izrazu - da imamo 60.000 ljudi koji su višak. Oni koji govore o državnoj upravi često brkaju državne i javne službenike. Ne vjerujem da u javnoj upravi ima 60.000 ljudi viška, a u državnoj upravi je to besmislen podatak, jer u toj službi nema niti 9000 zaposlenih. Mislim da je situacija danas još gora, odnosno da imamo premali broj ljudi za važne poslove i nadležnosti, pogotovo za one koji će se otvoriti kad uđemo u EU. Kada bi ih i bilo dovoljno, oni kvalitetom i znanjima ponekad ne odgovaraju zahtjevima poslova koji će se otvoriti. Sada još možda da, ali u budućnosti sigurno ne. No, kad bismo govorili o kvaliteti stručnjaka, vjerujem da je problem u znanosti, zdravstvu, školstvu... isti. Sigurno imate 20 do 30 posto ljudi koji svojim radom sada ne opravdavaju mjesto niti mogu zadovoljiti ono što se od njih očekivalo.-

Tako mirno to kažete - zašto niste otpuštali takve kad ste bili ministar? Zašto nije bilo kvalitetnije edukacije?

- Zadržat će se na državnim službenicima, jer za javne, moje ministarstvo nije bilo nadležno, niti smo mogli sve to organizirati. Mislim da prvi korak vlasti ne treba biti otpuštanje. I za one koji kompetencijama ne odgovaraju, može se naći mjesto u sustavu na kojem mogu dati maksimum svojih znanja i sposobnosti. S druge strane, postoji teorija

stara 30-ak godina po kojoj imate 8 do 10 posto prirodnog odljeva kadrova iz državne službe. Zato smo i krenuli s onom mjerom da za dva službenika koja su otišla možemo zaposliti jednog novog. I pokušali ga birati prema kriterijima koji su potrebni da bi kvalitetno mogli obavljati posao. To je proces koji traje, no mislim da je pristup bio dobar. Drugi korak je bila edukacija, jer neadekvatno pripremljeni ljudi ne znaju što se od njih očekuje. Kao što i nama u Parlamentu - iako gotovo sutra pristupamo EU - Vlada još nije poslala zakon o odnosima između Vlade i Parlamenta i tek počinjemo pripremati službe koje bi trebale opsluživati Parlament za poslove koji se očekuju. Nitko ne računa da ćemo dnevno dobivati i po 5000 predmeta i podnesaka na koje bi netko trebao odgovoriti, često u vrlo kratkom roku. Sve to nam je još 2009. bilo na umu, pa smo, u suradnji s Kraljevinom Danskom, koju nam je kao konzultanta ponudila Europska komisija, odvojili Državnu školu za upravu iz Ministarstva uprave. Učinili smo ju nezavisnom javnom ustanovom koja je trebala kreirati i kreirala je ciljane programe edukacije: za korištenje europskih fondova, pravne poslove, donošenje odluka i tako daљe. Paralelno smo imali akademiju lokalne demokracije koja je educirala i ljudе na lokalnoj razini. No, po informacijama koje imam, tri godine kasnije Ministarstvo uprave je preko ljudi koji sjede u upravnom vijeću škole donijelo odluku

 Kako bih mogao komentirati politiku Vlade koja je prije devet mjeseci pričala o gospodarskom rastu od 0,8 posto, a sad kad smo zabilježili pad od 2,5 posto kaže da je to bilo očekivano? Rekao bih da Vlada ne zna kuda smjera. Osim što su osam godina bili u oporbi, potpuno su nespremni došli na vlast, nisu doveli stručnjake koji bi mogli iznjedriti novu i značajnu politiku

da će razriješiti ravnatelja, iako zakonski na to nemaju pravo te ćemo se i u tome vjerojatno vratiti na početak, jer je političko sljepilo važnije od koristi koju škola može donijeti.

Kako komentirate nova zapošljavanja u državnoj upravi od početka mandata Kukuriku vlasti, pa i punjenje kabinet-a bez natječaja? Jesu li time stvorili nova opterećenja u sustavu?

- Prema saznanjima koja imam sasvim izvjesno je da je ova Vlada povećala broj zaposlenih, a bojam se da će to dovesti i do neselektivnog otpuštanja. Udar je na zdravu pamet kad vlast kaže da će racionalizirati državnu upravu, pa umjesto 16 osnuje 20 ministarstava. Pa umjesto 84 državna tajnika, što je sa stajališta struke već previše, sada imamo 160 dužnosnika tog ranga. Očito, vlast je našla način kako dovesti svoje ljudi, ali tako da u sustav uđu bez kriterija. Izbrisali smo kriterije za dužnosnike, za njih ne vrijede javni natječaji, niti posebna znanja, iskustvo, stručna spremna, nego politička podobnost. I tako su dodatno napunili službe. E, sad ide i posljedica, oko koje u Saboru još raspravljamo: oni će te ljudi po prestanku mandata pokušati utrpati u državnu službu. I opet ćete dobiti ljudi koji nisu trebali ući u državnu službu jer nisu udovoljavali kriterijima, preskočili su sustav testiranja, edukacije i napredovanja. Povećat ćemo broj i smanjiti kvalitetu. Ne možete se žaliti da je uprava loša, glomazna, neučinkovita i slabo plaćena ako svake tri godine na njoj eksperimentirate. -

Hoćete mi reći da HDZ da nije zapošljavao "svoje"? Sjećam se nalaza inspekcije Vašeg ministarstva po kojemu je ogroman broj imenovanja u Ministarstvu pravosuđa i Ministarstvu vanjskih poslova bio protuzakonit. Ljudi su godinama držali na načelničkim mjestima, na temelju uredbe, iako je u roku od 6 mjeseci trebalo raspisati natječaj.

- Niti jednom nisam rekao da je vrije-me vladavine HDZ-a bilo besprijekorno i da možda nekad nismo imali i boljeg kandidata od onog koji je prošao na natječaju. No, ne mogu shvatiti kako netko može tvrditi da sustav imenovanja ljudi na temelju natječaja može biti sumnjiviji ili nekorektniji od sustava bez ikakvog natječaja. Ako ništa drugo, čovjek treba ispuniti formalne prepostavke. Drugo, upravo smo mi u Ministarstvu uprave sa svojom upravnom in-

 Hrvatska ne proizvodi ništa svjetski poznato. I to je problem. Kad kažu da je dobra investicija Ikea shopping centar, to je doslovno za plakati. Da su rekli da Ikea gradi tvornicu u kojoj će 60 posto proizvoda biti iz Hrvatske, to bih smatrao ozbiljnom investicijom. Ne znam koliko smo shopping centara otvorili, znam da nismo nijednu tvornicu. A sad ćemo uništiti i proizvodnju mlijeka

spekцијом поништили devet imenovanja u Ministarstvu pravosuđa zato jer nije bio proveden natječaj po zakonu za rukovodeća mjesta. -

Kako su onda ljudi godinama bili na mjestima na kojima su bez natječaja mogli biti šest mjeseci?

- Stvar je u tome da formalni kriteriji da se nekoga zaposli nisu nikada pretrogi i za atraktivna mjesta dobijete po pet ili čak 20 ponuda ljudi koji će ispunjavati propisane kriterije. Pogotovo kad je kriza u zapošljavanju. I onda ostaje diskreconio pravo onog koji bira da odabere jednu osobu. Ostalih četiri će misliti da je to bilo zbog veza i poznanstava. Ovi kojima se produžavalо imenovanje bez natječaja, to je ponekad bilo izigravanje propisa. Ali često imate dobrog čovjeka, a nemate mogućnosti zaposliti ga za stalno, pa su se koristili i takvi načini. Veći problem je bilo to što je revizija pronašla da je svaki peti službenik bio nekakav šef, na nekoj funkciji. Ali to je bio više "lov" na plaće, jedina mogućnost da se malo podigne visina plaće ljudi da ih nekako zadržite. Nemate mogućnost autonomnog određivanja plaće, pa se snalazite u mogućnostima nepreciznih propisa. I onda jedan šef ima dva zaposlenika. Nekako ste se morali boriti protiv konkurenčije privatnog sektora koji je često mogao probrati najbolje kadrove.-

Kad smo kod plaća, pohvalili ste se da vi niste išli sa ukidanjem prava i skidanjem koeficijenata. Nedavno sam u Sindikatu saznala da je Kukuriku Vlada najavu smanjenja plaća od tri posto nije predstavila dvadesetak minuta prije sjednice Vlade. Kažu da se s vama lakše pregovaralo i više razgovaralo. Kako to komentirate?

- Modelom uređenja plaća u državnoj pa i javnoj upravi sam se još od

1994. i već smo tada imali dobrih rješenja. Još uvijek mislim da je sustav platnih razreda, s mentorstvom, napredovanjima i evaluacijom rada najbolje rješenje. No, prva koalicija SDP-a to je ukinula 2000. godine i time unijela novi nered. Često smo pregovarali sa sindikatima. U pregovorima za državne službenike sudjelovali su ministarstvo uprave, ministarstvo financija, ministarstvo znanosti, ministarstvo zdravstva, ministarstvo kulture, unutarnjih poslova i ministarstvo prosvjete. Ne možete razgovarati o temeljnim pravima radnika u zatvorenom krugu, bez da čujete sve strane. I često je bilo vrlo mučno, nije se lako dolazilo do rješenja. Recimo, puno smo vremena potrošili na to da uvedemo mehanizme koji će dokinuti ono pravo da su državni službenici zaštićeni kao lički medvjedi i nikako ne mogu biti otpušteni, pa smo uveli mogućnost da nakon dva mjeseca loše službe možete ostati bez posla. I naravno da smo se morali kretati u okvirima proračuna kad je riječ o utvrđivanju osnovice i koeficijenata. Ni mi nismo bili pristalice činjenice da su neki kolektivni ugovori donijeli stanovita prava koja se nisu uklapala u te okvire.-

I zapravo su bili kupovina glasova...

- Nikada nismo niti pokušali pregovorima kupovati glasove ili naklonost sindikata. Sjetite se tog vremena i stalnih napora da se dođe do prihvatljivih rješenja. Ali je notorna stvar da se često i ozbiljno pregovaralo. Rekao bih da je problem u tome što su u takvim pregovorima sindikati uvijek bolje pripremljeni nego vlada. Sindikat državnih službenika je, istina, imao razumijevanja da mogućnosti proračuna nisu takve da uvijek možemo sve prihvatiti. No, i sindikalna scena je tu nešto propustila. Sindikat bi trebao raditi na tome da se izbori za

dostojanstvene plaće i dostojanstven status, a sve što su dodaci: prijevoz, jubilarne nagrade, dječji dodatak i slično; to je nešto što treba postati sastavni dio plaće. Dodaci moraju biti iznimka, a ne pravilo.

Zašto ste prešutjeli pitanje o kupovini glasova? To je bila česta taktika Vaše Vlade, pogotovo sa umirovljenicima.

- Sa 50 ili 70 kuna većom mirovinom vas nitko ne može kupiti. A kad ste u pregovorima sa sindikatima, onda to nije kupovina glasova, nego predani rad na socijalnom miru. Morate uvažavati više stotina tisuća glasova i stvarati okvire u kojima nećete iziriritati ljudi da ruše sustav koji ima slabosti, ali se ne može mijenjati preko noći.

Kako s pozicije nekadašnjeg pregovarača komentirate postupak SDP-ove Vlade: kad se dogovaralo o odricanju od božićnica i regresa, rečeno je da se plaće neće dirati. Sada se smanjuju uredbom, bez pregovora, a ljudi više ne znaju kuda se smjera.

- Kako bih mogao komentirati politiku Vlade koja je prije devet mjeseci pričala o gospodarskom rastu od 0,8 posto, a sad kad smo zabilježili pad od 2,5 posto kaže da je to bilo očekivano? Rekao bih da Vlada ne zna kuda smjera. Osim što su osam godina bili u oporbi, potpuno su nespremni došli na vlast, nisu doveli stručnjake koji bi mogli iznjedriti novu i značajnu politiku. Ne mogu se ne sjetiti vremena Vlade Jadranke Kosor - za svaki vagon koji je izletio s pruge tražila se Kalmetina ostavka, sada kasne vlakovi, ljudi ne stižu na odredišta, a nitko ne proziva Vladu. Mislim da su ljudi umorni. To što su najavili, nema nikakve veze s onim što rade. Ne možete tražiti da ljudi odustanu od božićnice i regresa, a onda im, jednostrano, bez ikakvog razgovora, smanjiti plaće. To smanje-

nje sigurno nije egzistencijalno pitanje za sve ljudе, ali je nepošteno i uvredljivo. Kada danas doktoru znanosti koji 20 godina predano radi, jednom nepro-mišljenom mjerom koja nije rezultat mjerenja njegova rada smanjite plaću, to je uvredljivo i ponižavajuće. Ako se već hoće štedjeti, bilo bi logično da je rad mjerilo plaće, da se utvrdi tko radi, a tko radi slabije, pa da se na taj način razgovara, a da donesene mjere predstavljaju rezultat ozbiljnih analiza i razumijevanja stanja. To se, nažalost, od ove vlasti ne može očekivati.-

Je li premijer Milanović u pravu kada kaže da su pogriješili i da su plaće trebali smanjiti na početku mandata?

- To je recept koji ponavljaju kod svakog formiranja vlasti, da se bolni rezovi rade u prvih godinu dana, ali što bi se dogodilo, s drastičnim, ili bilo kakvim rezanjem u prvih godinu dana, to je pitanje. Uvjeren sam da je jedina prava mјera koju su trebali provesti povećanje proizvodnje i produktivnosti rada. Hrvatska ne proizvodi ništa svjetski poznato. I to je problem. Kad kažu da je dobra investicija IKEA shopping centar, to je doslovno za plakati. Da su rekli da IKEA gradi tvornicu u kojoj će 60 posto proizvoda biti iz Hrvatske, to bih sma-

trao ozbiljnom investicijom. Ne znam koliko smo shopping centara otvorili, znam da nismo nijednu tvornicu. A sad ćemo uništiti i proizvodnju mlijeka... Postoje strukturne stvari o kojima bi Vlada trebala brinuti. Umjesto toga, u zadnjih godinu dana, na primjer, tri puta smo mijenjali Zakon o državnim službenicima. I uviјek po hitnom postupku, iako ne postoje izvanredni uvjeti. Zato jer su svaki puta vladajući zaboravili upisati nešto. Recimo koeficijente dužnosnika. I još dobijete prijedlog po kojemu ravnatelj HZMO-a ima koeficijent 5,5 a ravnatelj HZZO-a 5,75 a da nitko ne zna čemu ta razlika, nitko ne zna, osim što kažu da ovaj upravlja s velikim sredstvima. Ali zamjenici i jednog i drugog imaju isti koeficijent! Sustav? Nonsense.

Da su ranije smanjili plaće u državnoj upravi i javnim službama, kažete, ne bi postigli ništa. Što će postići sada?

- Osim što će uvrjediti i demotivirati sve kojima linearno smanjuju plaće, ljudi će još manje vjerovati u bilo kakve mјere i očekivat će nova smanjenja prava. Smanjit ćemo dodatno kupovnu moć stanovništva. Nakon najava poreza na nekretnine i smanjenja plaće ne možete očekivati drugo osim nove recesije. Ne vidim nijednu optimističnu stvar.

U zadnjih godinu dana, na primjer, tri puta smo mijenjali Zakon o državnim službenicima. I uviјek po hitnom postupku, iako ne postoje izvanredni uvjeti. Zato jer su svaki puta vladajući zaboravili upisati nešto. Recimo koeficijente dužnosnika. I još dobijete prijedlog po kojemu ravnatelj HZMO-a ima koeficijent 5,5 a ravnatelj HZZO-a 5,75 a da nitko ne zna čemu ta razlika, nitko ne zna, osim što kažu da ovaj upravlja s velikim sredstvima. Ali zamjenici i jednog i drugog imaju isti koeficijent! Sustav? Nonsense

Kad pričam s prijateljima u inozemstvu, ne mogu se načuditi tome da mi nemamo povezane sustave podataka o građanima, da ja ne mogu preuzeti neke potvrde koje trebam preko interneta, da čekam na osobnu iskaznicu u redu, dok oni zahtjev podnose putem interneta i dolazi im na kućnu adresu... Vidite li naznake modernizacije uprave?

- Ne očekujete to od mene, ali povolit ću Vladu: jedan od dobrih poteza je bio da se ured za e-Hrvatsku spoji s Ministarstvom uprave. Mislim da je to trebalo puno ranije. Što se evidencija tiče, one su različito vođene, pa ih je teško informatički obraditi sa zajedničkim nazivnikom. Moram priznati da se užasno bojam modernizacije ako će se sve bazirati samo na njoj, a nećete imati back up datoteke, bojim se da se mogu dogoditi strahoviti problemi. Govorio sam to kad se govorilo o digitalizaciji matičnih i zemljишnih knjiga. Ako nemate riješene sve upise, ako znate da je u ratu nestao dio matičnih knjiga, da su ukradene, izgorjele, morate ih prethodno rekonstruirati da bi se došlo do podataka. Drugo, za osobnu iskaznicu ipak morate dati otisak prsta. No, bio bih za to da jedna iskaznica može sadržavati sve podatke, na primjer zamjeniti i zdravstvenu. E, sad, koliko je dobro numeričko praćenje ljudi, to je drugo pitanje. Japanska Vlada pala je 1993. kad su htjeli uvesti matični broj građana, jer ljudi nisu htjeli da ih na taj način prati. To je pitanje zaštite privatnosti. I neki naši zakoni su imali grešku zbog koje bi se vašim podacima moglo manipulirati. No, u Estoniji, na primjer imate karticu na kojoj možete glasati na izborima. To se mora dogoditi, ali trebamo rješiti neke prepostavke. To je i pitanje kako urediti popis birača. -

Zašto ga niste uredili, zašto sad imamo više birača nego građana s pravom glasa?

- To nije kvantna fizika, da bi ga bio problem riješiti, ali to nije neka kreacija Ministarstva uprave, ne možemo ga mi sastaviti bez suradnje s ostalim nadležnim tijelima. To je evidencija koja ovisi o podacima koje dobivate iz više evidencija. Matičari šalju podatke iz kojih se vidi koje osobe iznad 18 godina imaju biračko pravo. To je i evidencija tzv. zagrebačke baze naših državljanina na privremenom radu u inozemstvu. Zatim evidencija izdanih putnih isprava, koja obuhvaća one koji su došli po putovnicu i otisli iz zemlje. Ne žive tu, ali imaju državljanstvo i pravo glasati na izborima. I imate one koji su dobili državljanstvo. Uglavnom, ako ljudi sami nisu prijavili neke podatke, vi ih nemate u evidenciji. Na primjer, netko je prije 50 godina iz Splita otisao u Australiju - ako nisu došli u MUP u Splitu i prijavili da su odselili, vi ih imate u evidenciji državljanina i time i na popisu birača. Zakoni nam do sada nisu dali priliku da one kojih nema brišemo s popisa. Slično je s građanima srpske nacionalnosti koji su napustili Hrvatsku, ako to nisu prijavili u MUP-u, mi ih nismo mogli brisati iz popisa birača. Kao i s građanima iz BiH koji su se prijavljivali u pograničnim područjima da bi ostvarili određena prava.

Uglavnom biračko tijelo HDZ-a, pa nije bilo volje za sređivanje popisa?

- Ne bih rekao da je to imalo značajan utjecaj na izborne rezultate. Procjene

idu za tim da imate oko 4 milijuna iseljenih Hrvata u svijetu, a oko 400.000 ih je na popisu birača dok na izbore obično izlazi svega 16 do 19 posto tih građana. Siguran sam da jedan velik dio njih nije nikada glasovao za HDZ, pa su takve insinuacije jedino promašene primjedbe političkih protivnika koji, uzgred, nemaju takvih primjedbi kada pobjeđuju na izborima pod istim uvjetima.

Zašto imamo problema s utvrđivanjem točnog broja državnih službenika i ne objavljuje se u okviru Plana prijema u državnu službu? Slovenija izvješće o kadrovima objavljuje redovno od proglašenja samostalnosti.

- Rekao bih da baratamo prilično egzaktnim podacima. Tamo gdje postoji razlika, to je zbog toga što kod prikupljanja podataka neki šalju podatke iz okvirnog plana koji može biti veći od stvarnog broja zaposlenih, da se ne bi pokazalo da imaju više zaposlenih, ili neki šalju zaposlene po ugovoru o djelu, a drugi ne. Problem s brojem zaposlenih je nastao u jednoj fazi pregovora sa EU, zahvaljujući tome što za neke stvari nismo bili spremni. Naime, od nas su tražila određena rješenja, koja većina zemalja rješava osnivanjem agencija, pa smo i mi u nekim situacijama, da brže riješimo pregovore, jednostavno obećali da ćemo osnovati agenciju. Nakon formiranja tih tijela, pokazalo se da su neka bila nepotrebna. No, imali ste 90 agencija i situaciju da neka ministarstva koja su

slijedom toga morala smanjiti broj zaposlenih to nisu učinila. Kao i da su cijeli odjeli prešli u agenciju, a zapravo su samo promijenili ploču na vratima i ostali raditi na istom mjestu, zato što su u agenciji bile nešto povoljnije plaće.

Kako komentirate činjenicu da se niova Vlada nije suočila sa usklađivanjem stanja u lokalnoj samoupravi? Javna je tajna da imamo višak gradova i općina, no nitko ne želi ući u rješavanje problema. Zašto Vaša Vlada to nije učinila?

- Napravili smo vrlo opsežnu bazu podataka o općinama i gradovima i prikupili oko 270 različitih podataka za svaku. Temeljita promjena teritorijalnog ustrojstva države izuzetno je složen posao koji zahtijeva dugotrajnu javnu raspravu i politički konsenzus većine političkih čimbenika. Takva platforma u državi još ne postoji i trebat će još vremena za tako krupne korake. To je nesumnjivo daleko-sežna politička odluka. No, ostavili smo novoj vlasti softver i podatke, o čemu se malo zna. Nije poznato ni da smo mi pripremili izbore za europski parlament s preferencijskim glasom, koji je sadašnja vlada samo doradila, kao i da smo mi pripremili Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Što su pokazali podaci o lokalnoj samoupravi?

- Od 556 općina, 273 uopće nisu imale uvjeta za zadržavanje sadašnjeg statusa. Ti su se podaci u međuvremenu vjerojatno mijenjali. Ne kažem da se neke od tih općina nisu mogle aktivirati, ali prema stanju u tom trenutku ne bi mogle opstatи s odgovornostima i poslovima koje bi lokalna samouprava trebala obavljati.

Razgovarala: Marijana Matković
Fotografije: Damir Zovko

Ne možete tražiti da ljudi odustanu od božićnice i regresa, a onda im, jednostrano, bez ikakvog razgovora, smanjiti plaće. To smanjenje sigurno nije egzistencijalno pitanje za sve ljude, ali je nepošteno i uvredljivo

DRŽAVNA SLUŽBA

iz pera Marijane Matković

Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH

VELJAČA 2013.

U poplavi medijskih napisa o državnoj upravi i njezinim službenicima kao društvenim nametnicima i "žderačima" proračunskog novca, Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske odlučio je o tome što i kako rade državni službenici i namještenici progovoriti iz perspektive zaposlenika državne uprave.

Kako naš diskurs ne bi bio pristran i subjektivan pomogla nam je dugogodišnja novinarka Vjesnika **Marijana Matković**, koja će u novootvorenoj rubrici "Državna služba iz pera Marijane Matković" pisati o državnoj službi viđenoj "očima" državnih službenika i namještenika, a želja nam je da se kroz ove "ispovijedi" zaposlenika raspoređenih na različitim radnim mjestima u državnim tijelima javnosti pruži mogućnost

uvida u rad državne uprave bez unaprijed zadanih negativnih konotacija.

Želja nam je da svakoga mjeseca o poslovima svoga radnog mjesta, profesionalnim iskustvima i sebi samima "progovore" državni službenici i namještenici s područja cijele državne uprave te da tako pokažemo čitav spektar poslova i radnih mjesta u državnoj službi.

U ovom broju domaćin nam je bila Uprava za zatvorski sustav, odnosno Kaznionica u Lepoglavi i Zatvor u Varaždinu, u kojem su svoje viđenje državne službe iznijeli državni službenici Željko Funda, Ivica Rudec i Miljenko Sraga, a nadamo se da će nam svoja vrata otvoriti i druga državna tijela, kako bi i njihovi zaposlenici mogli iznijeti svoja profesionalna iskustva u državnoj službi.

ŽELJKO FUNDA
VIŠI UPRAVNI
SAVJETNIK U
KAZNIONICI
LEPOGLAVA

Onaj tko nije iskusio oduzimanje slobode, teško može razumjeti o kakvom je poslu riječ!

„Ljudi misle da je zatvor mjesto u kojem jednostavno zatvorite vrata iza ubojice, pedofila, silovatelja, dilera droge, nekoga tko ima prste u gospodarskom kriminalu ili je nanio teške ozljede drugom čovjeku ... gotovo! A to baš nije samo tako, svi su oni ovdje ljudi koji imaju svoja prava, kao i određene potrebe koje trebaju biti udovoljene“, kaže Željko Funda, viši upravni savjetnik u Odjelu tretmana kaznionice Lepoglava, zatvora u koji na izdržavanje kazne dolaze počinitelji kažnjeni sa 5 i više godina zatvora. Radno mjesto našeg sugovornika podrazumijeva pružanje svih vrsta pravne pomoći zatvorenicima, ne samo u svezi presude, dobivene kazne ili pisanja žalbe, već i svih drugih situacija u kojima čovjek treba pravnika. Na primjer, kod tužbi za razvod braka, utvrđivanja očinstva, problema s kreditima, slučajevima prodaje imovine, davanja punomoći, ostavinskih rasprava, pa sve do ostvarivanja određenih prava na izdržavanju kazne - stjecanja prava na prijevremeni otpust, pomilovanje i slično. Među zadaćama našeg sugovornika je i provedba stegovnih mjera prema zatvorenicima, onda kad svojim ponašanjem u kaz-

Opuštanje uz malo zemlje i kokice

„Rad sa zatvorenicima i opasne situacije u kojima se ponekad nađu ljudi koji s njima rade, nose i pojačanu dozu stresa, ali sve to liječi vinograd, okućnica, vrt i kokice koje šetaju po dvorištu, čemu se volim posvetiti u slobodno vrijeme“, kaže Željko Funda. „Nemam veliko imanje, toliko da se održi tradicija i da imamo ponešto hrane za sebe, no jako volim rad u vinogradu i vrtu“, dodaje, „S druge strane, svaki četvrtak je rezerviran za druženje s kolegama uz nogomet, u školskoj dvorani i to je ono što ga puni energijom.“

nionici to 'zasluže'. Zaključujemo, vrlo nezgodno radno mjesto!

Funda najmanje tri dana tjedno provodi u direktnom kontaktu sa zatvorenicima, a osim što mu je obaveza da svakom zatvoreniku pomegne potrebnim pravnim savjetom, sastavljanjem žalbi, tužbi i podnesaka određenim tijeli-

ma, često je u situaciji da mora procijeniti koju stegovnu mjeru primijeniti u slučaju da su zatvorenici prekršili pravila ponašanja...

„S jedne strane, ja im pružam pomoći, s druge sam zadužen za njihovo kažnjavanje. Naravno, svi koji ovdje izdržavaju kaznu uvijek misle da bih veći dio posla trebao posvetiti njima i pomagati im u spomenutim situacijama, a manje se baviti stegovnim kažnjavanjem. No, to je naprosto vezano uz propise i potrebu osiguravanja reda i mira u kaznionici. Drugim riječima, pokušavamo utjecati na to da ljudi promijene svoje ponašanje i pripreme se za činjenicu kako će jednog dana izaći na slobodu. Prijašnjih smo godina imali i po tisuću stegovnih postupaka, u zadnje vrijeme ih je između 600 i 700, što znači da je riječ o vrlo obimnom i zahtjevnom dijelu posla“, kaže Željko Funda. Onaj tko nije iskusio što znači oduzimanje slobode, teško može razumjeti kako je tim ljudima, i shvatiti o kakvom je poslu riječ, kaže. Naime, ljudi koji dolaze na izdržavanje kazne često su frustrirani činjenicom da će dio života provesti iza rešetaka. Uobičajeni su i problemi u kontaktima s članovima obitelji, a mnogi pokušavaju zadržati stare navike, te u zatvoru žele nastaviti s kriminalom kao načinom života kakav su vodili i vani. „Iako me fizički nitko od zatvorenika nikada nije napao, verbalno su mi prijetili u bezbroj situacija. Stvar procjene je treba li takve prijetnje uzeti ozbiljno i prijaviti, pogotovo u slučaju da netko prijeti i vašoj obitelji, ili shvatiti samo kao pokušaj pritiska, preko čega treba preci. Čovjek zaista mora biti izgrađen i čvrst karakter da bi se mogao nositi s tim situacijama. Dosadašnje iskustvo me naučilo da su najgore prijetnje - onih koji - šute. Oni koji otvoreno prijete rijetko to i ostvaruju, oni koji reagiraju prijetećom šutnjom puno su opasniji“, kaže Funda.

Život u zatvoru daleko je od onoga što često vidimo u 90 minuta nekog filma. Situacije napađa na pravosudne policajce ili one koji rade sa zatvorenicima nisu toliko česte, iako je Lepoglava naša najveća kaznionica, pa slijedom toga ima i najviše incidentnih situacija s nužnim definiranim modelima postupanja. Ipak, među zatvorenicima ima prepiranja, svađa i sukoba u ko-

jima nerijetko sudjeluje i više zatvorenika, u kojima treba znati reagirati. Pitamo ga voli li svoj posao čovjek, koji od pet dana tjedno, barem tri dana provede u direktnom kontaktu sa zatvorenicima. Odgovor čovjeka koji radi s ljudima „s one strane zakona“ pomalo iznenađuje: „Bilo bi licemjerno reći da volim posao koji se sastoji od toga da kažnjavam lude, no to u nekim situacijama, jednostavno - moram“.

Zakonom o izvršavanju kazne zatvora propisane su posebne mjere održavanja reda i sigurnosti, a on sudjeluje u kreiranju dvaju mjeđu i to odvajanja od ostalih zatvorenika i smještaja na odjel pojačanog nadzora. Mjera odvajanja, koja može trajati do 30 dana, uz pravo na dnevnu šetnju koju zatvorenik u pravilu odraduje sam, najčešće se određuje u slučajevima težih kršenja reda i sigurnosti. Druga je smještaj na odjel pojačanog nadzora, poseban odjel gdje su po dvojica zatvorenika u sobi, pod posebnim režimom i prizmotrom, bez kontakta sa drugim zatvorenicima. Mjera može trajati do tri mjeseca, odnosno svaka tri mjeseca se preispituje i donosi nova odluka, ovisno o procjeni u kojoj mjeri zatvorenik može biti opasan za sigurnost u kaznionici. „O toj mjeri u pravilu odlučuje upravitelj kaznionice, no moj je posao da osiguram da odluka bude pravno utemeljena i održiva. Naime, svaki zatvorenik ima pravo na žalbu, o kojoj odlučuje Županijski sud u Varaždinu“, kaže naš sugovornik. Unatoč tako ‘nezgodnom’ radnom mjestu, kad bi nekog od zatvorenika sreo na ulici nakon izdržavanja kazne, nikad nije imao problema zbog svojih odluka, što mu pruža i određenu sigurnost kako je u svome poslu pronašao dobru mjeru. Potvrda da dobro radi je činjenica da zatvorenici koji prekrše odredbe reda gotovo u pravilu znaju kakva ih stegovna mjera čeka. Većina razgovora započinje rečenicom „Kriv sam i znam...“. To govori o povećanoj šansi postizanja svrhe kažnjavanja, što nije samo uspostava reda i sigurnosti u kaznionici, nego i nastojanje da se zatvorenike primeti za povratak u život izvan zatvora, u kojem treba poštivati određena pravila.

„Najveći problem s kojim se borimo je onaj koji se odnosi na sve hrvatske zatvore - nedostatak zaposlenika. Nedavno sam imao jednu kolegicu na ispomoći, no baš kad je ušla u dio posla, otisla je na drugo radno mjesto, i otad se opet borim s rokovima. A posao je obiman. Iako se možda čini da za sve postoje jasna pravila u važećim propisima, riječ je o individualnim sudbinama i svaku od tužbi, žalbi ili predstavki koje pišemo moramo odraditi individualno jer nema obrazaca. Na koncu, radi se o ljudima koji su različiti, i koji se ne mogu obuhvatiti istom odlukom - to, uostalom, pokazuje i činjenica da ne dobivaju svi istu kaznu zatvora za isto djelo“, kaže ‘samac’ u uredu zatvorske uprave u kojem bi dobro došao još jedan kolega. S obzirom na težinu radnog mjeseta, ali i općenito mesta rada, pomoć iznenađuje kada kaže da su zapravo rijetki oni koji napuštaju posao u zatvoru kada se jednom ‘uhodaju’. Jedan od razloga za to je vjerojatno dodatak na plaću, od pet 25 posto, kao i činjenica da se za jednu godinu rada računa 16 mje-

seci staža. Odlaze ponekad visokostručni kadrovi koji dobiju ponudu za bolji, izazovniji posao koji podrazumijeva i mogućnost napredovanja, što je naš sugovornik i sam iskusio, no i povratak u zatvor podrazumijeva mogućnost da čovjek radi na sebi i poslu koji radi.

„Kad sam 1992. godine otisao iz kaznionice, jer mi je ponuđena dva puta veća plaća, to je bila prava senzacija. Nisam požalio - radio sam u općini kao tajnik, pa kao voditelj županijskog ureda, pročelnik grada, a neko vrijeme i u centru za socijalnu skrb i ta mi iskustva dala malo širu sliku o mjerama i odlukama koje čovjek donosi na radnom mjestu. Tako sam, na primjer, po povratku u kaznionicu bio u situaciji da se na neki način suprotstavljam uobičajenom modelu donošenja odluka. Pokušao sam uvesti uvjetne stegovne mjere unatoč tome što je zatvorenik već bio stegovno kažnjavan, odnosno u razgovoru sa zatvorenikom procijeniti kakve su šanse da na primjer, tri mjeseca neće napraviti nikakav prekršaj, a da ne bude sproveden u samicu. I to je u mnogim slučajevima davalо rezultata, tako da su i kolege prihvatile mjeru koja im je u početku bila pomalo nezamisliva“, kaže naš sugovornik. No, čovjek u cijeloj toj situaciji mora izabrati pravu mjeru, jer poneku pogodnost zatvorenici mogu protumačiti i kao znak slabosti, što će u nekim situacijama nastojati iskoristiti. A to može biti opasno.

IVICA RUDEC
STRUKOVNI UČITELJ
U KAZNIONICI
LEPOGLAVA

Sav se trud vra-ti kad dobijete razglednicu od zatvorenika sa zahvalom za korektan odnos

„Vidite ovaj pisac! stol i ormare iza kolege Željka? To je izrađeno po mjeri za ovaj ured, u zatvorskoj radionici namještaja, u vrijeme dok smo proizvodili namještaj za prodaju. Ne-kov vrijeme je to malo zamrlo, no sada se povremeno vraćamo tome“, kaže Ivica Rudec, strukovni učitelj u kaznionici Lepoglava, točnije jedan od strukovnih učitelja zaduženih za organizaciju radnog vremena, radne terapije i slobodnih aktivnosti zatvorenika, čovjek sa zavidnim 27-godišnjim zatvorskim stažem. Većina zatvorenika se po dolasku na odsluženje kazne izjašnjava kako želi raditi, ali ne ostanu svi na radnom mjestu. Neki od njih su radili i

na slobodi, te se relativno lako prilagode radu u zatvoru. Tako im lakše prolazi vrijeme, nađu u tome smisao, a i plaća dobro dode. Iako nije velika, njome se ipak mogu kupiti cigarete, ili sve ono što im treba za osobnu higijenu i slične sitnice, te su u nešto boljoj situaciji od onih koji ne rade. Osim onih koji rade, ima onih koji se u slobodno vrijeme uključe u rad nekih radionica i posvete se tome po dva, tri sata dnevno, ili se tek povremeno pokušaju kreativno izraziti, u čemu je podrška strukovnih učitelja izuzetno važna.

„Imamo, na primjer, zatvorenika koji su naredni za slikanje, ili rezbarije. Pa čak i ako nisu, mi smo tu da im pomognemo da s vremenom steknu znanje o slikarskim tehnikama kako bi se mogli kreativno izraziti i baviti slikarstvom makar kao hobijem. Bilo je zatvorenika koji su u vrlo kratkom vremenu svladali tehniku i izradivali prekrasne radove, no s većinom postignemo to da steknu zavidno znanje o tehnikama slikanja, rezbarije, ili drugih aktivnosti, ovisno o tome u što su uključeni. Imamo i radionice na kojima se mogu baviti preradom drva, metala i slično. I za sve doista vlada veliki interes. Oko 60 zatvorenika provodi radno vrijeme u radionicama, dok njih 20 do 30 na taj način redovno provodi svoje slobodno vrijeme. Ljudi najčešće izrađuju radove koje šalju kući, članovima obitelji, što im pomaže da zadrže osjećaj povezanosti. Ponekad se radovi izlažu na izložbama ili prodaju“, kaže Rudec. Zatvorenici koji u zatvoru steknu određene vještine, po izlasku dobivaju i uvjerenje o sposobljenosti za te poslove.

Tako smo, na primjer, prije dolaska u Lepoglavu, upoznali ljudi koji s velikim pohvalama pričaju o majstoru koji im je radio kuhinjske elemente, inače bivšem lepoglavskom ‘stanařu’. Ima i dosta onih koji su se po izlasku iz kaznionice zaposlili u ugostiteljstvu, budući da su u zatvorskom restoranu ‘ispeklí’ zanat...

S obzirom da njegovo radno mjesto podrazumejava cijeli radni dan uz zatvorenike, što znači i neugodne, pa i opasne situacije, zanimljiv je odgovor na pitanje kako se nosi s njima. „Iskustvo u radu pomaže da se te opasnosti svedu na

Obitelj glavni izvor energije

„Imam veliku i vrlo skladnu obitelj, svi smo vrlo povezani i često se i rado družimo i to mi je najdraži izvor unutarnjeg mira i zadovoljstva“, kaže Rudec. S godinama je, dodaje, uspio u tome da posao ne nosi doma i ne opterećuje svoju obitelj. Aktivan je sportaš, a loše energije oslobađa se i u svom malom vingradu. „Dobra strana rada u ovakvoj instituciji je to što se s ljudima s kojima radiš možeš dogоворити oko stvari koje su izuzetno važne. Na primjer, imamo naš ‘mali’ kodeks po kojem svatko od nas ima pravo na godišnji odmor od najmanje tri tjedna u komadu, pa kad je jedan na odmoru, svi ostali ‘potegnu’. A velika je stvar da u miru možete obnoviti baterije“, kaže.

najmanju moguću mjeru, odnosno da i u takvim situacijama zadržite kontrolu. No, najviše pomaže empatija“, kaže. Strukovni učitelj koji provodi puno vremena sa zatvorenicima zapravo je kao član obitelji i koliko god mu to bio posao, postoje situacije u kojima se mora postaviti i kao prijatelj. „S nekim zatvorenicima provedete i po 10 godina, neki se vraćaju kao povratnici. Morate znati ponešto o njima, pogotovo ako su ovisnici ili bolesni, jer možete biti u situaciji da im se nešto dogodi u radionici - tada smo prvi koji im možemo pružiti prvu pomoć. Mnogi od njih ispričaju nam svoje životne priče, pojdele s nama neke teške obiteljske trenutke, pa su oni koji direktno rade s njima, kao što su strukovni učitelji ili pravosudni policajci, izuzetno važni. No, kroz rad s ljudima sve se to na neki način ipak vraća, na primjer, kad vidite da su neki od njih ipak pronašli zadovoljstvo u onome što ste im pružili“, dodaje. Potvrda da se i to može dogoditi je razglednica za zahvalom za korektan odnos, koju zna primiti od bivšeg zatvorenika, ili korektan susret na ulici.

„Morate biti u stanju razumjeti ljude, staviti se u njihov položaj, biti spremni razgovarati s njima i pomoći im da se sami nose sa situacijom u kojoj su se našli. Imao sam, na primjer, zatvorenika s kojima sam neko vrijeme svakodnevno morao razgovarati po sat, sat i pol vremena kako bih im pomogao da se prilagode situaciji u kojoj su se našli i riješe neke osobne probleme. Mi smo s njima svakodnevno i naša je obaveza da vodimo računa o tome da budu dobro, odnosno da u situacijama kada primijetimo da se osjećaju loše, da su pali u krizu, ili imaju zdravstvenih problema, donesemo odluku i uputimo ih na zamjensko radno mjesto, ili ih vratimo na odjel, uputimo da koriste odmor od nekoliko dana i slično. Za to trebate biti spremni, odnosno morate se moći postaviti u njihovu situaciju. Posao je težak i oni koji nisu spremni na strpljenje i komunikaciju, koji ne nauče i verbalne i neverbalne tehnike komuniciranja, bolje da ga se ni ne prihvacaju“, pojašnjava. Nedostatak iskustva i empatije koju to iskustvo nosi jedan su od

razloga zbog kojih mlađi radnici na tim radnim mjestima dobro funkcionišu sve do prvog incidenta, kad je obično potrebna i stručna pomoć da bi prevladali probleme. No, svaki početnik u zatvoru neko vrijeme prvo radi sa starijim kolegama, pa se i te situacije lakše proguraju, kaže Rudec. U tome pomažu i redovni kolegiji strukovnih učitelja, na kojima razmjenjuju informacije i iskustva sa zatvorenicima i jedni drugima pomažu kako bi se u pojedinim slučajevima donosile što kvalitetnije odluke.

Svi zatvorenici koji započnu s radom prolaze prilagodbu na rad, na dnevnoj, mjesечноj i tro-mjesečnoj razini. Na kolegijima se odlučuje je li riječ o primjeren radnom mjestu, ili treba tražiti zamjenu, rade se procjene koliko se čovjek prilagodio, postoji li dio posla koji bi za njega mogao biti novi izazov, ocjenjuje se kvaliteta rada i komunikacija zatvorenika s ostalim zatvorenicima i zaposlenicima zatvora i slično. Je li teško raditi na tome da s razumijevanjem pristupaš ljudima koji su se ogriješili o zakon, ili su nekome oduzeli život? Je li teško ne misliti na to da bi se čovjek s njima mogao naći u situaciji koja je opasna po život? I, na koncu, je li teško ‘gurati’ tako punih 27 godina?

„Ponekad doista ispred sebe imate ljude koji su počinili strašna djela, no jednostavno - radimo s njima. Oni su silovatelji, ubojice, višestruke ubojice, pedofili, počinitelji incesta, ali su ljudi s kojima radimo, koji imaju svoja prava. Kad bi čovjek mislio prije svega na to, vjerojatno se ne bi mogao nositi s tim da radi s takvim ljudima. No, na to jednostavno ne mislite, do one mjere koja je dovoljna da imate na umu svoju sigurnost i sigurnost svojih kolega“, kaže Ivan Rudec. „Znate, na jednoj sam edukativnoj radionici slušao o tome kako postoje ljudi koji različito reagiraju na neke opasne situacije, na primjer čovjeka koji se sprema ući u more. Možeš skočiti u hladnu vodu odmah, bez razmišljanja. Ili, smočiti se pomalo, pa onda ući u vodu, ili se pripremati jedno 3 sata da bi ušao u vodu. Rekao bih da naši kolege pravosudni policajci moraju imati prvu osobinu, a mi bismo trebali biti ova srednja varijanta - spremni na opasne situacije, ali tako da im pristupamo promišljeno“, opisuje. Osobno, nije doživio fizički napad na sebe, iako je često doživio verbalne prijetnje. No, nedavno je jedan od zatvorenika, kaže, zaposlenici prijetio nožem i situacija je bila vrlo neugodna. „Kolega koji je njegov strukovni učitelj i koji ga najbolje poznaje u toj je situaciji odigrao presudnu ulogu, jer je zatvorenik pristao razgovarati jedino s njim te je na kraju ipak predao nož“, kaže.

Kako zaposlenici zatvora imaju pravo na beneficirani staž (16 mjeseci staž za godinu rada) i dodatak na plaću, između 5 i 25 posto, ovisno o težini radnog mesta i tomu koliko rade sa zatvorenicima, pitamo je li to dovoljna satisfakcija za sve što nosi ovaj posao? „Ima kolega koji nisu zadovoljni, no osobno mislim da je ta naknada zadovoljavajuća. Spominjala se mogućnost da se ide na smanjiva-

nje tih dodataka i to doista ne bi bilo u redu obzirom na težinu posla i na činjenicu da su kobi koje ovdje doživite mogu biti izuzetno neugodni, i troše čovjeka, ali čini mi se da se od toga odustalo. Nadam se i od razgovora o tome treba li smanjiti ili ukinuti naknade za neka druga radna mjesta u zatvoru, koja su u nešto kraćem kontaktu sa zatvorenicima, ali su ljudi opet izloženi opasnosti“, kaže naš sugovornik.

**MILJENKO SRAGA
PRAVOSUDNI
POLICAJAC U
VARAŽDINSKOM
ZATVORU**

U slučaju profesionalnog oboljenja - bez prava na naknadu cijele plaće

„Koliko god pokušavali, ne možete se uvek odmaknuti od posla koji radite. Često mi se događa da sanjam ono što sam doživio na poslu. Ovaj posao radiš zbog novca i bez puno razmišljanja kad si jako mlad ili možda, pred kraj karijere, inače je jako važno da čovjek ima neke ventile i može se odmaknuti, odnosno da ima dobar model punjenja baterija“, kaže Miljenko Sraka, pravosudni policajac u zatvoru u Varaždinu s punе 24 godine staža na tom radnom mjestu. Najteže mu je, kaže, možda bilo nakon prvih desetak godina karijere, te u vrijeme rata u kojem je sudjelovao kao i većina pravosudnih policajaca.

„Tada sam vrlo emotivno doživljavao stvari, puno sam više slušao priče koje ljudi u zatvoru imaju iza sebe. Nosio sam posao kući, pa se povlačio u sebe... No, s godinama, čovjek ipak nauči napraviti odmak i organizira se onako kako mu odgovara da bi sačuvao dio energije i mira. Sad nastojim živjeti tako da tri do četiri mjeseca intenzivno radim, pa onda pobegnjem na neki kratki odmor od desetak dana. Obožavam prirodu i fizički rad u vlastitom vingradu, volim se koji dan odmoriti uz more... I moraš naučiti podvući crtu. Nekad me, naime, više zanimalo tko je novi došao u zatvor, zbog kojeg je djela ovdje i što ima iza sebe, sad se uspijevam odmaknuti od toga, jer to i nije važno“, priča naš sugovornik svoju priču o osobnom rastu. Iako se metode odmaka i uspostavljanja osobne ravnoteže za razgovor o profesiji pravosudnog policajca nazigled ne čine toliko važnim, ispostavlja se da je izuzetno važno da se čovjek na tom poslu nauči čuvati sam. Naime, ta izuzetno

opasna i teška profesija nema profesionalna oboljenja koja se u nekim drugim profesijama priznaju kod odlaska na bolovanje (pa se ne umanjuje plaća), ili kod procjene smanjene sposobnosti za rad. Ukratko, ako pravosudni policijac je 'pukne' zbog posla, to mu se, recimo, ne priznaje kao profesionalno oboljenje i ne može otići na bolovanje ili rehabilitaciju, a da mu se zbog toga ne umanjuje plaća.

„Nemamo ni organiziranu sustavnu psihološku podršku, što je također problem. Naravno, postoje psiholozi koji dolaze u zatvor, profesionalci s kojima se inače znamo i mogli bismo im se obratiti za pomoć, no u tom slučaju sjedio bih u čekaonici sa zatvorenicima s kojima inače radim, ili bih ih sretao na izlasku, što, priznat ćete, baš i nije ugodna situacija. Mogućnost da imamo psihologa 'za sebe' svakako bi dobro došla, osobu koja bi pomogla u treningu za svakodnevne situacije s kojima se suočavamo”, kaže naš sugovornik. Posebno ističe da je u 24 godine staža, na sistematskom liječničkom pregledu bio samo dva puta.

„Prije osamostaljenja Hrvatske, češće su se omogućavali i organizirani odmori za zaposlenike zatvora; na primjer tri do četiri dana kupanja u nekim toplicama, ili zajednička skijanja, ali toga više nema. A takvi su odmori bili odlična prilika za odmak od svakodnevice i druženje ekipe koja inače radi zajedno te doista dobra prilika da se ljudi oslobole negativne energije i napune baterije”, kaže Miljenko Sraga.

Kao i u svim hrvatskim zatvorima, i u Varaždinu se osjeća nedostatak zaposlenih, posebno pravosudnih policajaca. Riječ je o zatvoru u kojem se služe kazne u trajanju do šest mjeseci, ali su ovde smješteni i pritvorenici u fazi istrage, suđenja, te sve do završetka suđenja i premještaja na izdržavanje kazne zatvora ili puštanja na slobodu. Zbog toga su česte i preprate na sud. „Česte su situacije samoozljedivanja zatvorenika, gdje je u što kraćem roku potrebno pružiti liječničku pomoć, a za takve situacije više ne postoji pasivno dežurstvo pravosudne policije, tako da taj dio posla odraduju policajci iz redovite smjene. Pri tomu se u smjeni uvelike osjeća manjak ljudi.”, pojašnjava Sraga.

Nedostatak zaposlenih posebno se osjeća ljeti, za vrijeme sezone godišnjih odmora. Interni dogovor zaposlenika zatvora u Varaždinu je da se svima omogući odmor od barem 10 dana u komadu, no kad je nekoliko ljudi na odmoru, drugi rade pojačano te svoj odmor dočekaju maksimalno iscrpljeni. No, unatoč velikom nedostatku ljudi i činjenici da svatko od njih prije odlaska na odmor ostavlja broj na koji ga se može dobiti u slučaju da zbog neke hitne situacije mora prekinuti odmor, u većini slučajeva svi nekako potegnu da se ne bi 'dizalo' one na odmoru. Bez toga, bilo bi teško kvalitetno odraditi posao. Naime, pravosudni policijac je 24 sata sa zatvorenicima, pa je kao član obitelji i prva osoba kojoj se obrate kad imaju neki problem. To znači da moraju biti spremni pomoći i u pravnim pitanjima, znati ih uputiti kome se mogu obratiti zbog određenog problema ili i sami procijeniti koja je vrsta

Iz zatvora u svijet

Profesionalno u zatvoru, Miljenko Sraga privatno rado šeće cijelim svijetom - zahvaljujući radio eteru. Godinama je, naime, radio amater i predsjednik Radio amaterske udruge „SLOGA“ Varaždina, koji je vikend uoči našeg posjeta zatvoru bio domaćin druženja hrvatskih i slovenskih radio-amatera, te njihovih predsjednika saveza. Ta su mu druženja, kao i kontakti s ljudima koje inače nikad nije osobno upoznao, veliko veselje, kaže, jednako kao i boravak u prirodi. Dugogodišnje bavljenje sportom sve više upotpunjuje planinarenjem, te je tako član planinarskog društva Ravna Gora.

pomoći u nekoj situaciji potrebna.

„Sa zatvorenicima smo stalno. Kad ujutro preuzmem dužnost i informiramo se o tomu što se događalo u ranijoj smjeni, provjerimo u kakvom su stanju zatvorenici i onda smo s njima od podjele doručka, pa u šetnji, kod preprate liječniku, kada dolazi odvjetnik. Slijedi podjela ručka, a mi smo cijelo vrijeme prvi i praktično jedini kojima se mogu obratiti s nekim problemom” kaže naš sugovornik. „Često smo u situacijama da dijelimo i neke njihove životne probleme i situacije, a meni je osobno, najteže ako nekome moram prenijeti vijest da je preminuo član njegove obitelji”, kaže.

Iako sa svakim postupom jednako i nastoji biti otvoren za pomoći, iskustvo ga je naučilo, kaže, da svakog zatvorenika i svaku situaciju promatra kao potencijalno opasnu, jer one to i jesu. „Kako ste često sa zatvorenikom i izvan zatvora, pa i u samom zatvoru, nedostaje li ljudi u smjeni, uvijek postoji mogućnost bijega. Bilo je i takvih pokušaja. Nedavno smo, na primjer, imali zatvorenika koji je pokušao pobjeći preskakanjem ograda. U tom sam trenutku upravo napuštao dužnost i bio u automobilu ispred zatvora, spreman krenuti kući, pa kad je doskočio pored mog automobila, pojuriš sam

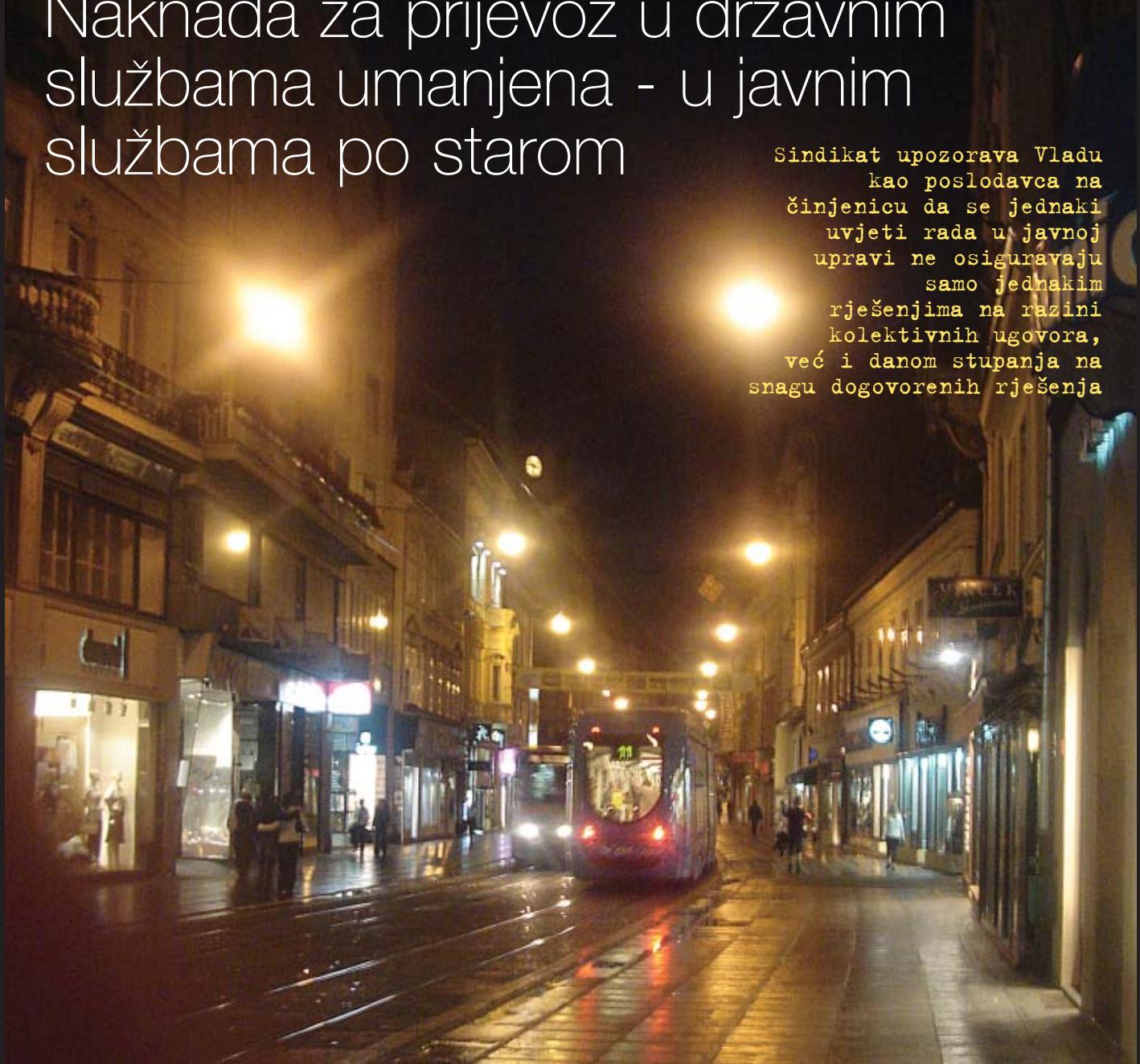
za njim i uspio ga uloviti. No, poderao sam košulju i hlače i nikom ništa, to mi nitko neće nadoknaditi”, smije se naš sugovornik dok prepričava scenu koje se ne bi postidjeli ni profesionalni filmski kaskaderi. Iako je doživio neugodne situacije i verbalne napade, ističe kako pravosudni policajci silu primjenjuju samo u krajnjim situacijama i s ne malim ponosom zaključuje kako se zatvorenici gotovo nikada i ne žale na pravosudne policajce i njihov odnos prema njima. Ako se žale, onda je to najčešće zbog uvjeta 'života' u zatvoru, odnosno prenapučenosti zatvora, zatim na pravosudni sustav ili sporost sudskih postupaka i slično.

Uz nedostatak pravosudnih policajaca, u hrvatskim zatvorima u zadnje vrijeme spominju i problem preraspodjele djelatnika prema mjestu stanovanja. Naime, kako država nastoji uštediti na troškovima putovanja, zaposlenici pojedinih ustanova premještaju se one koje su bliže njihovom mjestu stanovanja, što ima prednosti sa stajališta štednje, ali u specifičnoj sredini kao što je zatvor stvara probleme. U takvima su institucijama zaposlenici obično fino 'uglavljeni', odnosno sve funkcionira zahvaljući tomu što svatko dobro zna svoj dio posla i može uskočiti u posao kolega kojih nema, pa dolazak novih ljudi poremeti uobičajene tokove. „Nije svejedno kada u neku veću ustanovu dovedete desetak novih ljudi, ili kad u zatvoru koji ima 40-ak pravosudnih policajaca zamijenite desetak ljudi. U tom slučaju potrebna je velika prilagodba jer ljudi koji do tada možda nisu radili direktno sa zatvorenicima ne možete pustiti same s njima, u svaku prepratu morate staviti jednog 'starog' i jednog 'novog' dok ne upozna teren i sve što mora znati, a to automatski znači ogromne prilagodbe u smjenama i načinu rada ionako preopterećenih ljudi”, pojašnjava Sraga. Osim toga, 'selidbe' zaposlenika provode se u zatvorima diljem Hrvatske, ali nitko, na primjer, ne povlači zaposlenike iz Zagreba u zatvor u Varaždinu, iako mnogi svakodnevno putuju iz okoline na rad u Zagreb. To je stoga jer je Zagreb uspio nametnuti stav da imaju nedostatak zaposlenih. Nove probleme u toj prilagodbi mogla bi donijeti i najava da bi u zatvore mogli biti preraspoređeni i djelatnici s graničnih prijelaza, koji nikada nisu bili u kontaktu sa zatvorenicima, što će zahtijevati značajne prilagodbe. Svaki zaposleni u zatvoru ili kaznionici krvavo zavrijedi svaki dodatak na plaću, kao i staž sa uvećanim trajanjem i bez podrške obitelji ne bi izdržao takav odgovoran i mukotrapan dugogodišnji radni odnos, ističe naš sugovornik.

Naknada za prijevoz u državnim službama umanjena - u javnim službama po starom

Sindikat upozorava Vladu
kao poslodavca na
činjenicu da se jednaki
uvjeti rada u javnoj
upravi ne osiguravaju
samo jednakim
rješenjima na razini
kolektivnih ugovora,
već i danom stupanja na
snagu dogovorenih rješenja

(SDLSN, 1. veljače 2013.) Dok zaposleni u državnim službama od rujna prošle godine ne ostvaruju ili ostvaruju pravo na umanjeni iznos naknade za prijevoz na posao, sukladno novom Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike, službenici ina-mještenici u javnim službama novi će režim obračuna troškova prijevoza na svojim ledjima osjetiti tek kad se i posljednji granski kolektivni ugovor uskladi s odredbama Temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama.

Naime, premda je odredba TKU-a o naknadi troškova prijevoza na posao u najvećem dijelu jednako restiktivna kao i ona o Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike, priješla na novi obračun

naknade za prijevoz odgođen je sve dok je u granskim ugovorima naknada za prijevoz ugovorena povoljnije, sukladno obvezu primjene povoljnijeg prava koju propisuje Zakon o radu, odnosno činjenici da je Dodatkom TKU propisano da ukoliko je pojedino materijalno pravo, sadržano u TKU, postalo utuživo temeljem granskih kolektivnih ugovora, Vlada Republike Hrvatske priznaje utuživost tih prava i drugim službenicima i namještenicima u javnim službama na koje se ti kolektivni ugovori ne primjenjuju, u opsegu i u visini materijalnih prava sadržanih u tim kolektivnim ugovorima.

Tako se po tko zna koji put pokazalo da su državne službe „najzahvalnije“ područje za provedbu proračunskih ušteda, jer je mo-

hanizam dogovorenih (iznuđenih) uskrata izravan i jednostavan, dok se u javnim službama dogovor na razini TKU-a prvo mora „preslikati“ na granske kolektivne ugovore.

Sindikat stoga upozorava Vladu kao poslodavca na činjenicu da se jednaki uvjeti rada u javnoj upravi ne osiguravaju samo jednakim rješenjima na razini kolektivnih ugovora, već i danom stupanja na snagu dogovorenih rješenja.

Različit početak primjene ujednačenih rješenja naknade za prijevoz državne je službenike i namještenike doveo u situaciju da najmanje pola godine imaju manju razinu prava po osnovi naknade prijevoza, ali i drugih materijalnih prava, od zaposlenih u javnim službama. S. Kuhar

U državnoj upravi „odlikaši“ - ubuduće izuzetak?

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO UPRAVE

KLASA: 112-01/13-01/165
URBROJ: 515-04-01-01/1-13-2
Zagreb, 13. veljače 2013.

18.02.2013

SINDIKAT DRŽAVNIH I LOKALNIH
SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA
REPUBLIKE HRVATSKE

ZAGREB
Trg kralja Petra Krešimira IV br.2

PREDMET: Ocjenjivanje državnih službenika,
- mišljenje, dostavlja se

Veza vaš znak: 75/13

U Ministarstvu uprave primljen je vaš upit da li su odredbama članka 84. Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, broj 92/2005, 107/2007, 27/2008, 34/2011 – Zakon o Registru zaposlenih u javnom sektoru, 49/2011, 150/2011 i 34/2012), uvjeti za ocjene „primjeran“ i „izuzetan“ propisani kumulativno ili alternativno. Ujedno navodite da u praksi državna tijela tumače uvjete za navedene ocjene kao kumulativne uvjete i time isključuju mogućnost da tim ocjenama budu ocijenjeni državni službenici sa srednjom stručnom spremom odnosno svi državni službenici koji obavljaju „rutinske“ i „izvršiteljske“ poslove. U tom predmetu dajemo sljedeće mišljenje:

Prema odredbi članka 84. stavka 2. podstavka a) Zakona o državnim službenicima, ocjenom „primjeran“ može biti ocijenjen državni službenik koji:

- pokazuje visoku razinu stručnosti i kompetencija,
- čiji rad i poštivanje službene dužnosti osiguravaju prvorazredno obavljanje službe,
- ako ispunjava i uvjete za ocjenu „uspješan“ (što konkretno znači da u obavljanju službe državni službenik mora svoje zadatke obavljati pravodobno i u skladu s pravilima struke, a pogreške u radu i postupanju trebaju biti zanemarive).

Navedeni su uvjeti kumulativno propisani, a pored navedenoga, da bi državni službenik bio ocijenjen ocjenom „primjeran“ mora ispunjavati jedan od sljedećih uvjeta:

- davati korisne prijedloge za unapređenje službe, **ili**
- pokazivati iznimnu motivaciju za rad te postizati rezultate u radu bolje od predviđenih za radno mjesto na koje je raspoređen.

S obzirom na uvjete za ocjene „primjeran“ i „izuzetan“ mišljenja smo da svaki državni službenik može biti ocijenjen tim ocjenama i da državni službenici mogu ispuniti te uvjete neovisno o radnom mjestu na koje su raspoređeni i stupnju obrazovanja koji je propisan za to radno mjesto.

Kod državnih se službenika stvara opravdano nepovjerenje u sustav ocjenjivanja, koji se doživljava kao paravan za buduće nagradivanje deficitarnih i podobnih kadrova u državnoj upravi mimo kriterija propisanih Zakonom o državnim službenicima

(SDLSN, 8. veljače 2013.) U državnoj upravi od ove godine „odlikaši“ više neće biti pravilo već izuzetak.

No, ne radi se o službenicima i namještenicima koji su polaznici nekog od programa obrazovanja, odnosno učenici, već o postupku ocjenjivanja kojim se zaposleni u državnim tijelima, sukladno Zakonu o državnim službenicima, ocjenjuju svake godine najkasnije do 28. veljače za prethodnu kalendarsku godinu.

I dok su ranije službenici za svoj rad bili redovito ocjenjivani najvišim ocjenama, a jedini stvarni rezultat takvog vrednovanja rada bio je tri dodatna dana godišnjeg odmora po kolektivnom ugovoru, ubuduće bi, kako najavljuje Vlada, o cjeni trebala ovisiti visina, odnosno brzina rasta plaće državnih službenika.

Zato službenike i sustav treba početi privikavati na okruženje u kojem će prevladavati „dobri“, a ne „vrlo dobri“ i „odlični“ učenici, kako bi se sutra mogli bolje platiti i nagraditi oni koji rade više i kvalitetnije od drugih.

Trojkaši bi u stvarnosti trebali biti oni s ocjenom „uspješan“, četvorkaši s ocjenom „primjeran“, a petaši oni s ocjenom

„izuzetan“. Intencija zakonodavca da današnji „odlikaši“ postanu „dobri“, odnosno „uspješni“ učenici razvidna je već i iz strukture članka kojim se propisuju moguće ocjene državnih službenika. U njemu ocjene nisu hijerarhijski poredane od najmanje prema najvećoj ili najveće prema najmanjoj, već je ocjena „uspješan“ na prvome mjestu, kao ocjena koja opisuje korektno i kvalitetno obavljanje službe, a dalje se u članku govori o tome da službenik može biti ocijenjen višom ili nižom ocjenom od ocjene „uspješan“.

Dakle, ocjena „uspješan“ trebala bi biti pravilo, od kojeg postoje izuzetci na bolje ili gore.

Najveći problem u primjeni ovakvog sustava ocjenjivanja na „terenu“ izaziva, kako saznajemo od naših sindikalnih povjerenika, ocjena „izuzetan“ koja je opisana kao zbroj službeničkih kvaliteta sadržanih u ocjeni „primjeran“ i jedne ili više kvaliteta opisanih pod ocjenom „izuzetan“.

To znači da službenik ocijenjen ocjennom „izuzetan“ treba ispunjavati uvjete za ocjenu „primjeran“, tj. prvorazredno obavljati svoju službu, davati prijedloge za njezino unaprjeđenje ili pokazivati izuzetu motivaciju za rad te postizati rezultate u radu bolje od predviđenih za to radno mjesto, a zatim i obavljati poslove u znatno većem opsegu od uobičajenog ili biti inovativan i kreativan te aktivno sudjelovati u unaprjeđenju upravnog područja u kojem je zaposlen ili objavljivati stručne radove ili publikacije ili sudjelovati na stručnim savjetovanjima ili seminarima ili kao trener na radionicama.

Međutim, iako rastavni veznik „ili“, koji prema Aničevom Rječniku hrvatskoga jezika „označuje izbor između dvojega ili između više mogućnosti“, uvjete za izricanje ocjene „izuzetan“ ne definira kao kumulativne pa samim time nepostojanje jednog ili više uvjeta za dobivanje takve ocjene ne bi trebalo biti isključujuće, državni službenici doživljavaju ocjenu „izuzetan“ kao diskriminirajuću, a nadređeni službenici te čelnici državnih tijela koji ih ocjenjuju, kao isključujuću za većinu državnih službenika, a u prvom redu za one sa srednjom stručnom spremom.

Tako se ocjena „izuzetan“, za izricanje

koje je dovoljno udovoljavati uvjetima za ocjenu „primjeran“ i jednom od više različitih uvjeta iz njezina opisa odijeljenih rastavnim veznikom „ili“, doživjava i primjenjuje kao ocjena rezervirana za službenike sa VSS, odnosno zaposlene u središnjim tijelima državne uprave, tj. ministarstvima.

Na terenu i u nižim ustrojstvenim jedinicama malo je onih koji pišu stručne članke ili promišljaju o upravnom području u kojem rade, a jednak tako razmjerno malo sudjeluju kao predavači ili treneri u programima izobrazbe, a najvažniji razlog za to je taj što to ni nije njihov posao, za razliku od stručnih savjetnika i kreatora politika na razini državnih tijela, pojedinih sustava ili djelatnosti.

Ispada da su uvjeti za nagrađivanje za državnu upravu dragocjenih visokostručnih kadrova shvaćeni i prihvaćeni kao diskriminirajući za većinu službenika koji im ne udovoljavaju, premda tako ne bi smjelo biti, niti je to bila, tako barem vjерujemo, intencija zakonodavca.

Kao primjer uvjerenju da su „ocjenjivači“ u sustavu državne uprave pogrešno i diskriminirajuće shvatili kondicije za dodjelu ocjene „izuzetan“ navodimo slučaj **Zatvora u Varaždinu** u kojem od 59 zaposlenih njih čak 46 ima srednju stručnu spremu (SSS), a od 3.200 prekovremenih sati koji su prošle godine odrđeni u ovoj zatvorskoj ustanovi više od 90 posto odradili su upravo ovi službenici, za koje je ravnatelj Uprave za zatvorski sustav **Ivica Šimac** u Novom listu od 17. listopada 2012. godine konstatirao „*nedostaje prostora, novca i barem 20 posto djelatnika, no situacija se drži pod kontrolom povećanim angažmanom djelatnika osiguranja i tretmana*“, ali nitko od njih nije dobio ocjenu „izuzetan“, premda je uvjet za nju i „ako službenik obavlja poslove u opsegu znatno većem od uobičajenog“.

Slično je i u **Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje** u kojoj nedostaje ljudi, a postojeći zaposleni u centrima 112 zbog toga su prekomjerno opterećeni, čiji je Sektor općih poslova u dopisu upućenom ustrojstvenim jedinicama primjetio „da su za neprimjereno veliki broj državnih službenika predložene visoke ocje-

ne odnosno primjeran ili izuzetan“ te su ocjenjivači upućeni da „*još jednom razmisle o prijedlozima, u suprotnom ocjenjivači posledično mogu biti niže ocijenjeni*“, nakon koje su prijetnje ocjene u pravilu spuštene za jedan stupanj.

Pri tome je DUZS upozorio na zakonsku obvezu prema kojem ocjena mora biti obrazložena, ali je od ocjenjivača zatražio obrazloženje samo za ocjenu „izuzetan“, premda svaka ocjena mora biti obrazložena, bez obzira radi li se o najvišoj ili najmanjoj ocjeni.

Jednako će zanimljivo biti vidjeti kako su kod ocjenjivanja prošli referenti sa **SSS u Poreznoj upravi**, preko čijih leđa prođu stotine tisuća poreznih prijava i opseg poslova stalno raste, a broj zaposlenih se ne povećava, tj. hoće li se odgovarajuće prepoznati njihov doprinos neovisno o tome što istovremeno ne objavljaju stručne članke ili publikacije, iz koje službe nas upozoravaju kako voditelji jedinica na terenu ocjenu „izuzetan“ smatraju rezerviranom isključivo za službenike s VSS i zaposlene u središnjim državnim tijelima.

Zbog svega ovoga kod državnih se službenika stvara opravданo nepovjerenje u sustav ocjenjivanja, koji se doživjava kao paravan za buduće nagrađivanje deficitarnih i podobnih kadrova u državnoj upravi.

Zato je važno uvesti vanjsko i neovisno vrednovanje sustava ocjenjivanja u državnoj upravi, kako bi se ovaj proces individualnog vrednovanja kvalitete rada i učinka državnih službenika zaista provodio u skladu sa zakonom utvrđenim kriterijima, a ne prema unaprijed dogovorenim proizvoljnim standardima.

Sindikat će stoga po završetku postupka ocjenjivanja od Ministarstva uprave zatražiti podatke o broju i strukturi ocjena državnih službenika s obzirom na stručnu spremu, kao i činjenicu radi li se o sjedištu središnjeg državnog tijela ili dislociranoj ustrojstvenoj jedinici, a od svojih članova odnosno državnih službenika i primjerke rješenja o ocjeni radi uvida u to postoji li uopće i kakvo je obrazloženje ocjene koju su dobili.

S. Kuhar

GRAĐANI BI TREBALI DOBIVATI BOLJU USLUGU, A SLUŽBENICI PLAĆE PREMA UČINKU...

Vlada i sindikati: Kazne za loše službenike? Može

KAD SI NA POSLU,**RADI**

Vlada i stimulacijama i kaznama treba upravu napraviti efikasnijom, kako bi građani dobili kvalitetan servis - tvrdi Vilim Ribić, predsjednik Matice hrvatskih sindikata

PIŠE FRENKI LAUŠIĆ

Bitka Vlade i sindikata državnih i javnih službi gledje politike strednje neštenjiva, pa je tako Vilim Ribić, predsjednik Matice hrvatskih sindikata, na konferenciji za novinare u srijedu ustvrdio kako se kladi da će broj nezaposlenih poveći 400 tisuća ako vladajući nastave dosadašnju politiku. Ribić je konferenciju održao u povodu priznanja glavnih ekonomista Mcdunarodnog monetarnog fonda (MMF) da su pogresili savjetujući stroge mjeru štednje, premda su svoje stavove izrazili neslužbeno, odnosno ne kao stavove MMF-a.

- Vlada bi najviše energije trebala trošiti upravo na to da državnu upravu napravi efikasnijom, pa i destimulacijama i stimulacijama zaposlenih, kako bi građani dobili kvalitetan birokratski servis. Uz to, ogroman napor trebalo bi uložiti i u krciranje uvjeta kojim bi od društvenih znanosti i znanstvenika dobili što više kulturnog kapitala i znanja koji bi služio društvu. A Vlada je odustala baš od reforme znanstvenog sustava koja je obećavala takve promjene. To je sramota ove vlasti - ustvrdio je Vilim Ribić.

Međutim, predsjednik Matice hrvatske je jedan MMF, Svjet

KAZNE I NAGRADE SLUŽBENICIMA

ocjena zadovoljava

0,4 posto plaće za svaku godinu staža

ocjena uspješan

0,5 posto dodatka

ocjene primjereni i izuzetan

0,7 posto i više dodatka za svaku godinu staža

Znanstvenici, a nigdje znanosti

Osim nove politike (de)stimuliranja zaposlenih u državnoj upravi i javnim službama, Vlada i Matica hrvatskih sindikata mogele bi se usuglasiti i oko prijeke potrebe za mijenjanjem obrazaca ponašanja u znanstvenom sustavu. Naime, posljednje istraživanje pokazalo je da 65 posto znanstvenika iz područja društvenih znanosti nije objavilo ni jednu knjigu u 15 godina, a da najviše „zaostaju“ ekonomisti i pravnici. Možda bi i tu neki model (de)stimulacije dobro došao.

sa sindikatima u kojima će pokušati pronaći novi model stimulacije rada i destimulacije nerada.

Siniša Kuhar, glavni tajnik Sindikata državnih službenika, kazao nam je kako njihov sindikat nije protiv i destimulacije za poslenih.

Prijedlog ministra Bauka na tragu je kompromisnog rješenja koje smo i sami predložili, kao odgovor na radni načrt zakona o plaćama, kojim dodatak za staž postaje sastavni dio koeficijenta platnih stupnjeva unutar platnih razreda - ustvrdio je Kuhar.

Dodatajako bi se moglo ići prema modelu koji bi utvrdio da za minimalnu prolaznu ocjenu „zadovoljava“ dodatak na staž iznosi 0,4 posto od plaće za svaku godinu staža, pa naviše.

Potencijalnu opasnost vidim u sustavu ocjenjivanja u kojem danas prevladavaju natprosječne ocjene. Službenici bi sustav ocjenjivanja u kojem bi prevladavala ocjena „uspješan“, dok bi se ocjene „primjeran“ i „izuzetan“ dijelile u razmjeru manjeg broja, mogli doživjeti kao sustav u kojem je većina degradirana, a malobrojni povlašteni i predodređeni za najviše ocjene i brži rast plaće.

Kako je političko kadrovira nje još uvijek hrvatska stvarnost, takvi strahovi nisu neutemeljeni. Logika dužnosnika i rukovodećih službenika mogla bi biti ovakva: ako sam već nekoga doveo izvana, njegovo angažiranje moram opravdati natprosječnim ocjenama jer bi se inače moglo postaviti pitanje svrhovitosti zapošljavanja takvih službenika - izrazio je svoje bojazni Kuhar.

On je stoga predložio osnivanje neovisnog vanjskog vrednovanja sustava ocjenjivanja.

Ne mijenjaju se uvjeti za umirovljenje zaposlenih u zatvorima

(Poslovni dnevnik, 19. veljače 2013.) Ministar pravosuđa **Orsat Miljenić** rekao je danas predstavnicima sindikata zaposlenih u zatvorskom sustavu da se u ovom trenutku ne razmišlja o izmjeni uvjeta za odlazak u mirovinu osoba s beneficiranim radnim stažom, odnosno dodatka za posebne uvjete rada koje ostvaruju zaposleni u Upravi za zatvorski sustav, priopćio je Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika (SDSLN).

Sindikat navodi da je Uprava za zatvorski sustav u posljednjih godinu dana primila velik broj zahtjeva za odlazak u mirovinu od službenika koji ispunjavaju uvjete po posebnim propisima, a razlog tome su, kako je izjavio ravnatelj zatvorskog sustava **Ivica Šimac**, neprovjerene glasine o tome da će se s ulaskom Hrvatske u Europsku uniju promijeniti uvjeti odlaska u mirovinu osoba koje ostvaruju pravo na beneficirani radni staž. Taj "trač" je, smatra Šimac, sustavu i zaposlenicima nanio veliku štetu jer se zaposlenici, kojima je u interesu raditi što

Dio potrebnih zaposlenika obnavlja se iz raspisanih natječaja i iz redova zaposlenika Carinske uprave, u kojoj se stupanjem u EU gasi veći broj radnih mjesta

duže, odlučuju na odlazak u mirovinu zbog obične dezinformacije. To je potvrdio i ministar Miljenić, koji je rekao da se u ovom trenutku ne razmišlja o izmjeni uvjeta za odlazak u mirovinu osoba koje imaju beneficirani radni staž, odnosno dodatka za posebne uvjete rada.

Ako se u budućnosti i bude razgovaralo o promjenama tih uvjeta, Miljenić je rekao da će se založiti za to da se takve promjene uvedu postupno, kako bi zaposleni u prijelaznom periodu mogli birati između odlaska u mirovinu ili ostanka u službi pod izmjenjenim uvjetima, navodi SDSLN. S tim u svezi, Miljenić je rekao kako se pri odobravanju odlaska u mirovinu u sustavu rukovode potrebama zatvorskog sustava, odnosno službe u kojoj kronično nedostaje različitih profila zaposlenika, a ograničavajući faktor su i nedostatna sredstva za otpremni-

ne takvih službenika. Udovoljava se prvenstveno onima koji zbog godina života i zdravstvenog stanja više ne udovoljavaju standardima sustava.

Dio potrebnih zaposlenika obnavlja se iz raspisanih natječaja i iz redova zaposlenika Carinske uprave, u kojoj se stupanjem u EU gasi veći broj radnih mjesta, ali samo onim ljudima koji su perspektivni za zatvorski sustav, odnosno koji udovoljavaju potrebnim psihofizičkim standardima te je na taj način od 160 službenika Carinske uprave odabранo njih 62-obje. Sindikat je upozorio na potrebu pravodobne razmjene informacija i uključivanje njihovih predstavnika u odabir službenika kojima će se omogućiti umirovljenje po posebnim propisima, što je ministar Miljenić ocijenio kao privatljivu inicijativu u slučaju kad se ne radi o sporadičnim pojedinačnim slučajevima.

MEĐUNARODNA SINDIKALNA SURADNJA

Predsjednik Sindikata vojnika Slovenije u posjetu SDLSN-u

(SDLSN, 4. ožujka 2013.) Predsjednik Sindikata vojnika Slovenije **Gvido Novak** razgovarao je danas u Zagrebu s predstvincima Odbora državnih službenika i namještenika u MORH i OSRH o slovenskim iskustvima u sindikalnom organiziranju pripadnika oružanih snaga - vojnika, koje je u Republici Hrvatskoj zabranjeno.

SVS je, prema riječima Novaka, jedan od četiri sindikata koji djeluju u slovenskoj vojsci, ali i jedini koji učlanjuje isključivo vojne osobe, dok dva sindikata u svom članstvu imaju i zaposlene u upravnom dijelu Ministarstva obrane, a četvrti sindikat djeluje kao organizacija vojnih pilota.

Novakov sindikat uskoro očekuje potvrdu nadležnog državnog tijela o reprezentativnosti, što će SVS-u omogućiti i sudjelovanje u kolektivnim pregovorima na razini javnih službi, kao i pokretanje pregovora za kolektivni ugovor za oružane snage.

SVS u Hrvatskoj već surađuje sa Sindikatom djelatnika u vojsci i državnim službama, a povezan je i sa sindikatima u državama regije koje dozvoljavaju sindikalno organiziranje u oružanim sna-

gama te djeluje i u okviru EUROMIL-a, organizacije koja na razini Europe promiče socijalne i profesionalne interese vojnog osoblja.

Tako se pored Slovenije, vojnici mogu sindikalno organizirati uz određena ograničenja u pogledu organiziranja štrajka, u Srbiji, Makedoniji i Crnoj Gori. Predstavnici SDLSN Novaka su upoznali s nemogućnošću sindikalnog organiziranja djelatnih vojnih osoba u HV-u, ali i pokušaju da se to ubuduće dogodi i dijelu državnih službenika koje se, prijedlogom novog Zakona o službi u OSRH, po sili zakona kani „prevesti“ u vojne specijaliste koji se ne mogu sindikalno organizirati.

I dok je u MUP-u RH sindikalno organiziranje već dugogodišnja demokratska stečevina, u sustavu obrane Republike Hrvatske svjedoci smo procesa proširenja nemogućnosti sindikalnog organiziranja i na osobe koje su dosad mogli biti članovi sindikata, istaknuli su predstavnici SDLSN-a.

Stoga je dogovorena aktivna suradnja SVS i SDLSN na području ostvarenja prava na sindikalno organiziranje i kolektivno pregovaranje u oružanim sna-

gama, a time i građanskih prava pripadnika oružanih snaga dviju susjednih država, članica NATO-a i uskoro i ravno-pravnih članica EU.

Predsjednik saborskog Odbora za obranu Tomislav Ivić primio predstavnike SDLSN

(SDLSN, 7. veljače 2013.) Predsjednik saborskog Odbora za obranu **Tomislav Ivić** razgovarao je danas s predstvincima Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH o preustroju sustava obrane u svjetlu donošenja novog Zakona o službi u Oružanim snagama koji je u Saboru prošao prvo čitanje.

Tomislav Ivić je predstvincima Sindikata rekao kako je riječ o zakonu koji prelazi „ideološke“, odnosno stranačke okvire te se u tom smislu osobno i kao predsjednik Odbora za obranu zalaže da se o njemu u saborskoj proceduri postigne konsenzus pozicije i oporbe.

Ukoliko se pri tome u njega ugrade konstruktivni i opravdani prijedlozi sindikata kao socijalnih partnera, što je već djelomično i učinjeno između faze nacrta i prijedloga Zakona, ovaj će proces u demokratskom smislu biti zaukušen te stoga podržava intenziviranje suradnje Ministarstva obrane kao predlagatelja Zakona i predstavnika sindikata koji djeluju u sustavu obrane, kako bi konačni prijedlog Zakona u što većoj mjeri bio usuglašeni prijedlog svih zainteresiranih strana.

Kao konkretnu inicijativu, Ivić je nudio održavanje radne sjednice Odbora

za obranu na kojoj bi članovi Odbora, predstavnici sindikata i predlagatelja još jednom razmotrili primjedbe i prijedloge sindikata kao predstavnika službenika i namještenika u MORH i OSRH.

Sindikalna strana je predsjednika Ivića informirala o stajalištima Sindikata u svezi s mogućnošću sindikalnog organiziranja djelatnih vojnih osoba, ali i dijela službenika i namještenika koji „prevođenjem“ u vojne specijaliste također postaju djelatne vojne osobe bez prava na sindikalno organiziranje.

Ovaj proces sužavanja građanskih i socijalnih prava pripadnika OSRH suprotan je Preporuci Odbora ministara država članica EU o ljudskim pravima pripadnika oružanih snaga iz 2010. godine, kojom se, između ostalog, pripadnicima oružanih snaga priznaje pravo na slobodu mirnog okupljanja i slobodu udruživanja s drugima, odnosno članstvo u neovisnim organizacijama koje predstavljaju njihove interese i imaju se pravo organizirati i kolektivno pregovarati.

Dapače, Preporukom se promiče uzdržavanje od stegovnih postupaka ili diskriminirajućih mjera protiv pripadnika oružanih snaga samo zbog sudjelovanja u aktivnostima zakonito utvrđenih vojnih udruga ili sindikata.

Upozorenje i na neuskladenost procesa preustroja kojim se gase određena službenička i namještenička radna mjesta i uvodi nova statusna kategorija

zaposlenika - vojnih specijalista, a da se u trenutku gašenja radnih mjesta ne zna tko je od tih zaposlenika i nadalje potreban sustavu, odnosno da takva radna mjesta nisu utvrđena knjigama ustroja.

Ovo je posebno važno kad se radi o „civilima“ u statusu dragovoljaca i veterana Domovinskog rata kojima se ne omogućava izlazak iz sustava na način kako je to slučaj s pripadnicima redarstvenih službi.

Također, Zakonom se predlaže ukidanje prava i depriviranje službenika i namještenika, čak i kada zajedno s vojnicima sudjeluju u misijama OSRH u sklopu međunarodnih mirovnih snaga i NATO-a.

Odbor MORH-a o preustroju sustava obrane

(SDLSN, 6. veljače 2013.) Odbor državnih službenika i namještenika u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama RH raspravlja je jučer u proširenom

sastavu o planu izdvajanja državnih službenika i namještenika u sustavu obrane u 2013. godini, preustroju OSRH, odluci o otpremninama i za obranu sistemskim zakonima - Zakonu o obrani i Zakonu o službi u OSRH.

Pored članova Odbora i sindikalnih povjerenika, sjednici su nazočili i glavni tajnik Ministarstva obrane **Petar Barać** i predstavnica trgovackog društva „PLETER USLUGE“, **Danijela Gračaković**. Glavni tajnik Petar Barać informirao je nazočne o aktualnoj situaciji u sustavu, procesima prijama i izdvajanja civilnog osoblja, koje obilježava istovremeni nedostatak određenih profila i struka (VSS, pravnici i sl.) i izdvajanje službenika i namještenika zaposlenih na radnim mjestima u djelatnostima koje se više ne obavljaju u sklopu MORH i OSRH, a zbog kojih je država osnovala trgovacko društvo „PLETER USLUGE“.

Izdvajanje posljednjeg kontingenta zaposlenika od 307 osoba, koje je trebalo biti završeno s 31. prosinca prošle godine, prolongirano je do 31. ožujka, odnosno 30. lipnja ove godine, kojima će se priključiti i oko 200 zaposlenih za koje su u sustavu predviđena sredstva za zbrinjavanje.

Svima koji to žele, naglasio je Barać, biti će omogućen prelazak u PLETER i dodojao kako od Sindikata očekuje aktivnu suradnju, kako bi se zaposleni koji su predmet izdvajanja odlučili za prelazak u PLETER, umjesto uzimanja otpremnine, jer je otpremnina jednokratna pomoć, a posao u PLETERU trajno egzistencijalno rješenje.

Paralelno s ovim procesom predviđa se odgovarajuća izmjena odluke o otpremninama, sukladno finansijskim mogućnostima sustava, kojom bi se otpremnine zadržale iznad razine ugovorene Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike.

Predstavnica PLETERA Danijela Gračaković je, suprotno umirujućim porukama glavnog tajnika Baraća, rekla kako za PLETER neselektivno preuzimanje viška zaposlenih u sustavu obrane predstavlja problem, budući da su predmetom preuzimanja i oni zaposlenici za čijim profilom u PLETERU ne postoje potrebe, a zbog čega se dolazi do otpuš-

tanja zaposlenih na određeno vrijeme.

Zbog toga će PLETER zatražiti odgovarajuće izmjene sporazuma o preuzimanju djelatnika, kako ne bi morali preuzeti neodgovarajuće kadrove, odnosno djelatnosti koje nisu rentabilne.

Dodata je kako je PLETER za 13 zaposlenih kojima je otkazan ugovor o radu sukladno sporazumu isplaćeno preko milijun kuna otpremnine, što je velika finansijska obveza. Dio ovih problema PLETER nastoji kompenzirati širenjem na tržištu, pri čemu su najbolji rezultati ostvareni na području čišćenja objekata za koje su ugovoreni no-

vi poslovi. Sindikalna povjerenica **Duška Slavica** pitala je namjerava li PLETER proširiti svoju djelatnost i na hortikulturu, koja je sastavni dio svih vojnih objekata, te je pri tome izražena bojan začin kao bi se moglo dogoditi da se zaposleni na poslovima održavanja površina vojnih objekata izdvoje, odnosno ostanu bez posla, a te poslove ne preuzme PLETER, nego privatnik koji već ima svoje zaposlenike.

Sindikalni povjerenici, a posebice **Irena Alaber**, upozorili su na netransparentan i subjektivan proces izdvajanja službenika i namještenika temeljem

osobnih afiniteta zapovjednika, te je radi takve negativne prakse zatraženo ponovno uspostavljanje odabirnih vijeća sastavljenih od predstavnika sindikata i poslodavca, koja su se u prošlosti pokazala kao odgovarajući instrument za prevladavanje ovakvog postupanja.

Vjekoslav Majnarić upozorio je na potrebu osjetljivijeg pristupa izdvajanju osoba u statusu dragovoljaca i veterana Domovinskog rata, za koje smatra da bi ih se odgovarajućim zakonskim rješenjima trebalo zaštititi, odnosno omogućiti njihovo umirovljenje po posebnim propisima.

Naglasio je kako je Sindikat u tome već pribavio pisani potporu Ministarstva branitelja, Hrvatskog društva logoraša srpskih koncentracijskih logora te da će to biti i predmetom dogovorenog razgovora s predsjednikom saborskog Odbora za obranu **Tomislavom Ivićem**.

Davor Lesjak je naglasio potrebu usklađenog donošenja provedbenih propisa za operacionalizaciju Zakona o službi u OSRH, kao se ne bi dogodilo da službenici i namještenici koji budu prevedeni u vojne specijaliste s danom prevođenja izgube dodatke koje ostvaruju temeljem važećih propisa te upitao predstavnici PLETERA znaju li predstavnici ovog trgovачkog društva da se ovim zakonom smanjuje krug osoba koje imaju pravo na prehranu, kao usluge za koju je PLETER osnovan.

Dodao je i kako službenici i namještenici koji prate vojnike u međunarodnim mirovnim misijama ne uživaju ista prava, poput prava na posttraumatsku pomoć ili počasni pogreb, iako su pri tome izloženi pogibelji već samom činjenicom što se nalaze u ratnoj zoni.

Na kraju je, naglasio je predsjednik Sindikata **Boris Pleša**, zaključeno kako su ovakvi sastanci dobra prilika sindikalnim povjerenicima i poslodavcu za upoznavanje s problemima na terenu i iskustvima neposrednih izvršitelja koja, za socijalno odgovornog poslodavca, mogu biti dobra pokazatelj kako treba, odnosno ne treba raditi.

D. KOVACEVIC

VOJSKA ■ NALAZ PRAVOBRAITELJICE ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA

MORH-ove otpremnine diskriminiraju žene

Ministarstvo je ženama koje su u prošloj godini ispunile uvjete za odlazak u mirovinu po prijelaznim zakonskim uvjetima uskratio poticajnu otpremninu

ZAGREB »Model poticajnih otremnina MORH-a predstavlja izravnu diskriminaciju temeljem spola suprotnu jamstvu jednakih plaća za rad jednake vrijednosti žena i muškaraca«, među ostalim je zaključila pravobraniteljica za ravnopravnost spolova ocjenjujući, na zahtjev Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika te dvije službenice MORH-a, uskladost sustava poticajnih otpremnina MORH-a propisan Odlukom o visini otpremnine za državne službenike i namještenike.

Uvjeti za mirovinu

O diskriminaciji žena u MORH-u, kada je riječ o otpremnina pisali smo prošle godine. Naime, propisima MORH-a ženama koje su u prošloj godini ispunile uvjete za odlazak u mirovinu po prijelaznim zakonskim uvjetima, obrambeni sustav je uskratio poticajnu otpremminu ukoliko su proglašene viškom radne snage. Lani je žena s navršenih 60 godina i šest mjeseci života ispunjavala uvjete za starosnu mirovinu u prijelaznom razdoblju. No, to ne znači da je radnica koja je te uvjete ispunila i trebala otići u mirovinu, jer može raditi do 65 godine života. MORH je ženama koje su ispunile uvjete za starosnu mirovinu u prijelaznom razdoblju, a koje je primost proglašio viškom ili su se same javile da žele otići iz službe uz poticajnu otpremminu, poticajnu otpremminu

uskratio smatrajući kako imaju pravo isključivo na redovnu otpremminu za odlazak u mirovinu. Pravobraniteljica je ustvrdila da sporna odredba predstavlja povredu zabrane diskriminacije propisanu Zakonom o ravnopravnosti spolova i Zakonom o radu.

Pozivajući se na odredbe Zakona o radu, pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, MORH-u daje preporuku navodeći kako je ono »obvezatno osigurati, kao što je to osiguralo i muškarcima, mogućnost izbora između otpremnine i ostanka u radnom odnosu svim ženama kojima je na temelju sporne Odluke o otpremnima uskratio pristup poticajnoj otpremnini temeljem činjenice da su ostvarile pravo na redovnu mirovinu prije 65 godine života«. Pritom, pravobraniteljica navodi kako iznos ponudene otpremnine ženama i muškarcima ne mora nužno biti isti. »Pri određivanju iznosa Ministarstvo može uzeti u obzir da s prestankom radnog odosa žene imaju pravo iskoristiti mogućnost ulaska u redov-

nu mirovnu prije 65 godine pod uvjetom da iznos otpremnina ponuđen muškarcima uzima u obzir njihovo pravo ulaska u prijevremenu mirovinu«.

Bez odgovora

Opširno očitovanje pravobraniteljice za ravnopravnost spolova službenički sindikat će priložiti u prosincu prošle godine pokrenutoj tužbi radi utvrđivanja diskriminacije i isplate naknade štete službenici kojoj je spornom odredbom MORH-a uskraćena poticajna otpremnina. Intersantno je da MORH od kojeg je pravobraniteljica u dva navrata tražila odgovore na 14 pitanja, kako bi razjasnila Odluku o visini otpremnina, nije odgovorio na čak 13 pitanja. Pravobraniteljica je tako dobila tek šturi odgovor na upit koji se odnosi na pravnu osnovu spornog sustava. No, na uvid pravobraniteljici MORH nije dao niti jedan zatraženi statistički podatak. Tražen je, primjerice, točan broj zaposlenica u sustavu u dobi od 60 godina i 6 mjeseci do 65 godina koje su izrazile načelan interes ili zatražile pristup povlaštenoj mirovini, kao i prosječan iznos otpremnina koji temeljem sporne odluke može ostvariti muškarac u životnoj dobi od 60 godina i šest mjeseci do 65. godine života, iznos najniže i najviše otpremnina koju je neki muškarac u toj dobi zaposlen u MORH-u ostvario...

G. GALIĆ

ŠUTNJA

MORH
pravobraniteljici u
dva navrata nije
odgovorio na čak 13
od 14 postavljenih
pitanja

PRAVNA DRŽAVA

Upravna inspekcijska upozorila Ministarstvo socijalne politike i mladih na potrebu donošenja zakonitih rješenja

(SDLSN, 29. siječnja 2013.) Dva dana nakon predstavke Sindikata, kojom je od Upravne inspekcije Ministarstva uprave za tražen upravni nadzor zbog donošenja nezakonitih rješenja kojima se utvrđuje status državnih službenika, Ministarstvu socijalne politike i mladih upućeno je upozorenje kojim se ovo središnje državno tijelo upućuje na potrebu donošenja zakonitih rješenja.

Hvale vrijedna i promptna reakcija Upravne inspekcije trebala bi, nadamo se, zaustaviti navadu izdavanja rješenja koja ne sadrže valjano obrazloženje činjeničnog stanja, zbog kojih se mijenja status službenika, odnosno smanjuje njegova plaća, kojima prestaje državna služba ili se službenik dovodi u opasnost da mu prestane služba, od kojih su neka već „pala“ na Odboru za državnu službu.

Kad se tome pridodaju pravne akrobacije poput rješenja kojima se nezakonita rješenja „ispravljaju“ na način da se retroaktivno donose rješenja „usklađena“ sa Zakonom o općem upravnom postupku, onda se sam od sebe nameće zaključak kako je u Ministarstvu socijalne politike i mladih, naglasak na mladost i politici prevagnuo u odnosu na pozitivne propise.

Sindikat pozdravlja brzu reakciju Upravne inspekcije i nada se da se potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske i ministrica socijalne politike i mladih više neće blamirati potpisujući rješenja na kojima će se budući naraštaji pravnika u odjelima za ljudske potencijale učiti kakvo rješenje ne bi smjelo biti.

S. Kuhar

PRKOSI ZAKONIMA SVEMIRA

Potpredsjednica Vlade Milanka Opačić potpisala rješenje kojim državnu službenicu vraća u prošlost

(SDLSN, 24. siječnja 2013.) Poništene rješenja o rasporedu službenice Ministarstva socijalne politike i mladih od strane Odbora za državnu službu izazvalo je nevjerljivu i originalnu reakciju potpredsjednice Vlade i ministricu **Milanku Opačić**.

Prkoseći zakonima svemira odvažna čelnica ovog državnog tijela je nalog Odbora za državnu službu od 4. prosinca 2012. godine, kojim je poništio rješenje Ministarstva i vratio ga na po-

novno rješavanje, rješila tako što je nesretnu državnu službenicu, o čijoj sudbini ima moć odlučivati, vratila u prošlost.

Tako, naime, piše u po mnogočemu jedinstvenom rješenju koje je potpredsjednica Opačić potpisala 10. siječnja 2013. godine, a kojim je državnu službenicu rasporedila na radno mjesto više stručne savjetnice s danom 2. travnja 2012. godine, a sve je to „podebljala“ nalogom službenici da „stupa na duž-

nost s danom 2. travnja 2012. godine".

U rješenju, doduše, ne piše kad se treba ukrcati u vremeplov za koji ministrica Opačić očito ima položen vozački ispit, ali se njime zato stavlja izvan snage rješenje Ministarstva koje je prethodno poniošto Odbor za državnu službu.

Zbog svega ovoga, a posebice postignuća na području istraživanja vremenjskih dimenzija svemira, Sindikat predlaže Vladi Republike Hrvatske da nadležnost svoje potpredsjednice Vlade i ministrici, pored socijalne politike i mlađih, proširi i na područje svemira u čije je tajne tako duboko zaronila.

Također, s obzirom na njezine posebne moći upućivanja državnih službenika u prošlost, predlažemo da službenike USKOK-a uputi u rane 90-te, kako bi na licu mjesta istražili kriminal u pretvorbi i privatizaciji.

Zato, palac gore za potpredsjednicu. Živjela!

S. Kuhar

Ministrica Opačić donijela nezakonita rješenja o rasporedu službenika

Donošenje nezakonitih rješenja kojima se odlučuje o statusu državnih službenika, alarmantni je primjer nekompetencije i volontarizma u obnašanju vlasti predstavnika aktualne Vlade, koji bi porezne obveznike mogao skupo stajati

(SDLSN, 23. siječnja 2013.) Potpredsjednica Vlade i ministrica **Milanka Opačić**, donijela je nezakonita rješenja o rasporedu službenika na radna mjesta u Ministarstvu socijalne politike i mlađih, čime je upitan pravni status svih službenika ovog državnog tijela, u kojem je zaposleno oko 250 državnih službenika i namještenika.

Nezakonitost rješenja o rasporedu, ali i rješenja o stavljanju na raspolaganje „prekobrojnih“ državnih službenica utvrdio je Odbor za državnu službu, kao neovisno tijelo za rješavanje žalbi državnih službenika na rješenja o prijemu u državnu službu, rasporedu na radno mjesto, premještaju, stavljanju na raspolaganje i prestanku državne službe.

Nezakonitost se očituje u formalnom nedostatku rješenja koja „štančaju“ u Ministarstvu socijalne politike i mlađih, a koja, kako navodi Odbor za državnu službu, u dijelu obrazloženja ne sadrže utvrđeno činjenično stanje, kao ni obrazloženje zbog čega je odlučeno kao u izreci rješenja.

Zbog ovog formalnog nedostatka službenici se u stvari nemaju na što ža-

lit jer dio rješenja u kojem bi trebalo obrazložiti zbog čega je o njihovom statusu riješeno tako kako je riješeno predstavlja skup kauzalno nepovezanih i za samo rješenje irelevantnih činjenica, tj. manifestaciju zlouporebe političke i diskrečijske (nad)moći odgovornih osoba.

Odbor za državnu službu je stoga, prema podacima Sindikata, u žalbenom postupku poniošto više rješenja o rasporedu na radna mjesta službenika i vratio ih na ponovni postupak, uključujući i jedno rješenje o stavljanju na raspolaganje, čime je osporena „špranca“ po kojoj su donijeta sva rješenja u ovome ministarstvu.

Za državne službenike čija su rješenja o rasporedu na radno mjesto i stavljanju na raspolaganje poništena to, de facto, znači povrat u status koji je prethodio donošenju rješenja, tj. na bolje plaćena radna mjesta, odnosno u državnu službu, temeljem čega mogu u postupku izvansudske nagodbe ili sudskom postupku tražiti isplatu razlike plaće, odnosno plaće.

No, budući da Odbor za državnu službu postupa isključivo po žalbama državnih službenika, tj. da se većina službenika Ministarstva nije žalila na donešena rješenja o rasporedu, Sindikat će, nakon saznanja da ova rješenja sadrže formalni nedostatak koji ih čini nezakonitim, od Upravne inspekcije Ministarstva uprave zatražiti upravni nadzor i ponишtenje nezakonitih rješenja po pravu nadzora.

Podsjećamo, Sindikat je od ministra uprave **Arsena Bauka** već ranije tražio provedbu upravnog i inspekcijskog nadzora u Ministarstvu socijalne politike i mlađih zbog nezakonitog obavljanja poslova iz djelokruga ovog državnog tijela od strane osoba koje u njemu nisu bile zaposlene, pa stoga ni ovlaštene obavljati poslove državnih službenika.

Međutim, ovaj posljednji slučaj donošenja nezakonitih rješenja kojima se odlučuje o statusu državnih službenika, alarmantni je primjer nekompetencije i volontarizma u obnašanju vlasti predstavnika aktualne Vlade, koji bi porezne obveznike mogao skupo stajati.

S. Kuhar

Osnovana Sindikalna podružnica Županijskog suda u Vukovaru

(SDLSN, 21. veljače 2013.) VUKOVAR - Danas je u Vukovaru na Županijskom sudu osnovana nova sindikalna podružnica Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH.

Tom je prigodom za sindikalnog povjerenika izabran **Damir Veselčić**, a zamjenicom povjerenika postala je **Jelka Gavrić**.

Skupštini su kao predstavnici Sindikata nazočili županijski povjerenik u Vukovarsko-srijemskoj županiji **Zlatko Maslaj**, predsjednik Sindikata **Boris Pleša** i glavni tajnik **Siniša Kuhar**, koje su nakon provedene izborne skupštine članovi nove sindikalne podružnice "izrešetali" brojnim pitanjima, pri kojima su najviše dominirala ona o predstojećem smanjenju koeficijenata koje je najavio premijer **Zoran Milanović**.

Pored toga najviše ih smeta način na koji se govori o državnim, odnosno sudskim službenicima i namještenicima, kao parazitima hrvatskog društva, iako oni svoju plaću zarađuju vrijedno i savjesno obavljajući posao koji im je povjeren.

HRVATSKI KULTURNJACI: BRANIMO DOSTOJANSTVO

Glumci, operni pjevači, plesači, bibliotekari, arhivari i drugi radnici u kulturi ne dozvoljavaju smanjenje plaća

(Al Jazeera, 4. veljače 2013.)

Hrvatski glumci, operski pjevači, plesači, bibliotekari, arhivari i drugi radnici u kulturi ustali su u odbranu svojih plata.

Ministarstvo rada uputilo je u proceduru zakon kojim se ukidaju dodaci na plate za staž, pa će se, tvrde sindi-

kat, plate zaposlenih u kulturi smanjiti između 10 i 30 posto. Isto čeka i sve druge javne i državne službe.

Djelatnici Hrvatskog narodnog kazališta (HNK) kreću u boj za svoja prava. Nakon što su se, kažu, odrekli božićnica, regresa i jubilarnih nagrada, Vlada im sada želi smanjiti i plate.

Široka akcija

One bi se ukidanjem posebnog dodatka na staž vratile u prošlost, na nivo na kojem su bili prije sedam godina.

"Zbog toga što nas vodite u prošlost, izgubili smo povjerenje i na ovaj način započinjemo široku akciju, branimo svoje dostojanstvo, radna mjesta, plaće i hrvatsku kulturu", kazao je **Ivica Trubić**, prvak opere HNK Zagreb.

Dušan Gojić, prvak drame HNK Zagreb, poručio je: „Gospodo koji određujete plaće drugima, a i sebi samima, kako se niste dosjetili da sebi ukinete plaće za jedno 80 posto, jer vama još uvjek ne bi bila ugrožena egzistencija.“

Prema zakonskom prijedlogu, ostaje samo 0,5 posto dodatak za svaku godinu staža, ali bi se ukinuo takozvani dodatak za vjernost, odnosno dodatak od 4,8 i 10 posto za 20, 30 i 35 godina staža u kulturi.

„Bune se i plesači i pjevači profesionalnog folklornog ansambla Lado. Djelatnici u kulturi poručuju - plaće će im se smanjiti između 10 i 30 posto“, javila je iz Zagreba reporterka Al Jazeere **Martina Kiseljak**.

Verica Radić u Ladu pjeva i pleše više od 30 godina. Već zna koliko će izgubiti. „Imam pune 32 godine staža. Na mom primjeru po nekom izračunu iz računovodstva bi to bilo oko 1.200 kuna.“ Ministarstvo rada ne daje objašnjenja. No, neslužbeno se doznaće kako je opravdanje za ukidanje jednog od dodataka na staž usklađivanje s evropskim zakonodavstvom, odnosno ukidanje takozvane dobne diskriminacije.

Kulturnjaci su, čini se, prvi na redu koji će ostati bez tog dodatka, ne i posljednji.

„Danas je kultura na ulici, ova Vlada je kulturu istjerala na ulicu, ali čini se da je to početak istjerivanja naroda na ulicu“, istaknuo je **Krešimir Sever** iz Nezavisnih hrvatskih sindikata.

I drugi zaposleni u javnim i državnim službama već znaju da ih čeka isto.

Vruće sindikalno ljeto

„Mi ćemo se priključiti, pa ćemo svi pjevat u javnim službama“, rekla je **Spojenka Avberšek** iz Samostalnog sindikata zdravstva i socijalne skrbi.

„Nećemo dati, jer smo mi svoje da li“, naveo je **Boris Pleša** iz Sindikata državnih službenika i namještenika.

PROTEST RADNIKA U KULTURI
BRANE PLATE

BORIS PLEŠE
SINDIKAT DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

"Zaposleni u državnim i javnim službama, njih 250.000, dalo je regrese, božićnice i jubilarne nagrade. Vlada im je, kažu, obećala da im zauzvrat neće dirati plaće. U Hrvatskoj se, očito, spremaju vruće sindikalno proljeće",javila je Kiseljak.

nepovoljniji od prethodnog, on pokazuje dogovor između socijalnih partnera, te garantira sigurnost u očuvanju određenih prava iz radnog odnosa. Drago mi je da uopće potpisujemo kolektivni ugovor u upravnim tijelima VSŽ, s obzi-

rom da je prošli istekao i da je prošlo dosta vremena do potpisivanja ovog ugovora. Za nas, za zaposlenike i za članove je velika stvar što smo uspjeli dogovoriti kolektivni ugovor, jer on garantira određenu sigurnost ljudima, u smislu određenih prava iz radnog odnosa - istaknuo je **Boris Pleše** predsjednik Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH.

Ugovor se potpisuje u uvjetima koji su dosta nepovoljni i teški s obzirom na odricanja koja moraju podnijeti državni službenici, naglasio je Pleše i dodao kako lokalni čelnici na određeni način sljede primjere odnosno dogovore na razini državnih službi, mada s formalne strane to ne moraju. Ipak, potpisivanje ugovora donosi i nešto dobro, jer pokazuje dogovor između socijalnih partnera, u ovom slučaju župana vukovarsko - srijemskog, **Bože Galića** i sindikata.

Na neki način se uklapamo u zakonsku regulativu, usklađujemo se sa zakonom i uredbama. Prema tome na obostранo zadovoljstvo uspjeli smo se dogovoriti sa sindikatom i prema mogućnostima i situaciji. Kad bude bolje vrijeme, onda ćemo i malo bolje uvjete slagati - istaknuo je župan Galić.

Nakon potpisivanja ugovora između Vukovarsko - srijemske županije i sindikata, u drugoj točki dnevnog reda sjednice gospodarsko - socijalnog vijeća raspravljalo se o proračunu Vukovarsko srijemske županije za 2013.-u godinu, koji je, podsjetimo, županijska skupština usvojila jednoglasno.

Županija potpisala kolektivni ugovor

(VINKOVAČKA TELEVIZIJA, 27. prosinca 2012.) Održana je sjednica Gospodarsko-socijalnog vijeća Vukovarsko-srijemske županije na kojoj je uz raspravu o proračunu za iduću godinu i potpisana Kolektivni ugovor za službenike i namještenike zaposlene u upravnim tijelima i službama ove županije.

Temeljne odrednice novog ugovora usklađene su s onima koje se odnedavno odnose na državne službenike. Iako

Tri posto

Piše: Krešimir Sever

Oduzimanjem tri posto osnovne plaće zaposlenima u državnim i javnim službama, vlada im je oduzela i ono malo povjerenja što su još u nju imali i poslala im poruku kako joj se doista ne može vjerovati. Kad je prošle godine vlada pokrenula pregovore sa sindikatima koji zastupaju interese zaposlenih u državnim i javnim službama, učinila je to mjesecima prekasno, dovevši ih izglasovanim državnim proračunom pred gotov čin, tražila je i ipak dobila razumijevanje za dio svojih zahtjeva koji za zaposlene u tom sektoru znače manji prihod. Sindikatima se, odnosno zaposlenima u državnim i javnim službama, tom prigodom obećavalo, tvrdilo, obvezivalo, kako će, ako se na tražene rezove pristane, to biti zadnji rezovi i kako se plaće neće dirati niti u 2012. niti u 2013. godini. Sindikati, odnosno zaposleni, dali su im svoje povjerenje. Iako, ne baš odmah... pa su uvjerenja od strane vlade i njenih dužnosnika potrajala nešto duže. Na kraju su sindikati državnih službi, uspjevši u pregovorima ipak ublažiti prvotni vladin prijedlog, nakon konzultacija na svim razinama, a svjesni kako bi zaposleni u tim službama zbog isteka roka valjanosti kolektivnoga ugovora, mogli ostati bez, ne samo dijela materijalnih prava (što vlada od njih traži), nego i bez cijelog kolektivnog ugovora, prihvativi vladinu riječ i potpisali kolektivni ugovor i dodatak. Vlada je zahvalila sindikatima i zaposlenima u državnim službama na razumijevanju stanja u kojem se državni proračun nalazi, vezano uz nedostatne prihode i previsoke rashode kojih je većina unaprijed doslovce zadana, te na prihvatanju tih rezova i odricanja. Dala je tom prigodom čvrstu riječ kako neće dirati plaće u državnim i javnim službama. Dio sindikata u javnim službama, u kojima je Temeljni kolektivni ugovor i dalje vrijedio, prihvatio je također vladinu riječ i potpisao dodatak Temeljnog kolektivnog ugovora. Ipak je ovdje riječ o riječi Vlade RH i njenih dužnosnika, a ne nekog usputnog, nepoznatog namjernika. Osim toga, u vlasti bi trebali biti časni ljudi kojima je njihova riječ svetinja, kojima je poštivanje njihove dane riječi pitanje njihova obraza, ugleda. Nije narod badava još davno rekao kako se bika drži za rogove, a čovjeka za riječ.

No, da je ta vladina dana riječ u najmanju ruku pomoći „klimava“, pokazalo se već pri pregovorima za granske kolektivne ugovore u javnim službama, kad se, osim

ukidanja nekih materijalnih prava, udarilo i na dodatke na plaću. To su iz vlasti i dalje objašnjavali poštivanjem njihove dane riječi, jer osnovnu plaću ne diraju već „samo“ dodatke na plaću. Za njih dodaci na plaću nisu plaća, iako je svakom pučkoškolcu jasno kako se plaća sastoji od osnovne plaće i dodataka na plaću. Tako su težinu vladine dane riječi i svu rastezljivost toga pojma za vladu najprije na svojoj koži osjetili zaposleni u zavodima za mirovinsko osiguranje i zapošljavanje. Onda je vlada, bez konzultacija sa sindikatima, uputila Hrvatskom saboru prijedlog Zakona o uskrati isplate pojedinih materijalnih prava zaposlenima u javnim službama.

Sabor je donio Zakon po hitnom postupku, a obveze iz njega odnose se i na 2013. godinu. Tako je vladajuća većina u Hrvatskom saboru „pokrpala“ propuste vlaste u kolektivnom pregovaranju i Zakonom oktroirala zabranu isplate nekih, u kolektivnim ugovorima uglavljenih i važećih, materijalnih prava zaposlenima u javnim službama. Silom i moći saborske većine udarila je, ne samo na kolektivne ugovore, nego i na sam sustav i slobodu kolektivnog pregovaranja.

Nije prošlo dugo, a predsjednik vlade je u ekskluzivnom razgovoru za vijesti jedne TV kuće, govoreći o predstojećem rebalansu proračuna, najavio smanjenje osnovne plaće za zaposlene u državnim i javnim službama. Ubrzo nakon toga vlada hitno mijenja uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova, što će rezultirati smanjenjem osnovne plaće zaposlenih u državnim i javnim službama za 3% već na isplati za mjesec ožujak (osim u školstvu). To doista dobro ilustrira svu „težinu vladine dane riječi“. I ne radi se tu samo o poštivanju svoje dane riječi, nego i o poštivanju onih kojima je riječ dala.

To da vlast ne poštuje predizborna obećanja građani su osjetili na vlastitoj koži tijekom cijelog razdoblja 2012. i ovo više od 2 mjeseca 2013. godine. To da su joj MMF, Svjetska banka i bonitetne agencije bliskiji od vlastitih građana, ne samo po stavovima nego i kao partneri i sugovornici, vidjeli smo i nakon zaključnog izvješća ovogodišnje posjete misije MMF-a Republici Hrvatskoj, a vezano za planirano produljenje radnog vječka, smanjenje troškova zdravstva i fleksibilizaciju tržišta rada. To da doista ne drži danu riječ, ali niti do onih kojima ju je dala, vlada je konačno potvrdila i pri ovom najnovijem rezu plaća zaposlenih u državnim i javnim službama.

U ožujku 2013. godine građani žive gore nego li krajem 2011. godine. To ne žele vidjeti još samo najzagriženiji vojnici i sljedbenici partija na vlasti. Iz svega proizlazi samo jedan logičan zaključak: vlada ne samo da je nekompetentna, nego joj se ne može ni vjerovati. Kad već toliko malo drži do građana, kad ne čuje sindikalne poruke i argumente za stolom, možda će bolje i čuti i razumjeti poruke s ulice. Sindikati će im to omogućiti zajedno s napačenim i izvaranim građanima ove zemlje.

Vlast nas muže do krvi i još nas pri tome pravi i rogonjama. Pa doista je previše - vrijeme je za dijalog ulice.